

ТАНЫГ ДЭЛХИЙТЭЙ ХОЛБОХ САНХҮҮГИЙН ГҮҮР

ЖИЛИЙН ТАЙЛАН
2019

ХӨГЖИЛ ДЭВШИЛД ХАМТДАА

01

ЕРӨНХИЙ АГУУЛГА

- x5 Бид хэн бэ?
- x8 Ерөнхийлөгч болон Гүйцэтгэх захирлын илгээлт
- x14 Банкны бүтэц зохион байгуулалт
- x15 Компанийн засаглал
- x17 Дотоод аудит, дотоод хяналтын тогтолцоо
- x18 Гүйцэтгэх удирдлага Хураангуй санхүүгийн мэдээлэл
- x20 Бизнес загвар
- x22 Түүхэн цагалбар - Хөгжлийг тодорхойлсон хагас жаран
- x28 Санхүүгийн үзүүлэлтүүд
- x31 Макро эдийн засгийн орчин
- x32 Банкны сектор
- x33 Олон улсад үнэлэгдсэн шагналууд
- x34 Тогтвортой хөгжил
- x52 Хүний нөөц

02

БИЗНЕСИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

- x56 Байгууллагын зах зээл
- x58 Иргэдийн зах зээл
- x70 Гадаад харилцаа, олон улсын банкны үйл ажиллагаа
- x76 Хөрөнгө зохицуулалтын удирдлага
- x79 Эрсдэлийн удирдлага
- x84 Мэдээллийн технологи
- x86 Ностро данстай банкууд

БИД ХЭН БЭ?

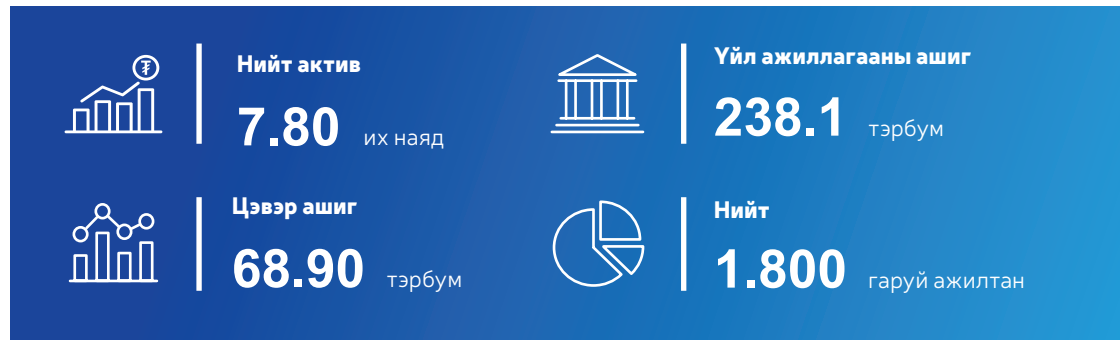
ХӨГЖЛИЙГ ТОДОРХОЙЛСОН ХАГАС ЖАРАН

2020 онд Худалдаа, хөгжлийн банкны 30-н жилийн ой тохиож байна. Монгол оронд Ардчилсан хувьсгал өрнөсөн 1990 онд Улсын Банкны Ерөнхий Хорооны Гадаад тооцооны газрын бааз суурийг түшиглэн арилжааны банк байгуулах саналыг Засгийн газарт өргөн барьсан нь сайшаагдан, БНМАУ-ын Засгийн газрын 1990 оны 10-р сарын 19-ний өдрийн 71 тоот тогтоолоор хувь нийлүүлсэн, аж ахуйн тооцоотой Худалдаа, хөгжлийн банк байгуулах тухай анхны шийдвэр гарсан түүхтэй. Ардчилалтай зэрэгцэн хөгжсөн 30-н жилийн хугацаанд бид хөгжлийн түүчээ байж иргэд, бизнес эрхлэгчдийнхээ хүсэл тэмүүллийг бодит болгоход дэмжин санхүүжилт олгож явснаараа бахархсаар ирсэн. 30 нас гэдэг бол төлөвшсөн хийж бүтээдэг оргилуун нас. Бид үргэлж харилцагч, хамтран ажиллагч түншүүд Та бүхэнтэй хөгжил, дэвшлийг түүчээлэн, өөд тэмүүлэн хамтдаа зүтгэх болно.

ХУДАЛДАА, ХӨГЖЛИЙН БАНК НЬ МОНГОЛ УЛСЫН УУГАН АРИЛЖААНЫ БАНКНЫ ХУВЬД САЛБАРТАА АНХДАГЧ, БУСДАДАА ҮЛГЭРЛЭГЧ БАЙХЫГ ЯМАГТ ЗОРИН АЖИЛЛАДАГ.

Бид Монгол Улсад банкны тухай хууль болон хоёр шатлалт банкны системд баримтлах чиглэл, арга барил, туршлага байхгүй нөхцөлд үйл ажиллагаагаа эхлүүлэн, тасралтгүй хөгжсөөр олон улсын жишигт нийцсэн банкны бүх төрлийн бүтээгдэхүүн үйлчилгээг нэвтрүүлэгч, нийгмийн хариуцлага, гадаад харилцаа, хүний нөөцийн бодлого зэргээрээ 30-н жилийн турш манлайлагч, дэвшил бүхний анхдагч байсаар ирсэн нь бидний бахархал юм.

Бид банкны 60 гаруй салбараар дамжуулан түргэн шуурхай, сэтгэлд нийцсэн банкны бүх төрлийн үйлчилгээг харилцагчдадаа хүргэхийг зорин ажилладаг. Мөн биднийг олон улсын нэр хүнд бүхий хэвлэлүүдээс Монгол Улсын шилдэг банк, Монгол Улсын шилдэг байгууллагын банк, Худалдааны санхүүжилтийн шилдэг банк, Монгол Улсын хамгийн найдвартай банкаар шалгаруулсаар байна.

01

ЕРӨНХИЙ АГУУЛГА

ХӨГЖИЛ ДЭВШИЛД ХАМТДАА

Эрхэм зорилго

ХХБанк нь Монгол улсын олон талт үйл ажиллагаатай, тэргүүлэх зэргийн банкны хувьд том, дунд, жижиг харилцагчдын зах зээлийн эрэлт хэрэгцээнд үндэслэсэн, үнэ цэнэтэй банкны үйлчилгээг хөгжүүлэн хүргэж, үйлчилгээнээс хүртэх сэтгэл ханамжийг байнга, хамгийн өндөр түвшинд байлгахад зорин ажиллана. Бид бүхний амжилт ололт шилдэг сайн үйлчилгээ, өндөр мэргэжлийн боловсон хүчин, хамтын удирдлагын дээд зэргийн арга барилд үндэслэх болно.

Хэтийн зорилго

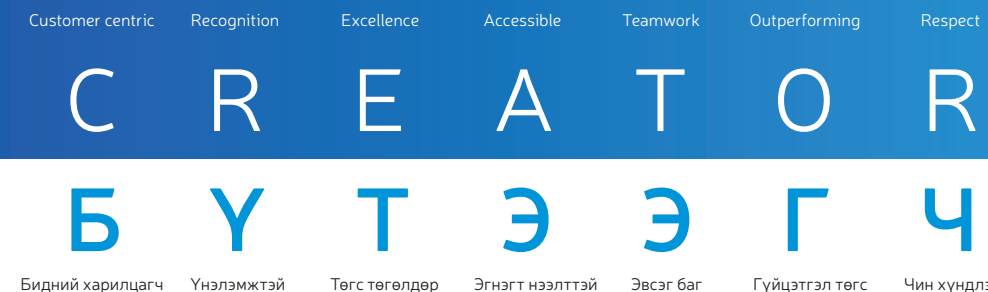
ХХБанк нь Монгол улсын банк санхүүгийн зах зээлд тэргүүлэгч, олон улсын шилдэг туршлагаудыг үйл ажиллагаандаа хэрэгжүүлэгч, олон талын үйл ажиллагаатай банк, харилцагч үйлчлүүлэгч, хамтрагч түншүүдийнхээ санхүүгийн сайн сайхан, тогтвортой байдалд хүрэхэд тууштай, хариуцлагатай туслагч, итгэл найдварыг нь хүлээсэн түнш нь байсаар байх болно.

Банкны лого

Банкны лого нь мөнгөний нэгж болох зоосны хэлбэрт суурилж зохиогдсон бөгөөд түүнд урлаж шингээсэн агуулга нь зоосны голд дүрслэгдсэн мөнгөний авдарт тасралтгүй эргэлдэх мөнгөний эргэлтээр дөрвөн зүг найман зовхисоос мөнгө, эд баялаг хуримтлагдан арвижиж, эд мөнгөөр элбэг дэлбэг байхын утга бэлэгдлийг агуулдаг.

Алсын хараа

Хөгжиж буй Монголын дэвшил бүхнийг манлайлагч банк байна.

Уриа

“Хөгжил дэвшилд хамтдаа”

Уриа нь банкны ажилтнууд, харилцагчид, хөрөнгө оруулагчид зэрэг хүн бүхнийг хөгжил дэвшлийн зүгт хамтдаа алхахыг уриалан дуудах, нэгтгэх, зоригжуулсан утга бэлгэдэлтэй.

ЕРӨНХИЙЛӨГЧ БОЛОН ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРЛЫН ИЛГЭЭЛТ

Ерөнхийлөгч
Балбарын МЭДРЭЭ

Эрхэм хүндэт харилцагчид, түншүүд Та бүхэнтэй 2019 оны амжилт, ололтоо хуваалцаж буйдаа туйлын баяртай байна.

2019 оны хувьд ДНБ 5.1 хувиар, гадаад худалдааны тэнцэл 31.2 хувиар, гадаадын шууд хөрөнгө оруулалт 6.2 хувиар тус тус өссөн дүр зурагтай байна. Хэдийгээр 2018 оны эцсээс 2019 оны эцэст эдийн засгийн голлох үзүүлэлтүүд өсөлттэй гарсан хэдий ч Монгол Улс ФАТФ-ын саарал жагсаалтад орсон, БНХАУ болон АНУ-ын хоорондын худалдааны дайнаас шалтгаалсан зэс болон нүүрсний үнийн бууралт нь багагүй сорилтуудыг авчирсан. Гэсэн хэдий ч бид 2019 оныг амжилттайгаар даван туулж чадсаныг дурдахад таатай байна.

Түүнчлэн ХХБанк олон улсын хөрөнгийн зах зээл дээрээс 5-н жилийн өмнө босгосон 500 сая ам.долларын бондыг өөрийн эх үүсвэрээр амжилттай төлж хөрөнгө оруулагчид, харилцагчдынхаа итгэлийг хүлээсэн найдвартай банк гэдгээ тав дахь удаагаа баталж харуулсан явдал боллоо.

COVID-19 халдварт өвчнөөс үүдэлтэй эдийн засгийн таагүй нөхцөл байдал үргэлжилж, банкны үйл ажиллагаанд нөлөөлж болзошгүй нөхцөл байдал үүссэн хэдий ч бид харилцагчдынхаа бизнесийн нөхцөл байдал, санхүүгийн хүндрэлийг даван туулахад нь тохируулан боломжит бүх хэлбэрээр дэмжин хамтдаа даван туулахаар ажиллаж байна.

Гүйцэтгэх захирал
Ононгийн ОРХОН

Хөгжлийг тодорхойлсон хагас жаран

2020 онд манай банкны түүхт 30-н жилийн ой тохиох гэж байна. Энэ хугацаанд бид салбартаа анхдагч байж, Монгол Улсад 2 шатлалт банкны системийн үндэс суурийг тавих, үүсэн бэхжихэд томоохон үүргийг гүйцэтгэж ирлээ.

Бид анхлан төлбөрийн карт, АТМ, интернэт банк, мобайл банк, олон улсын мөнгөн гуйвуулгын SWIFT үйлчилгээг харилцагчдадаа зориулан гаргаж байсан. Мөн олон улсын зах зээл дээр таван удаагийн бондыг гарган арилжаалж, тухайн цаг үе бүрд нь амжилттайгаар төлсөн, Монгол Улсын цорын ганц хувийн хэвшил билээ. Бидний босгосон бондууд хүнд, хэцүү цаг үед улсынхаа гадаад валютын нөөцийг нэмэгдүүлсэн, харилцагчдадаа хямд санхүүжилтийг олгож чадсан болон бусад байгууллагуудыг олон улсын зах зээл дээр бонд гаргах үүд хаалгыг нээж өгсөн гэдгээрээ томоохон ач холбогдолтой байсныг дурдахад таатай байна.

Бид 30-н жилийнхээ ойгоор нийгэм, эдийн засагтаа эерэг нөлөө үзүүлэх олон төсөл, ажлуудыг үргэлжлүүлэн, эрчимжүүлэн хийхээр төлөвлөж байна. Түүнчлэн ирэх 30-н жилийн стратегиа шинэчлэн, тогтсон хуучин ойлголтууд, үнэлэмжүүд, уламжлалт банкны үйл ажиллагааг шинэчлэн, харилцагчдадаа үнэ цэн бүтээх, шинэ бизнес загварт шилжин орох эхлэлийг 2019 онд амжилттай тавилаа. Энэ дашрамд ХХБанкны үе үеийн удирдлагууд, ажилтнууд Та бүхэнд чин сэтгэлийн талархал илэрхийлж 30-н жилийн ойн баярын мэндийг дэвшүүлье.

Санхүүгийн үзүүлэлт

Та бүхэндээ 2019 он ХХБанкны хувьд амжилттай жил болж өнгөрснийг батлах цөөн хэдэн санхүүгийн голлох үзүүлэлтүүдийг танилцуулахад таатай байна. Тайлант онд банкны нийт активын хэмжээ 7.8 их наяд төгрөгт хүрч, өмнөх оноос 519 тэрбум төгрөг буюу 7.1 хувиар өслөө. Цэвэр зээлийн үлдэгдэл өмнөх оноос 6.5 хувиар өсөж, 3.3 их наяд төгрөгт, харилцагчдаас татан төвлөрүүлсэн хөрөнгө 6.2 хувиар өсөж, 3.7 их наяд төгрөгт хүрсэн байна. 2019 оны эцсийн байдлаар 68.9 тэрбум төгрөгийн цэвэр ашигтай ажилласан нь өмнөх оны ашгаас 55.1 хувиар өссөн үзүүлэлт болж байна. Ингэснээр өөрийн хөрөнгийн өгөөж 5 орчим хувиар дээшилж 9.5 хувьд хүрсэн байна.

Стратегийн шинэчлэл

Банкны салбарт техник технологи, харилцагчдын хандлага хурдацтайгаар өөрчлөгдөж буй энэ үед 2019 онд бид стратегийн шинэчлэлийг эхлүүлээ. Аливаа байгууллагын амжилт, өсөлтийн нэг цөм нь гадаад орчны хувьсамтгай нөхцөлд дасан зохицож, хувьсан өөрчлөгдөх юм. Үүний тулд өөрчлөлтөд соргог байж үйл ажиллагаандаа нэвтрүүлэх, хөгжиж байх шаардлагатай байдаг. Бид алсын хараа, эрхэм зорилгоо шинэчилж урт хугацааны зорилгоо платформ банк, олон улсын банк, харилцагч төвтэй банк болгон тодорхойлж, тодорхой шинэчлэлийн ажлуудыг эхлүүлээд байна.

Олон улсын банк

Монгол Улс FATF-ын саарал жагсаалтад орж корреспондент харилцаатай банкуудаас гадаад гүйлгээнд ирэх хяналт, шалгалт өдрөөс өдөрт чангарч байсан. Бидний хувьд Монгол Улсын нийт гадаад төлбөр тооцооны 80 гаруй хувийг дангаар гүйцэтгэдэг банкны хувьд энэ бүхнийг харилцагчдын төлбөр тооцоог саадгүй, өртөг бага байдлаар үргэлжлүүлэн хийх чиглэлээр зохицуулалт хийн ажиллаж байна.

Гадаад төлбөр тооцооны тэргүүлэгч банк гэдгээ дахин нотолж нийт худалдааны санхүүжилтийн 50-иас илүү хувийг дангаар гүйцэтгэж буй амжилттайгаар 2019 оныг үдлээ.

Мөн бид Мянганы сорилтын сангийн Улаанбаатар хотын усан хангамжийг сайжруулах компакт гэрээний 350 сая ам.долларын банкны үйлчилгээ үзүүлэгч байгууллагаар шалгарлаа.

Олон улсын банк болон санхүүгийн байгууллагуудаас 700 сая гаруй ам.долларын зээлийн шугамыг татаж харилцагчдадаа өртөг багатай бизнесийг дэмжсэн санхүүжилтийг санал болгосоор байна.

Бид 2014 онд арилжааны банкууд дундаас анх удаа Япон улсын Токио хотноо төлөөлөгчийн газраа нээж байсан билээ. Монгол, Япон хоёр улсын бизнесийн түншлэлийг шинэ шатанд гаргаж чадсан амжилттайгаар өнгөрөгч таван жилийг бид үдлээ. Цаашид ч хоёр орны эдийн засаг, бизнесийн байгууллагуудыг холбогч гүүр нь байсаар байна гэдэгт бат итгэлтэй байна.

Платформ банк

2018 он бидний хувьд дижитал шилжилтэд бэлдсэн жил байсан бол 2019 онд дижитал шилжилтээ эхлүүлэн, амжилт ололтуудаар дүүрэн он болж өнгөрлөө. Бид Үндэсний төлбөрийн системийн хууль, шинэчлэгдсэн журмын дагуу Монголбанкны шаардлагыг хангаж арилжааны банкууд дундаас анх удаа “Клирингийн системийн оператор”, “Төлбөрийн картын процессор” зөвшөөрөл авлаа. ХХБанкны клирингийн системийг арилжааны 13-н банкнаас есөн банк картын үйлчилгээндээ ашиглаж байна. Цаашид энэхүү нэгдсэн систем нь техник, программ хангамж, мэдээллийн аюулгүй байдал, найдвартай үйл ажиллагаанд зарцуулагддаг давхардсан зардлуудыг бууруулахад онц ач холбогдолтой юм.

Мөн банкны бүх төрлийн үйлчилгээг орон зай, цаг хугацаанаас үл хамааран авах боломж бүхий “TDB Online” үйлчилгээг шинэчилж, цоо шинэ өнгө төрхтэйгөөр, нэмэлт боломжуудтайгаар харилцагчдадаа хүргэлээ. Үүний үр дүнд онлайн банкны үйлчилгээ ашигладаг харилцагчид 27 хувиар өсөж, онлайнгаар хийгдсэн гүйлгээ 45 хувиар нэмэгдсэн байна.

Харилцагч төвтэй банк

Стратеги шинэчлэлийн хүрээнд урт хугацааны гурван гол зорилтын нэг, харилцагч төвтэй банк болоход бид багагүй анхаарлыг өнгөрч буй онд хандуулан ажиллаа.

Харилцагчдын сегментээ шинэчилж, уламжлал болсон сегментүүдийг өөрчлөн харилцагчдын хүсэл, шаардлагад нийцүүлсэн, илүү үнэ цэн бүтээсэн үйлчилгээг илүү шуурхайгаар авах байдлаар хуваагаад байна. Борлуулалтын сувгуудыг сегментээ мөн шинэчилж, харилцагчдын менежерийг бэлдэж байна. Харилцагчид өөрсдийн менежерээр дамжуулан банкны бүх үйлчилгээгээ авдаг болгохоор бэлтгэл ажлуудаа хангаж байна.

Бизнес эрхлэгч байгууллага иргэдийнхээ худалдан авалт, үйл ажиллагаа болон мөнгөн урсгалын дэмжин нэг их наяд 35 тэрбум төгрөгийн аккредитив, баталгааг нээж ажиллаа. Мөн бид харилцагчдынхаа хүсэлтийг хүлээн авч шинээр үл хөдлөх хөрөнгийн барьцаа шаардахгүй бизнесийн зээлийг баялаг бүтээгч, үйлдвэрлэгчдэдээ зориулан амжилттайгаар нэвтрүүлээ.

Тогтвортой хөгжил

Монгол Улсын тогтвортой хөгжлийг дэмжигч, санхүүжилтийн тэргүүлэх банкны хувьд бид бусад банкууддаа үлгэр жишээ байж, туршлагаасаа хуваалцан, байгаль орчин, нийгэмдээ ээлтэй банк байхыг зорин ажилласаар ирсэн.

2019 оны хувьд бид илүү төгөлдөржүүлэн ажиллах зорилгоор ихээхэн ач холбогдол өгч олон төслүүдийг хэрэгжүүллээ. Үүний дотроос Уур амьсгалын ногоон сан буюу “Green Climate Fund” байгууллагын итгэмжлэгдсэн байгууллагаар шалгарч, харилцагч байгууллагууддаа санхүүжилтийн хямд эх үүсвэрийг санал болгох боломжтой боллоо. Бид үүнтэй уялдуулан үйл ажиллагааны бодлого журамд шинэчлэлт хийж, шинээр Байгаль орчин, нийгмийн хариуцлагын бодлого, Жендерийн эрх тэгш байдлын бодлогуудыг шинээр хэрэгжүүлэн ажиллаж байна. Мөн олон улсын “Ногоон хөрөнгө оруулалтын зарчмууд”, “Сэргээгдэх эрчим хүч үйлдвэрлэгчдийн холбоо”-д нэгдэн орсон Монголын анхны арилжааны банк болсон.

Түүнчлэн, НҮБ-аас гаргасан тогтвортой хөгжлийн 17 бодлогын үйл ажиллагаанд хамаарал бүхий 8-н зорилгыг үйл ажиллагаандаа хэрэгжүүлэн ажиллаж буйг дурдахад таатай байна. Нийгмийн хариуцлагын хүрээнд шинээр хүүхдийн эрүүл мэнд, боловсрол, аюулгүй өсөн торниход чиглэсэн “Хязгааргүй мөрөөдөл” төслийг эхлүүлж, 2019 онд 25,000 гаруй хүүхдүүдэд эерэг нөлөөллийг үзүүлж чаджээ

Талархал | Дараагийн хуудас

Бидэнд итгэл хүлээлгэн, дэмжин хамтран ажилладаг харилцагчид, хамтрагч түншүүд Та бүхэнд Худалдаа, хөгжлийн банкны 30-н жилийн ойн халуун баярыг хүргэж, бидэнтэй тууштай хамтран ажилладаг талархал илэрхийлж байна. Түүнчлэн 2019 оны амжилт, бүтээл бүрийн ард байсан 1,800 гаруй ажилтнууд Та бүхэндээ баярлалаа. Худалдаа, хөгжлийн банкныг хүндэт харилцагчид, итгэлт түншүүд болон үнэ цэнтэй ажилтан Та бүхэнгүйгээр төсөөлөхийн аргагүй билээ.

COVID-19 халдварт өвчин гарсантай холбогдуулан 2020, 2021 он эдийн засгийн хувьд тогтворгүй, биднээс нарийн мэдрэмж, ур чадвар шаардсан, онцлог жил байх болно. Гэсэн хэдий ч бидний 30-н жилийн хугацаанд олон эдийн засаг, нийгмийн хүнд үеийг амжилттай даван туулж чадсан. Ирж буй сорилтуудыг ч амжилттайгаар даван туулж чадна гэдэгт бүрэн итгэлтэй байна.

Гүнээ хүндэтгэсэн,

Ерөнхийлөгч

Балбарын МЭДРЭЭ

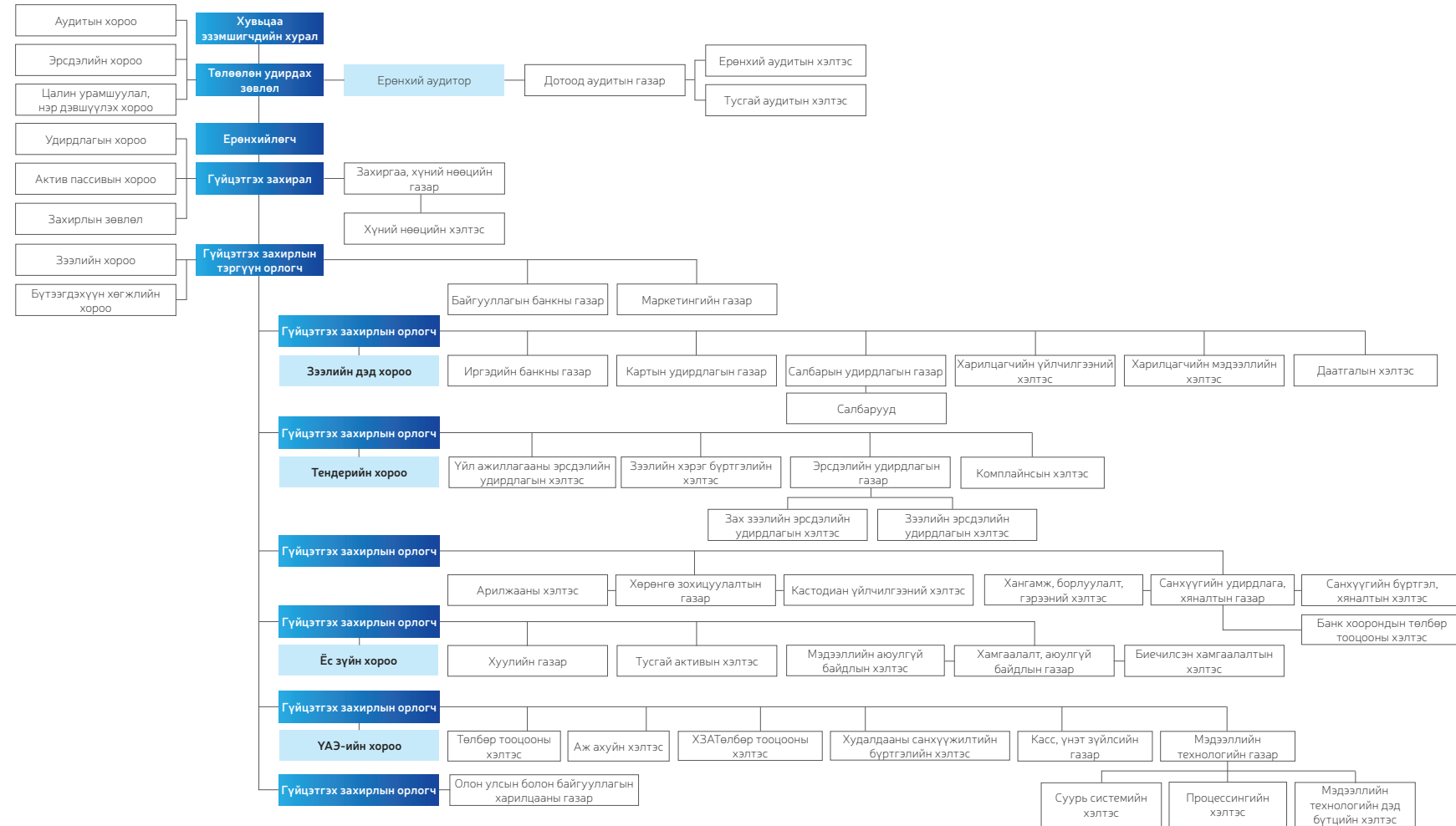
Гүнээ хүндэтгэсэн,

Гүйцэтгэх захирал

Ононгийн ОРХОН

БАНКНЫ БҮТЭЦ ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ

КОМПАНИЙН ЗАСАГЛАЛ

ХХБанк нь олон улсын туршлагаар шалгарсан компанийн засаглалын бүхий л хэм хэмжээг хэрэгжүүлэн ажилладаг бөгөөд дээд түвшний, сайн байгууллагын засаглал нь бидний үйл ажиллагааны гол чиглүүлэгч болдог.

Бид компанийн засаглалын бүтцэдээ Төлөөлөн удирдах зөвлөл (ТУЗ)-ийн болон удирдлагын багийн гишүүд, хувь нийлүүлэгчдийн хамтын ажиллагаа, нягт харилцааг нарийн тодорхойлж, байгууллагынхаа эрхэм зорилго, зорилтдоо хүрэхийн тулд ажилтан бүр ёс зүйн ямар хэм хэмжээг үйл ажиллагаандаа баримтлахыг нарийвчлан заасан байдаг.

Төлөөлөн удирдах зөвлөл

ХХБанкны ТУЗ нь байгууллагын бүхий л шатанд ил тод, үнэнч шударга байдлыг чухалчлан, нээлттэй засаглалыг бий болгохын зэрэгцээ ямар ч нөхцөлд тохирсон алсын хараа, стратеги бүхий бодлогоор банкны үйл ажиллагааг чиглүүлж, дэмжин ажилладаг.

Удирдлагын баг

ХХБанкны удирдлагын баг нь банк, санхүүгийн чадварлаг менежерүүдээс бүрддэг ба компанийн засаглалын зохистой бүтэц, олон жилийн туршлага нь удирдлагын багийн амжилттай ажиллах суурь нь болдог төдийгүй банкны урт удаан хугацааны ашигт ажиллагааг хангах, улмаар хувь нийлүүлэгчдийн үнэ цэнийг өсгөх боломжийг олгодог.

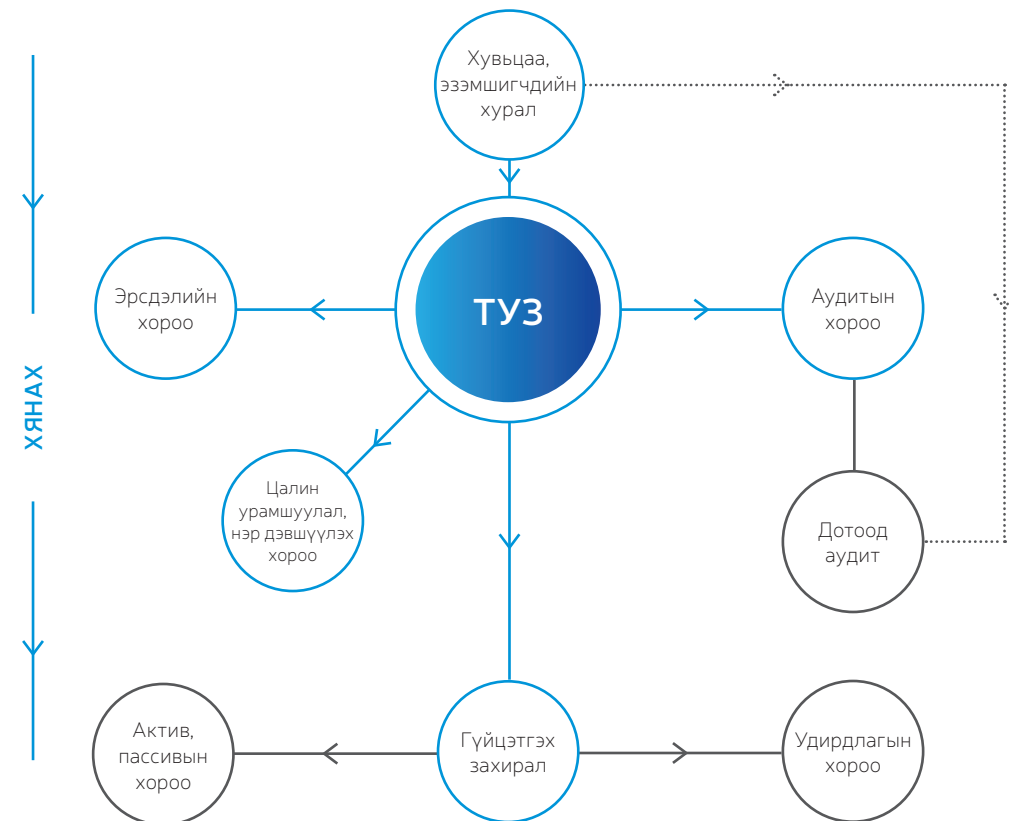
Ажилтнууд

ХХБанкны амжилтын үндэс нь эрч хүчтэй, чадварлаг ажилтнууд бөгөөд тэднийг шударгаар урамшуулах, дэмжих, албан тушаал дэвшүүлэх хөгжлийн тогтолцоог сайжруулснаар харилцагчдадаа банкны шилдэг үйлчилгээг үзүүлж чаддаг.

Бид

ХХБанк нь хууль, ёс зүйн хариуцлагын хүрээнд нийцсэн ажиллах орчныг бүрдүүлэхийг үргэлж эрмэлзсээр ирсэн бөгөөд харилцагч, бизнесийн түншүүд болон нийгэмдээ банкны шилдэг үйлчилгээг үзүүлэн, хувь нийлүүлэгчид болон харилцагчдынхаа өмнө хүлээсэн үүргээ биелүүлэхдээ аливаа амжилт нь шударга байх ёстой гэдэгт итгэдэг.

КОМПАНИЙН ЗАСАГЛАЛ БҮТЭЦ

Компанийн засаглалын зорилго

Компанийн засаглалыг сайжруулан олон улсын шилдэг зарчим, туршлагуудын хэмжээнд хүргэх. Олон улсад хүлээн зөвшөөрөгдөхүйц, нэр хүндтэй үнэ цэнтэй, хөрөнгө оруулалтыг бодитой татаж чаддаг болох.

ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛ

ТУЗ-ИЙН ДАРГА

Должин **ЭРДЭНЭБИЛЭГ**

ТУЗ-ИЙН ГҮЙЦЭТГЭХ ДЭД ДАРГА

Рандолф **КОППА**

ТУЗ-ИЙН ГИШҮҮД

Дагмид **ЯНЖМАА**

Дамдин **ГАНТӨГС**

ТУЗ-ИЙН ХАРААТ БУС ГИШҮҮН:

Зуунай **ШАГДАРСҮРЭН**

Жалбаа **БОЛОРМАА**

Жамсрандорж **ДЭЛГЭРСАЙХАН**

Дотоод аудитын үйл ажиллагааны бүтэц, зохион байгуулалт

ХХБанкны Дотоод аудитын үйл ажиллагаа нь банкны Төлөөлөн удирдах зөвлөл, Аудитын хороонд ажлаа тайлагнаж, аудитын үр дүнг Гүйцэтгэх удирдлагад мэдээлэх зарчимтай бөгөөд банкны бүхий л үйл ажиллагааны хүрээнд аудит хийх, зөвлөлгөө өгөх чиглэлээр ажилладаг.

Дотоод хяналтын тогтолцоо

Дотоод хяналтын үйл ажиллагаа нь банкны өдөр тутмын үйл ажиллагааны салшгүй нэг хэсэг ба бизнес, үйл ажиллагааны бүх түвшинд эрсдэлийг бууруулах тогтолцоо юм. Үүнд банкны дээд удирдлага, гүйцэтгэх удирдлага, ажилтнууд, холбоотой талууд оролцож, дотоод хяналтын үр дүнтэй, үр ашигтай байдалд Аудитын хороо, Дотоод аудитын газар үнэлэлт дүгнэлт өгөх зарчмаар ажилладаг.

ДОТООД АУДИТ, ДОТООД ХЯНАЛТЫН ТОГТОЛЦОО

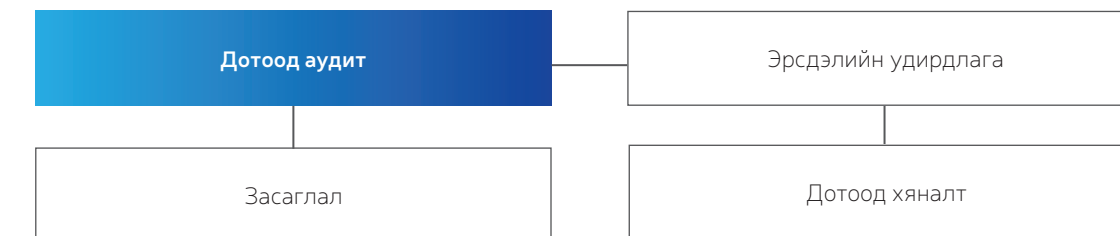
Дотоод аудитын газар

Дотоод аудитын газар нь Дотоод аудиторчуудын олон улсын институт (IIA)-ийн гаргасан Олон улсын мэргэжлийн практикийн хүрээ (International Professional Practice Framework), олон улсын сайн туршлагыг үйл ажиллагаандаа жишиг болгон ажиллаж байна.

Тайлант онд Дотоод аудитын үйл ажиллагааны хүрээнд:

- Аудитын баталгаажуулах болон зөвлөх үйлчилгээг зохистой түвшинд гүйцэтгэн, банкандаа үнэ цэн нэмсэн, банкныхаа үйл ажиллагааг сайжруулахад хувь нэмрээ оруулж ажиллав.
- Дотоод аудитын үйл ажиллагааны шинэ шатанд шилжиж, C+4E (нийцэл + эдийн засгийн ашигт байдал, үр ашиг, өгөөж, ёс зүй) аргаар цогц аудитуудыг гүйцэтгэж эхлэв.
- ХХБанкны Ерөнхий аудитор П.Гантуул нь Дотоод аудиторчуудын олон улсын институт (IIA Global)-ийн Монгол Улс дахь салбар Монголын үндэсний дотоод аудитын холбоо (IIA Mongolia)-ны Удирдах зөвлөлийн даргын сонгуульт ажлыг гүйцэтгэлээ.

ХХБанкны дотоод аудитын тогтолцооны удирдлага, зохион байгуулалтын бүтцийг харуулбал:

ГҮЙЦЭТГЭХ УДИРДЛАГА - УДИРДЛАГЫН ХОРОО

Ноён Б.МЭДРЭЭ
Ерөнхийлөгч

Ноён О.ОРХОН
Гүйцэтгэх захирал

Ноён Д.ХҮРЭЛБААТАР
Гүйцэтгэх захирлын орлогч

Хатагтай Д.ОТГОНБИЛЭГ
Гүйцэтгэх захирлын орлогч

Хатагтай Б.БАЯРМАА
Гүйцэтгэх захирлын орлогч

Ноён Д.НЯМРЭНЦЭН
Гүйцэтгэх захирлын орлогч

БИЗНЕС ЗАГВАР

Худалдаа, хөгжлийн банк нь 2020 онд банкны нийт харилцагчид, ажилтнууд болон хувьцаа эзэмшигчдэд хүргэх үнэ цэнийг нэмэгдүүлэх зорилгоор банкны дунд хугацааны стратегийн зорилго, зорилтуудаа шинээр тодорхойлж үйл ажиллагаандаа хэрэгжүүлэхээр ажиллаж байна.

Мөн дунд хугацааны стратегийн зорилтын хүрээнд Худалдаа, хөгжлийн банк нь “Дижитал шилжилт”-ийг амжилттай эхлүүлж, Дижитал стратегийн чиглэл бэлтгэл ажлыг хийж, банкны үйл ажиллагаанд “Харилцагч төвтэй бизнес загвар”-ыг шинээр нэвтрүүлэхэд бэлэн болоод байна.

Дээрх ажлуудын хүрээнд бид 2019 онд банкны бизнес загвараа шинээр тодорхойлон, “Харилцагч төвтэй бизнес загвар”-ыг хөгжүүлж, шинэ бизнес загвараа дэмжсэн бүтэц зохион байгуулалтыг тодорхойлж, харилцагчдын сегментчлэлийг сайжруулж, сегмент тус бүрийн онцлогт таарсан бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ, үнэ цэн, процессыг сайжруулан ажиллаа.

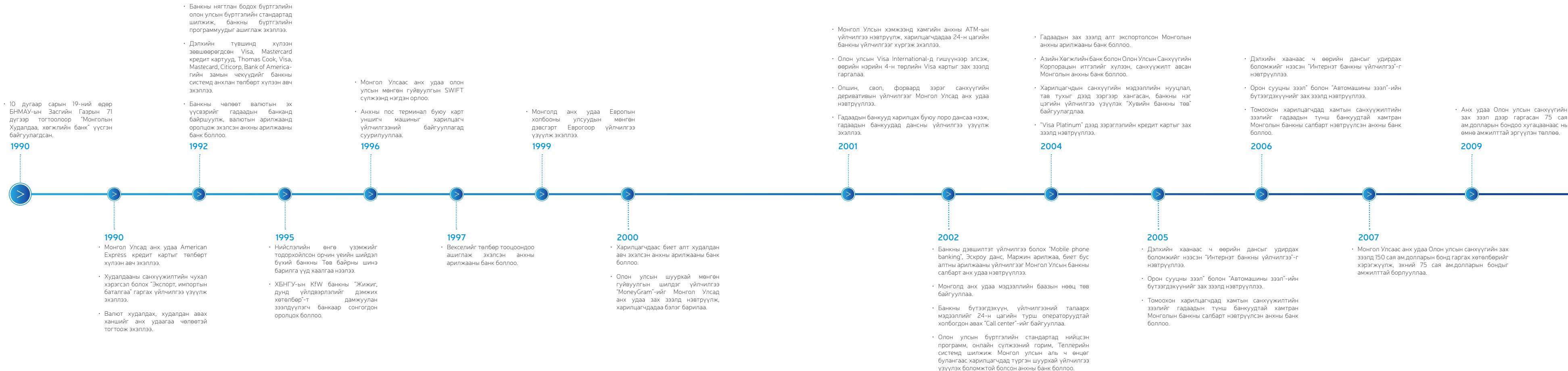
САНХҮҮГИЙН ТӨЛӨВ	
Зардлын бүтцийг оновчлох	<ul style="list-style-type: none"> Банкны үйл ажиллагааны болон үйл ажиллагааны бус зардлыг оновчлох; Багцад эзлэх чанаргүй зээлийн хэмжээг бууруулах.
Нөөцийг өндөр хэмжээнд ашиглах	<ul style="list-style-type: none"> Банкны хөрөнгө, хувьцаа эзэмшигчдийнхөрөнгийн үр ашигтай удирдлагыг хэрэгжүүлж, өгөөжийг нэмэгдүүлэх; Банкны зохистой шалгуур үзүүлэлтүүдийг хангах, хүүгийн бус орлогыг нэмэгдүүлэх;
Зах зээлээ тэлэх	<ul style="list-style-type: none"> Гадаад, дотоод зах зээл рүү үйл ажиллагаагаа тэлэх

ХАРИЛЦАГЧИЙН ТӨЛӨВ	
Чанартай, хялбар шийдлүүдийг харилцагчид санал болгох	<ul style="list-style-type: none"> Харилцагчдад энгийн хялбар шийдлээр хүрч ажиллах; Бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний чанарыг сайжруулах.
Харилцагчийн эрэлт, хэрэгцээнд нийцсэн шийдлийг санал болгох	<ul style="list-style-type: none"> Банкны хөрөнгө, хувьцаа эзэмшигчдийнхөрөнгийн үр ашигтай удирдлагыг хэрэгжүүлж, өгөөжийг нэмэгдүүлэх; Банкны зохистой шалгуур үзүүлэлтүүдийг хангах, хүүгийн бус орлогыг нэмэгдүүлэх;
Харилцагчийн үнэ цэнийг нэмэгдүүлэх	<ul style="list-style-type: none"> Харилцагчийн насан туршийн банк байх.
Харилцагчтай урт хугацааны харилцааг бий болгох	<ul style="list-style-type: none"> Харилцагчтай урт хугацааны харилцаагаа бий болгох харилцагчид хүргэх үнэ цэнийг нэмэгдүүлэх.
Дотоод болон гадаад хамтын ажиллагааг бэхжүүлэх	<ul style="list-style-type: none"> Олон улсын болон дотоодын байгууллагуудтай харилцааг өргөжүүлж, хамтын ажиллагааны цар хүрээг нэмэгдүүлэх.

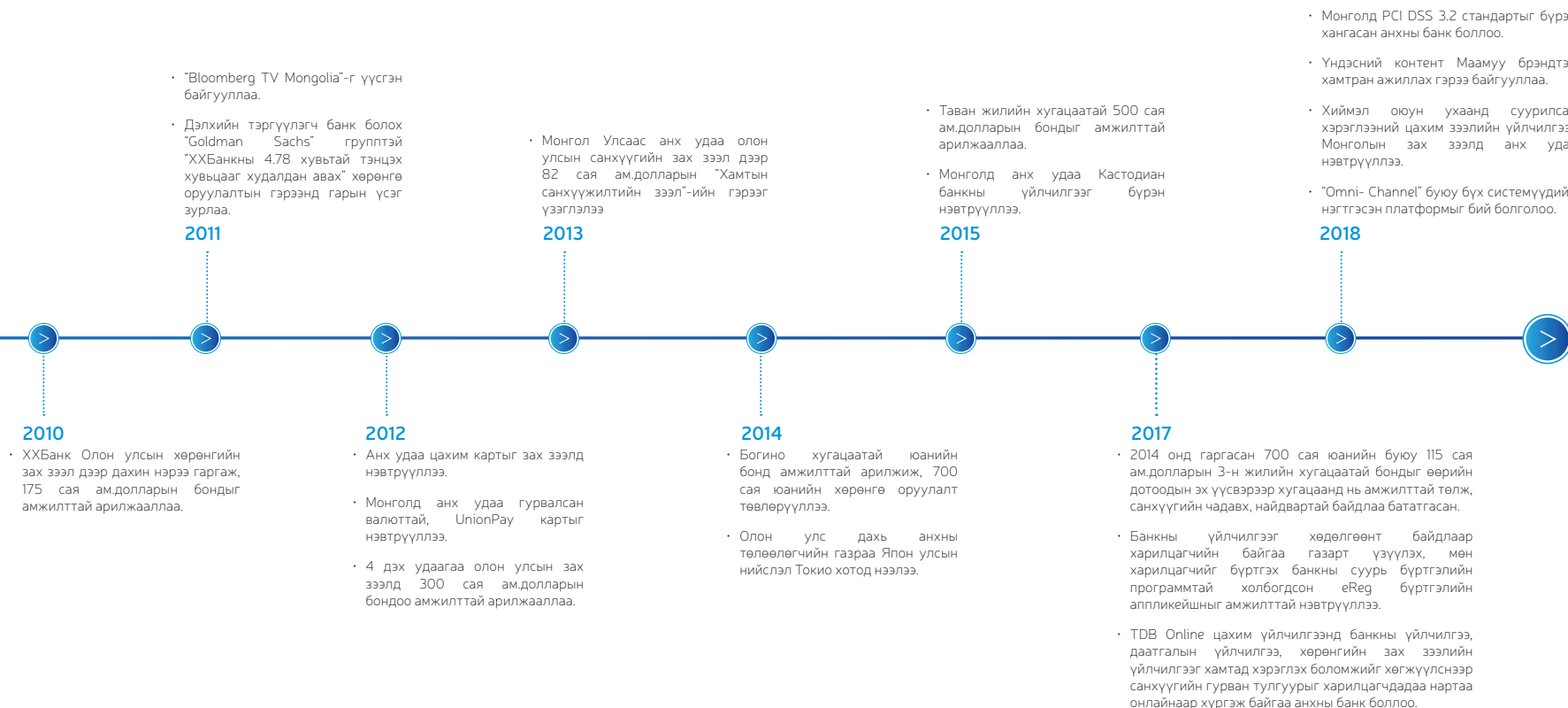
ДОТООД ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТӨЛӨВ	
Суваг хоорондын уялдаа холбоо болон чадамжийг сайжруулах	<ul style="list-style-type: none"> Харилцагчдад энгийн хялбар шийдлээр хүрч ажиллах; Бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний чанарыг сайжруулах.
Санхүүгийн эрсдэлийн удирдлагыг оновчлох	
Процессын үр ашиг болон зардлын үр дүнтэй байдлыг сайжруулах	<ul style="list-style-type: none"> Бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний процессыг автоматжуулж харилцагчийн үйлчилгээний хурдыг нэмэгдүүлэх; Шийдвэр гаргалтыг сайжруулж дотоод шат дамжлагыг бууруулах.
Харилцагчийн хэрэгцээнд нийцсэн инновац шингэсэн бүтээгдэхүүн үйлчилгээг хөгжүүлэх	<ul style="list-style-type: none"> Технологийн ололтыг шингээсэн санхүүгийн шийдэл, бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг нэвтрүүлэх, хөгжүүлэх.
	<ul style="list-style-type: none"> Сегмент хоорондын synergy-г бий болгох.
Харилцагчтай бат бөх, гүн харилцаа холбоог бий болгох	<ul style="list-style-type: none"> Харилцагчидтай үр дүн харилцах харилцагчийн удирдлагын системийг сайжруулах.
Нийгэм, байгаль орчинд ээлтэй бизнесийг дэмжих процессыг хөгжүүлэх	<ul style="list-style-type: none"> Байгаль орчин, нийгмийн хариуцлагын тогтолцоог сайжруулах.

СУРАЛЦАХ БОЛОН ХӨГЖИХ ХЭТИЙН ТӨЛӨВ	
Чадварлаг ажилтнуудыг татах, үлдээх	
Хэрэгцээт өгөгдлийг бүрдүүлж хиймэл оюун ухаан ашиглан үйл ажиллагаанд үр дүнтэйгээр ашиглах	<ul style="list-style-type: none"> Дэвшилтэт технологи, шийдлүүд дээр суурилж хиймэл оюун ухаан, машин сургалт, өгөгдөл боловсруулах арга хэрэгслийг ашиглан бүтээгдэхүүн, үйлчилгээнд хэрэглэх.
Мэдээллийн дэд бүтцийг оновчлох	<ul style="list-style-type: none"> Сегментийг дэмжих дэд бүтэц, программ хангамжийн бэлэн байдлыг хангах, хүртээмжийг нэмэгдүүлэх, хөгжүүлэх
Харилцагч төвтэй соёлыг бий болгох	<ul style="list-style-type: none"> Нэг байгууллага, нэг брэнд соёлыг бэхжүүлэх

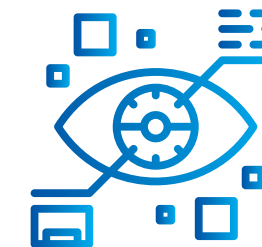
1990-2009 ОНЫ ХУРААНГУЙ ЦАГАЛБАР

2010-2018 ОНЫ ХУРААНГУЙ ЦАГАЛБАР

2019 ОНЫ ОНЦЛОХ ҮЙЛ ЯВДАЛ

ПЛАТФОРМ БАНК

Банкны салбараас анх удаа "Клирингийн системийн оператор"-ын болон "Төлбөрийн картын процессор"-ын зөвшөөрлийг Монголбанкнаас хүлээн авсан. ХХБанкны клирингийн системд нийт 13 арилжааны банкнуудаас 9 банк холбогдож, өөрсдийн картын бизнесийн болон технологийн үйлчилгээг авч байна. Уг системээр секундэд 6 гүйлгээ боловсруулагдаж, 2019 онд клирингийн гүйлгээ 23 хувиар нэмэгдсэн. Цаашлаад арилжааны банкнуудаас гадна ББСБ-ууд болон финтек компаниуд энэхүү дундын үйлчилгээг ашиглах хямд төсөр зардлаар харилцагчдадаа найдвартай бүтээгдэхүүн, үйлчилгээгээ хүргэх боломжийг давхар бий болгосон чухал ач холбогдолтой зүйл юм.

2019 оны байдлаар нийт 60 үйлчилгээ үзүүлэгч байгууллагуудын орчинд банкны үйлчилгээг холбон, тэдгээрийн хэрэглэгчдэд банкны болоод төлбөр тооцооны үйлчилгээг үзүүлсэн.

Картаар төлбөр, тооцоо хүлээн авагч харилцагчдадаа зориулан "Дижитал Дэвшил" уриан дор 10 дугаар зөвлөгөөнөө топ 400 харилцагчдын дунд амжилттай зохион байгууллаа.

Дотоодын үнэт цаасны арилжаанд тэргүүлэх ҮЦҚ-уудтай хамтран ажиллаж, нийт зах зээл дэх гүйлгээний 45 хувийг дангаар хийж гүйцэтгэлээ.

Харилцагчдынхаа хүсэл сонирхолд нийцүүлэн TDB Online үйлчилгээг шинэчилж, татвар төлөлт, билл төлбөр, онлайн зээлийг нэвтрүүлж, хурууны хээ, Face ID – ыг ашиглаж эхэлсэн.

Бөөний болон жижиглэн худалдаа эрхлэгч, банкны POS, TDB Pay мерчант иргэд, аж ахуйн нэгжүүдэд бараа материал, дансны орлого, хөдлөх хөрөнгө барьцаалан бизнесийн зээл олгож эхэллээ.

ОЛОН УЛСЫН БАНК

Улаанбаатар хотын нийт усан хангамжийг сайжруулах цогц хөтөлбөр хэрэгжүүлэхэд зориулан Мянганы сорилтын сан 350 сая ам. долларын хөтөлбөрийн санхүүгийн үйлчилгээ үзүүлэгч банкаар шалгарлаа.

2019 онд Япон дахь төлөөлөгчийн газрын 5 жилийн ой тохиож Япон улсын улс төр, эдийн засаг, банкны салбарын томоохон төлөөлөгчид оролцон амжилттай тэмдэглэж өнгөрүүлээ.

“Шилдэг ToC Банк”-аар 3 дахь удаагаа шалгарлаа.

ICBC Asia банктай дэд кастодиан гэрээ байгуулж өөрийн харилцагчдын onshore болон offshore бүс дэх юанийн бондыг хадгалах, зах зээлийн дунджаас өндөр хүүтэйгээр мөнгөн хадгаламж байршуулах боломжийг бүрдүүллээ.

Олон улсын хөрөнгийн зах зээл дээрх бондын арилжаанд үр ашигтай оролцсон бөгөөд бондын арилжааны хэмжээ 2019 онд өмнөх оноос 10 дахин өсөж, арилжааны идэвх нэмэгдлээ.

ХАРИЛЦАГЧ ТӨВТЭЙ БАНК

ЮнионПэй олон улсын байгууллага Ази болон Номхон далайн орнуудын банк, санхүүгийн салбарын голлох 8 байгууллагыг оролцуулсан бизнес зөвлөгөөнийг зохион байгуулж ба энэхүү арга хэмжээнд бид Монгол Улсаа төлөөлөн оролцсон бөгөөд энэ үеэр Монгол дахь хамгийн анхны ЮнионПэй “Diamond” кредит картыг Монгол Улсын зах зээлд нэвтрүүлэх хэлэлцээрийг хийлээ.

Харилцагчдыг онлайнаар танин мэдэх, харилцагчдын бүртгэлийн онлайн баталгаажуулалтын “ДАН” танилт нэвтрэлтийн нэгдсэн системийг нэвтрүүлсэн.

ХХБанк 30 жилийн ойгоо угтан 30 харилцагчаа “Токио-2020” зуны олимпын наадмыг үзүүлэх “Зүрхнээсээ дэмжье” урамшуулалт аянаа зарласан. Мөн нийгмийн хариуцлагын хүрээнд эх орноо төлөөлөн оролцож буй 5 тамирчныг сонгон дэмжин ажиллаа.

Картаар төлбөр, тооцоо хүлээн авагч харилцагчдадаа зориулан “Дижитал Дэвшил” уриан дор 10 дугаар зөвлөгөөнөө топ 400 харилцагчдын дунд амжилттай зохион байгууллаа.

Олон улсын хөрөнгийн зах зээл дээрх бондын арилжаанд үр ашигтай оролцсон бөгөөд бондын арилжааны хэмжээ 2019 онд өмнөх оноос 10 дахин өсөж, арилжааны идэвх нэмэгдлээ.

ICBC Asia банктай дэд кастодиан гэрээ байгуулж өөрийн харилцагчдын onshore болон offshore бүс дэх юанийн бондыг хадгалах, зах зээлийн дунджаас өндөр хүүтэйгээр мөнгөн хадгаламж байршуулах боломжийг бүрдүүллээ.

Дотоодын үнэт цаасны арилжаанд тэргүүлэх ҮЦК-уудтай хамтран ажиллаж, нийт зах зээл дэх гүйлгээний 45 хувийг дангаар хийж гүйцэтгэлээ.

ХУРААНГУЙ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН

Нэгтгэсэн дэлгэрэнгүй орлогын тайлан

Тэрбум төгрөгөөр

Хөрөнгө	2016	2017	2018	2019
Бэлэн мөнгө ба банкин дахь мөнгөн хөрөнгө	1,188.8	1,073.9	1,294.8	1,394.3
Хөрөнгө оруулалтын үнэт цаас	1,525.4	2,026.3	1,759.1	1,791.5
Охин болон хараат компани дахь хөрөнгө оруулалт	36.2	32.8	-	-
Зээл ба урьдчилгаа, цэвэр	2,835.2	2,765.0	3,054.7	3,253.1
Буцаан худалдах гэрээгээр авсан үнэт цаас		12.0		-
Хоёрдогч зээл	4.0	-	-	-
Үндсэн хөрөнгө, цэвэр	323.9	324.1	397.5	425.0
Биет бус хөрөнгө, цэвэр	3.6	2.6	2.8	5.9
Хөрөнгө оруулалтын зориулалттай үл хөдлөх хөрөнгө	88.9	92.0	80.1	80.9
Өмчлөх бусад үл хөдлөх хөрөнгө, цэвэр	2.2	2.8	2.7	42.3
Бусад хөрөнгө	602.9	522.7	627.2	810.0
Борлуулах зориулалттай үл хөдлөх хөрөнгө			64.9	
Нийт хөрөнгө	6,611.1	6,854.2	7,283.8	7,803.0
Өр төлбөр ба өөрийн хөрөнгө				
Өр төлбөр	2016	2017	2018	2019
Харилцагчдын харилцах, хадгаламж	2,423.9	3,081.3	3,522.8	3,742.3
Бусад банк, санхүүгийн байгууллагын харилцах, хадгаламж	143.2	243.9	182.0	189.1
Буцаан худалдаж авах гэрээгээр борлуулсан үнэт цаас	130.0	130.0	65.0	65.0
Санхүүгийн байгууллагаас авсан зээл	1,391.3	1,068.7	975.8	1,181.0
Гаргасан өрийн үнэт цаас	1,569.4	1,344.6	1,461.2	1,521.4
Хоёрдогч өглөг	24.9	-	-	150.0
Бусад өр төлбөр	203.7	141.9	148.2	226.2
Нийт өр төлбөр	5,886.4	6,010.4	6,355.0	7,075.0

Тэрбум төгрөгөөр

Өөрийн хөрөнгө	2016	2017	2018	2019
Хувьцаат капитал	50.0	50.0	55.2	50.0
Нэмж төлөгдсөн капитал	19.3	19.3	210.4	19.3
Дахин үнэлгээний нөөц	125.6	130.0	129.2	129.2
Борлуулах боломжит санхүүгийн хөрөнгийн хуримтлагдсан хэрэгжээгүй олз (гарз)	30.2	13.7	10.8	22.3
Мөнгөн гүйлгээний хейджийн үнэлгээний хуримтлагдсан хэрэгжээгүй олз	14.9	72.4	29.4	19.8
Хуримтлагдсан ашиг	484.7	558.4	493.8	487.4
Нийт хөрөнгө	724.7	843.8	928.8	728.0
Өр төлбөр ба өөрийн хөрөнгө	6,611.1	6,854.2	7,283.8	7,803.0

Тусдаа дэлгэрэнгүй орлогын тайлан

Тэрбум төгрөгөөр

Хөрөнгө	2016	2017	2018	2019
Хүүгийн орлого	593.2	612.9	664.5	700.1
Хүүгийн зардал	(401.0)	(434.6)	(476.3)	(519.6)
Хүүгийн цэвэр орлого	192.2	178.3	188.2	180.5
Шимтгэл, хураамжийн цэвэр орлого	30.1	36.6	37.9	42.3
Үйл ажиллагааны бусад орлого (алдагдал), цэвэр	10.7	60.0	38.8	15.3
Хүүгийн бус цэвэр орлого	40.8	96.6	76.7	57.6
Үйл ажиллагааны орлого	233.0	274.9	264.9	238.1
Үйл ажиллагааны зардал	(84.8)	(85.5)	(91.1)	(133.2)
Үнэ цэнийн бууралтын нөөцийн алдагдал	(92.0)	(115.6)	(129.1)	(36.0)
Татварын өмнөх ашиг	56.2	73.8	44.7	68.9
Орлогын татварын зардал	(0.1)	(0.2)	(0.3)	-
Тайлант жилийн цэвэр ашиг	56.1	73.6	44.4	68.9

Харьцаа үзүүлэлтүүд

	2015	2016	2017	2018
Ашигт ажиллагаа				
Зардлын орлогод эзлэх хувь	36.4%	31.1%	34.4%	56.0%
Цэвэр хүүгийн зөрүү	4.3%	3.7%	3.5%	3.2%
Өөрийн хөрөнгийн өгөөж	7.7%	8.7%	4.8%	9.5%
Активын өгөөж	0.8%	1.1%	0.6%	0.9%
Өсөлтийн харьцаанууд				
Активын өсөлт	19.7%	3.7%	6.3%	7.1%
Зээлийн өсөлт	7.2%	-2.5%	10.5%	6.5%
Харилцах, хадгаламжийн өсөлт	9.6%	27.1%	14.3%	6.2%
Өөрийн хөрөнгийн өсөлт	12.0%	16.4%	10.1%	-21.6%
Активын чанар				
Зээл / Харилцах, хадгаламж	123.4%	98.4%	99.0%	97.9%
Зээлийн активт эзлэх хувь	45.2%	44.2%	47.9%	46.9%
Төлбөр түргэн гүйцэтгэх чадвар	46.0%	46.0%	42.3%	32.1%
Өөрийн хөрөнгийн харьцаа				
1-р зэрэглэлийн өөрийн хөрөнгийн хүрэлцээ	10.6%	13.4%	16.6%	11.4%
Өөрийн хөрөнгийн хүрэлцээ	14.1%	16.4%	19.5%	17.0%

САНХҮҮГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

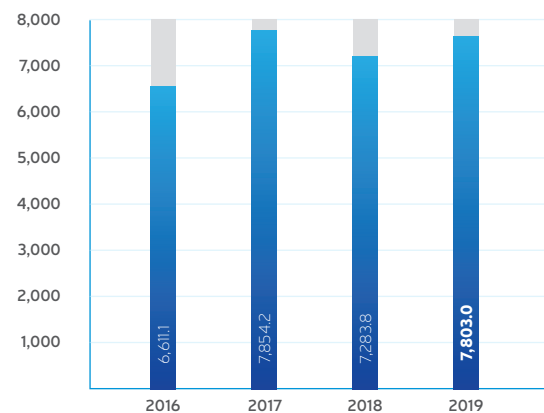
2019 онд нийт хөрөнгийн хэмжээ өмнөх оноос 519.2 тэрбум төгрөг буюу 7.1 хувиар өсөж 7.8 их наяд төгрөгт хүрсэн бол хөрөнгө оруулалтын үнэт цаас 1.8 хувиар өсч 1.79 их наяд төгрөгт, зээл ба урьдчилгаа (цэвэр) 6.5 хувиар өсөж 3.25 их наяд төгрөгт тус тус хүрлээ.

Нийт өр төлбөрийн дүн өмнөх оноос 11.3 хувиар өсөж 7.07 их наяд төгрөгт хүрснээс харилцагчдын харилцах, хадгаламжийн дүн 6.2 хувиар өсөж 3.74 их наяд төгрөгт, санхүүгийн байгууллагаас авсан зээлийн дүн 21 хувиар өсөж 1.18 их наяд төгрөгт тус тус хүргэлээ.

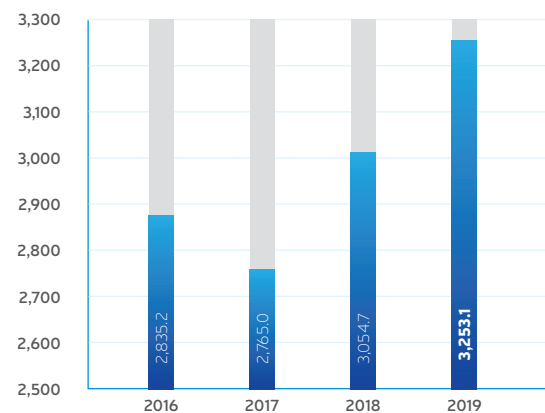
2019 онд хүүгийн орлого 5.4 хувиар өсөж 700.1 тэрбум төгрөгт, хүүгийн зардал 9.1 хувиар өсөж 519.6 тэрбум төгрөгт хүрснээр цэвэр хүүний орлого 180.6 тэрбум төгрөгт хүрчээ. Тайлант жилд үйл ажиллагааны орлого 238.1 тэрбум төгрөг, татварын дараах цэвэр ашиг 68.9 тэрбум төгрөгийн дүнтэй гарлаа.

МАКРО ЭДИЙН ЗАСГИЙН ОРЧИН

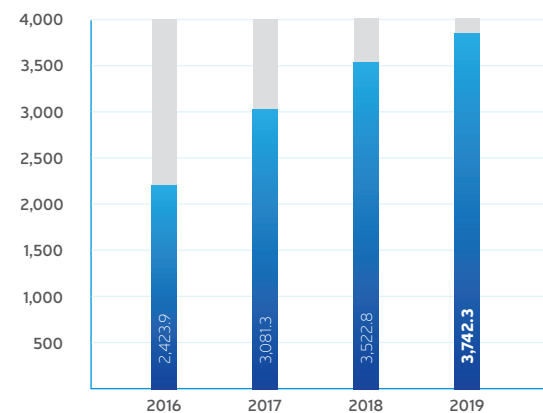
Нийт хөрөнгө

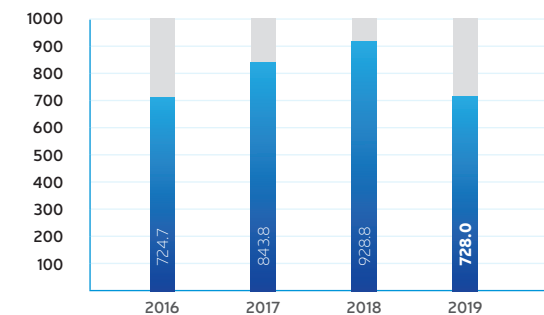
Зээл ба урьдчилгаа (цэвэр)

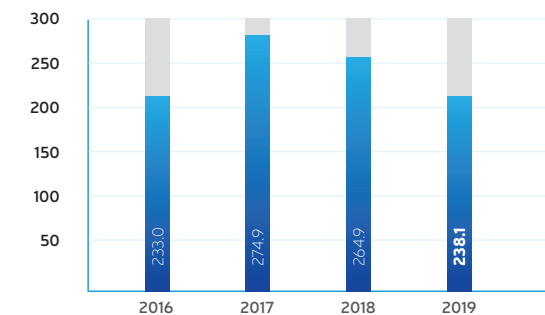
Харилцагчдын харилцах, хадгаламж

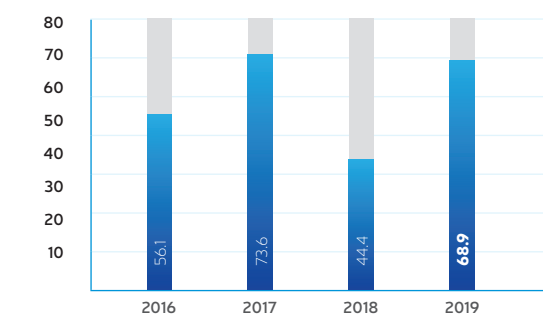
Өөрийн хөрөнгө

Үйл ажиллагааны орлого

Тайлант жилийн цэвэр ашиг

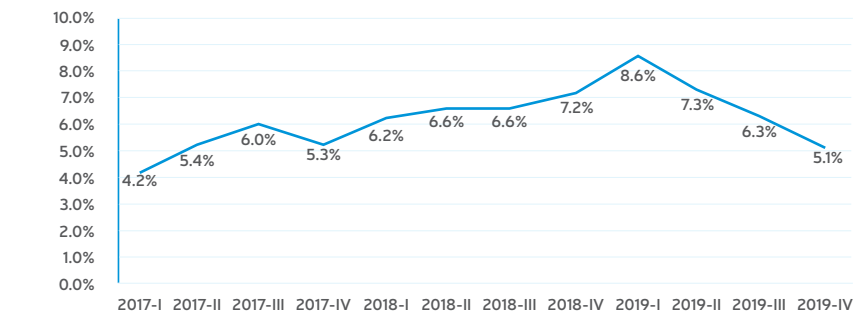
Хэдийгээр 2019 онд Монгол Улсын эдийн засгийн өсөлт эерэг хандлагатай байсан ч БНХАУ-ын эдийн засгийн удаашрал нь Монгол Улсын экспортын салбарт цаашдаа нөлөөлнө. Дотоод эрэлт өсөж, уул уурхай болон барилгын салбарууд тэлсэн нь 2019 оны эдийн засгийн өсөлтөд голлон нөлөөлсөн.

Монгол Улсын эдийн засаг, ялангуяа түүхий эдийн салбар нь гаднын сөрөг хүчин зүйлүүдэд мэдрэмтгий хэвээр байгаа. Иймд бодлогын орон зай, эдийн засгийн нөөцийг бүрдүүлэх боломж олгох, үр ашигтай макро эдийн засгийн бодлого баримтлах нь Монгол Улсын эдийн засгийн мөчлөг дагасан савлагаа, эмзэг байдлыг бууруулахад чухал үүрэг гүйцэтгэнэ.

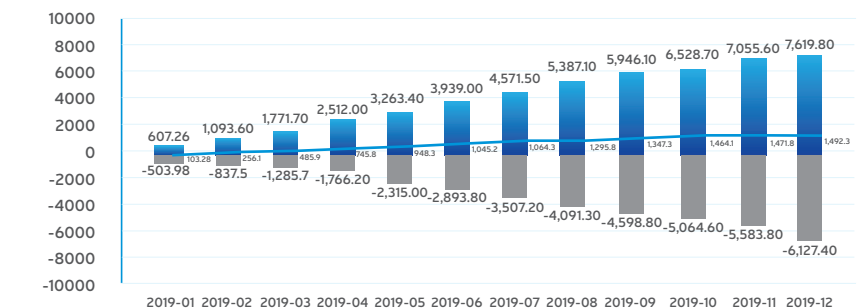
2019 онд ДНБ-ий өсөлт 5.1 хувьд хүрч 2018 оны жилийн эцсээс 1.2 хувиар буурчээ. 2020 оны эцэст ДНБ-ий өсөлтийг COVID-19 халдварт өвчнөөс шалтгаалан -1 хувьд хүрнэ гэж тооцоотой байна.

Хэрэглээний үнийн индекс улсын хэмжээнд 2019 оны эцэст өмнөх оны мөн үеэс 5.2 хувиар өсөв.

ДНБ-ий өсөлт

Гадаад худалдааны тэнцэл

● Экспорт
● Импорт
— Тэнцэл

БАНКНЫ СЕКТОР

Байгууллага болон иргэдийн зээлийн нийт үлдэгдэл 2019 онд өмнөх оны мөн үеэс 870.4 тэрбум төгрөгөөр буюу 5.1 хувиар өссөн.

Нийт 18.1 их наяд төгрөгийн багц байгаагаас 9.4 их наяд төгрөг буюу 52.1 хувь нь иргэдийн зээл харин 8.7 их наяд төгрөг буюу 47.9 хувь нь байгууллагын зээл эзэлж байна.

Системийн хувьд энэхүү 5.1 хувийн өсөлт нь 2018 оны үзүүлэлт болох 25.8 хувиас эрс буурсан байгаа бөгөөд энэ нь Монголбанкнаас хэрэгжүүлж байгаа макро-эдийн засгийн хатуу бодлогууд буюу өр, орлогын харьцааг 60 хувь болтол бууруулсан, ипотекийн бус өрхийн зээлийн хугацааг бууруулсан мөн ханшийн хамгаалалтгүй гадаад эх үүсвэрийн эрсдэлийн үнэлгээг өсгөсөн зэргээс үүдэлтэй үр дүн юм.

Банкны системийн чанаргүй зээлийн хэмжээ 2019 оны 12-р сард нийт зээлийн 10.1 хувийг эзэлж буй нь өмнөх жилийн мөн үеэс 0.3 нэгж хувиар буурчээ. Чанаргүй зээлийн хэмжээ тогтмол нэмэгдэж байгаа нь банкны салбарын чанарын тогтвортой байдалд анхаарал хандуулах зайлшгүй шаардлагыг харуулж байна.

Монголбанкны мэдээлснээр системийн хэмжээний өөрийн хөрөнгийн харьцаа үзүүлэлт нь хамгийн доод шалгуур үзүүлэлт болох 12 хувиас давсан үзүүлэлттэй гарчээ. Нийт банкны нөөцийн хуримтлал 2019 оны 12-р сарын байдлаар нийт хадгаламжийн 27 орчим хувийг эзэлж буй нь зайлшгүй байх нөөцийн доод хэмжээ болох 10.5 хувиас давсан үзүүлэлт юм. Түүнчлэн, хөрвөх чадварын харьцаа буюу банкны нөөц, төв банкны үнэт цаас, Засгийн газрын бонд зэргийг багтаасан түргэн

хөрвөх активуудын банкны нийт өртэй харьцуулсан харьцаа нь 2019 оны 12-р сард 37.2 хувь буюу Монголбанкнаас тогтоосон доод хэмжээ болох 25 хувиас мөн давсан үзүүлэлт болно.

Өмнөх жилтэй харьцуулбал, 2019 оны 11-р сарын эцсийн байдлаар төгрөгийн зээлийн жигнэсэн дундаж хүү 17.0 хувь буюу 1.2 хувиар буурч, гадаад валютаар олгосон зээлийн жигнэсэн дундаж хүү 10.7 хувь буюу 1.9 хувиар өсчээ.

Төгрөгийн хадгаламжийн хүү 2017 оны туршид дунджаар 13 хувь орчим байсан бол 2018 онд 12 хувь, харин 2019 онд 10.5 хувь болж буурсан байна. Хадгаламжийн хүү харьцангуй багаар буурч байгаа нь банкуудын хооронд цөөн хэдэн томоохон хадгаламж эзэмшигчийн төвлөрсөн хадгаламжид хүчтэй өрсөлдөөн байгааг харуулж байна.

Монголбанк болон Дэлхийн банкнаас сүүлд хийсэн судалгаагаар түүхий эдийн үнэ, эдийн засгийн өсөлт нь хувь хүний зээлийн өсөлтөд хамгийн хүчтэй нөлөөлдөг хүчин зүйл болох нь тогтоогджээ. Тиймээс зээлийн өсөлт нь макро эдийн засгийн цочролтой нягт холбоотой юм. Ковид-19 мөн бараа бүтээгдэхүүний үнийн уналт зэрэг гаднын цохилтуудын сөрөг нөлөөллийг бууруулахын тулд эрх баригчид бодлогын хүүг 100 суурь нэгжээр 10 хувь болгон бууруулж 2020 оны 3-р сард мөнгөний бодлогыг сулруулахаар шийдвэрлэлээ. Үүнийг дагасан төсвийн нөлөөллийн арга хэмжээ гарч болзошгүй юм. Гэсэн хэдий ч ойрын үеийн эдийн засгийн бууралтаас харахад 2020 онд зээлийн тэлэлтийн мөчлөг бий болох нь боломжгүй мэт харагдаж байна.

ОЛОН УЛСАД ҮНЭЛЭГДСЭН ШАГНАЛУУД

ТОГТВОРТОЙ ХӨГЖИЛ

Бид бизнесийн үйл ажиллагаадаа тогтвортой, хариуцлагатай байдлыг чухалчлан байгаль орчинд ээлтэй бизнесийг дэмжин санхүүжүүлэх замаар урт хугацааны тогтвортой хөгжлийг бий болгох зөв жишгийг нийгэмдээ бүтээхээр ажилладаг.

2012 онд Нидерландын Хөгжлийн Банк (FMO)-тай хамтран “Байгаль орчин, нийгмийн хариуцлагын эрсдэлийн менежментийн систем” (БОНХМС) хэмээх Монгол улсын хувьд цоо шинэ ойлголтыг цогцоор нь хэрэгжүүлж эхэлсэн Монголын анхны арилжааны банк болсон юм.

2013 оны 11-р сард Монголын нийт арилжааны банкууд “Монгол улсын Тогтвортой Санхүүжилт (ТоС) - ийн хөтөлбөр”-ийг хэрэгжүүлэх хамтарсан тунхаг бичигт нэгдсэн нь манай улсын ирээдүйн хөгжилд хэрэгтэй томоохон дэвшил болсныг онцлон тэмдэглэж байна. Арилжааны банкууд нэгдэн ажилласнаар амьдрах орчин болох ус, хөрс, агаарын бохирдол, цаг уурын өөрчлөлт, хүний эрхийг зөрчсөн асуудлуудын эсрэг бат зогсож, байгаль орчин, нийгмийн эрсдэлийг бууруулах замаар тогтвортой хөгжлийг бий болгох хэтийн зорилго өөд тэмүүлж байна.

Байгаль орчин, нийгмийн хариуцлагын бодлого

ХХБанк 2019 онд байгаль орчин, нийгмийн хариуцлагын бодлогоо шинэчлэн найруулан үйл ажиллагаандаа хэрэгжүүлэн ажиллаж байна. Уг бодлогын хүрээнд бид Монгол улсын зохих хууль тогтоомж болон дүрэм зааврийг баримталж ажиллахаас гадна:

- НҮБ-ын Даян дэлхийн гэрээ (UN Global Compact)-ний арван зарчим;
- НҮБ-ын Байгаль орчны хөтөлбөрийн санхүүгийн санаачилга: Байгаль орчны болон тогтвортой хөгжлийн талаарх санхүүгийн байгууллагуудын тунхаглал (UNEP Finance Initiative: Statement by financial institutions on the environment and sustainable development);

- Үндэстэн дамнасан корпораци болон нийгмийн бодлогын талаарх Олон улсын хөдөлмөрийн байгууллагын зарчмын гурван талт тунхаглал (ILO Tripartite Declaration of Principles concerning Multinational Enterprises and Social Policy);
- Олон улсын санхүүгийн корпораци (ОУСК)-ийн Гүйцэтгэлийн найман стандарт (IFC 8 Performance Standards);
- Монгол Улсын Тогтвортой санхүүгийн холбоо (ТоС холбоо)-ны Тогтвортой санхүүжилтийн найман зарчим;
- Бүс ба Зам санаачилгын Ногоон хөрөнгө оруулалтын долоон зарчмууд (Green Investment Principles for the Belt and Road Initiative) –уудыг өөрийн үйл ажиллагаа болон санхүүгийн хэлцэлүүддээ хэрэгжүүлж, мөрдөж ажиллахыг зорьдог.

Жендерийн эрх тэгш байдлын бодлого

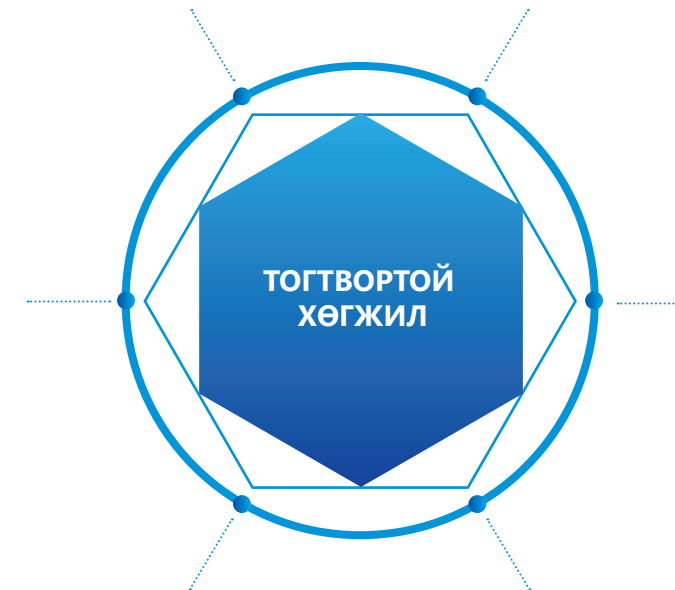
2019 онд өмнө батлагдсан “Худалдаа, хөгжлийн банкны харилцагчдад баримтлах жендерийн бодлого”, “Худалдаа, хөгжлийн банкны дотооддоо баримтлах жендерийн бодлого”-уудыг нэгтгэн, шинэчлэн найруулж “Жендерийн эрх тэгш байдлын бодлого”-ыг олон улсын стандартын дагуу бэлдэн үйл ажиллагаандаа ашиглаж эхэллээ.

Энэхүү бодлого, үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг Монгол Улсын Жендерийн эрх тэгш байдлыг хангах тухай хууль тогтоомж, үндэсний хөтөлбөр болон бусад олон улсын байгууллагуудын тэргүүн туршлагыг харгалзсан ба НҮБ-ын Тогтвортой хөгжлийн зорилгын Жендерийн эрх тэгш байдлыг хангах зорилго, зорилтуудыг дэмжин ажиллахаар зохицуулагдсан болно. Түүнчлэн Монгол Улсын Тогтвортой хөгжлийн үзэл баримтлал 2030, Жендерийн эрх тэгш байдлыг хангах тухай хууль, Жендерийн эрх тэгш байдлыг хангах үндэсний хөтөлбөр (2017-2021 он), Сангийн сайдын эрхлэх асуудлын хүрээнд хамрагдах байгууллага, агентлагийн жендерийн бодлого (2016-2024)-д нийцсэн болно.

Уг бодлогоор эрх тэгш байдлыг хангахын төлөө шаардлагатай арга хэмжээг хэрэгжүүлэх, жендерийн эрх тэгш байдлыг хангах, эмэгтэйчүүдийг чадавхжуулахад чиглэсэн төсөл, хөтөлбөрт дэмжлэг үзүүлэх, мэдлэгийг бий болгох, жендерийн харьцааг тэнцвэржүүлэх, ялган гадуурхалтаас сэргийлэхэд оршино.

563 тэрбум төгрөгийн **1,668** санхүүжилтийг тогтвортой хөгжлийн зорилттой уялдуулан олголоо.

Шилдэг ТОС банкаар **3** дахь жилдээ шалгарлаа төслийг санаачлан хэрэгжүүлж эхэллээ.

Тогтвортой хөгжлийн **8** зорилтыг үйл ажиллагаандаа хэрэгжүүлэн ажилласан.

Уур амьсгалын ногоон сан **(Green Climate Fund)**-ийн итгэмжлэгдсэн байгууллага боллоо

Бүс ба зам санаачлагын хүрээнд **GIP** буюу Ногоон Хөрөнгө Оруулалтын зарчмуудад нэгдэн орсон.

төслийг санаачлан хэрэгжүүлж эхэллээ.

ТОГТВОРТОЙ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛГО

3 ЭРҮҮЛ МЭНДИЙГ ДЭМЖИХ

ЗОРИЛГО 3

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙГ ДЭМЖИХ

Зорилт

Зорилт 3.2 2030 он гэхэд урьдчилан сэргийлэх боломжтой нялхсын болон 5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийг арилгах.

Зорилт 3.8 Хүн бүрд эрүүл мэндийн үйлчилгээ, түүний дотор санхүүгийн эрсдэлийн хамгаалалт, нэн шаардлагатай чанартай эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ, аюулгүй, үр дүнтэй, чанартай, боломжийн үнэтэй нэн шаардлагатай эм, вакциныг хүртээмжтэй хүргэх.

Зорилт 3.9 2030 он гэхэд аюултай химийн бодис, агаар, ус, хөрсний бохирдол, халдвараас болж үхсэн, өвдсөн хүмүүсийн тоог үлэмж хэмжээгээр бууруулах

ХХБанкны 2019 онд хийгдсэн холбогдох ажлууд

“JCI Mongolia” байгууллагатай хамтран Нярайн эндэгдлийг бууруулахад чиглэсэн “Save Angels” төсөлд 3 дахь жилдээ нэгдэн оролцож, Баянзүрх дүүргийн “АМГАЛАН АМАРЖИХ ТӨВ”-д ХХБанкны зүгээс 6 ширхэг нярайн инкубаторыг хандивлалаа.

2019 оны 06-р сарын 02-ны өдөр банкны зүгээс “Олон улсын хүүхдийн эрхийг хамгаалах өдөр”-ийг тохиолдуулан “Хадгаламжтай маамуу” хүүхдийн баярын арга хэмжээг Сүхбаатарын талбайд зохион байгуулсан. Хамгийн олон гэнэтийн бэлэгтэй, супер сугалаатай энэхүү хүүхдийн баярт 30 мянга орчим хүүхэд, эцэг эхийн хамт хүрэлцэн ирсэн бөгөөд сонирхсон хүүхэд бүрд нүд болон амны хөндий эрүүл ахуй, шүдний үзлэг оношилгоог төлбөргүй хийж өгсөн.

ХХБанк нь жил бүр “Цус сэлбэлт судлалын үндэсний төв”-тэй хамтран “Хүмүүст амьдрал бэлэглэе” уриатай сайн дурын цусаа хандивлах аяныг зохион байгуулдаг бөгөөд 2019 онд 4 дэх жилдээ ХХБанкны ажилтнууд цусаа хандивлах энэхүү үйлст нэгдэв

Ажилтнуудын эрүүл мэндийг хамгаалах, урьдчилан сэргийлэхэд зориулан эрүүл мэндийн тэтгэмжийг жил бүр олгодог боллоо.

Нийт эрүүл мэндийн салбарт үйл ажиллагаа явуулдаг байгууллага болон иргэдэд олгосон санхүүжилтийн дүн 26.3 тэрбум төгрөг.

4 ЧАНАРТАЙ БОЛОВСРОЛЫГ ДЭМЖИХ

ЗОРИЛГО 4

ЧАНАРТАЙ БОЛОВСРОЛЫГ ДЭМЖИХ

Зорилт

Зорилт 4.1 2030 он гэхэд бүх эрэгтэй, эмэгтэй хүүхдүүд үнэ төлбөргүй, тэгш, чанартай бага болон дунд шатны боловсролыг эзэмшиж, холбогдох, үр дүнтэй эрдэм мэдлэгтэй болсон байх

Зорилт 4.3 2030 он гэхэд бүх эрэгтэй, эмэгтэй хүнд хямд үнэтэй, чанартай техникийн, мэргэжлийн болон дээд боловсрол, түүний дотор их дээд сургуулийн боловсролыг тэгш авах боломжийг бүрдүүлэх

Зорилт 4.5 2030 он гэхэд боловсролын байгууллагад суралцагсдын жендерийн зохистой харьцааг хангаж, эмзэг бүлэг, түүний дотор хөгжлийн бэрхшээлтэй хүмүүс, нутгийн уугуул хүмүүс, эмзэг бүлгийн хүүхдүүдэд бүх шатны боловсрол, мэргэжлийн сургалтыг тэгш авах боломжийг бүрдүүлэх

ХХБанкны 2019 онд хийгдсэн холбогдох ажлууд

СӨБ, ЕБС, МСҮТ болон бусад боловсролын байгууллагуудад олгосон зээлийн дүн 2 тэрбум төгрөг.

2019 онд Номын сан төслөөр 17 ерөнхий боловсролын сургуулийн номын санг тохижуулан 25 мянга гаруй хүүхдүүдийн мэдлэг боловсролд хувь нэмрээ орууллаа.

Beyond books төсөл болон Christina Noble хүүхдийн санд ажилтнуудаас сайн дураар ном цуглуулан хандив өргөлөө.

Монголын Хүүхдийн ордонд санхүүгийн боловсрол олгох тусгай ангийг байгуулах хамтын ажиллагааны гэрээнд гарын үсэг зурсан.

2019 онд давтагдсан тоогоор 7,800 ажилтан 140 удаагийн дотоод болон гадаадын сургалтад хамрагдсан.

Найрамдал ротаракт клубын Dream Corner төсөлтэй хамтран Нийслэлийн 25-р тусгай дунд сургууль, тусгай 186-р цэцэрлэгийн сургалтын өрөө болон СЭМҮТ-ийн хүүхдийн өрөөг тохижуулж өглөө.

5
ЖЕНДЕРИЙН
ТЭГШ БАЙДЛЫГ
ХАНГАХ

ЗОРИЛГО 5

ЖЕНДЭРИЙН ЭРХ ТЭГШ БАЙДЛЫГ ХАНГАХ**Зорилт**

Зорилт 5.1 Бүх эмэгтэйчүүд, охидыг ялгаварлан гадуурхах явдлыг таслан зогсоох

Зорилт 5.5 Улс төр, эдийн засаг, нийгмийн амьдралын хүрээнд шийдвэр гаргах бүх үе шатанд бүрэн дүүрэн, үр дүнтэй оролцох, манлайлан ажиллах тэгш боломжоор эмэгтэйчүүдийг хангах

Зорилт 5.с Бүх түвшинд жендерийн тэгш байдлыг хөхүүлэн дэмжих, бүх охид, эмэгтэйчүүдийн эрх мэдлийг нэмэгдүүлэх хүчирхэгжүүлэх зохистой бодлого, хэрэгжиж болох хууль тогтоомжийг батлан сайжруулах

ХХБанкны 2019 онд хийгдсэн холбогдох ажлууд

Жендертэй холбоотой үйл ажиллагааг удирдан чиглүүлэх Жендерийн хороотой болов.

Банкны үйл ажиллагаа, бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний хүрээнд жендерийн эрх тэгш байдлыг хангах замаар эмэгтэйчүүд, эрэгтэйчүүдийн үр дүнтэй оролцоог жендерийн мэдрэмжтэйгээр дэмжихэд хувь нэмэр оруулах зорилгоор ХХБанкны Жендерийн эрх тэгш байдлын бодлогоо шинэчлэв.

Гүйцэтгэх албан тушаалтны 54 хувь нь эмэгтэй, 46 хувь нь эрэгтэй.

Бизнес эрхлэгч эмэгтэйчүүдэд зориулсан “Өсөлтийн менежмент ба эмэгтэйчүүдийн манлайлал” уулзалтыг ивээн тэтгэлээ

Харилцагчдын хүйсийн харьцаа 51 хувь нь эмэгтэй, 49 хувь нь эрэгтэй.

МУГТ М.Уранцэцэгийг дэмжиж Монгол улсаас анх удаа “Team Visa” хөтөлбөрт хамрагдууллаа.

6
БАТАЛГААТ УНДНЫ УС
АРИУН ЦЭВРИЙН
БАЙГУУЛАМЖААР
ХАНГАХ

ЗОРИЛГО 6

БАТАЛГААТ УНДНЫ ЦЭВЭР УС БОЛОН АРИУН ЦЭВРИЙН БАЙГУУЛАМЖААР ХАНГАХ**Зорилт**

Зорилт 6.3 2030 он гэхэд дэлхийн түвшинд бохирдлыг бууруулах, хог хаях ажиллагааг халах, аюултай химийн бодис, материалыг гаргах явдлыг хамгийн бага түвшинд хүргэх, цэвэрлэгдээгүй бохир ус хувь хэмжээг хоёр дахин бууруулах, усыг дахин боловсруулж, цэвэршүүлэн хэрэглэх явдлыг [x] хувиар нэмэгдүүлэх замаар усны чанарыг сайжруулах

ХХБанкны 2019 онд хийгдсэн холбогдох ажлууд

Мянганы Сорилгын сан АНУ болон Монгол Улсын Засгийн газар хоорондын компакт гэрээний ажлын дагуу Монгол Улсад хийгдэж буй цэвэрлэх байгууламжийн төслийн банкны үйлчилгээ үзүүлэгчээр шалгарлаа.

Ус хангамж, бохир ус зайлуулах систем, хог хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаанд 26,9 тэрбум төгрөгийн дүнтэй санхүүжилтийг олголоо.

7 СЭРГЭЭГДЭХ
ЭРЧИМ ХҮЧИЙГ
НЭВТРҮҮЛЭХ

ЗОРИЛГО 7

СЭРГЭЭГДЭХ ЭРЧИМ ХҮЧИЙГ НЭВТРҮҮЛЭХ

Зорилт

Зорилт 7.а 2030 он гэхэд цэвэр эрчим хүчний судалгаа шинжилгээ, технологи, түүний дотор сэргээгдэх эрчим хүч, эрчим хүчний үр ашиг, дэвшилтэт болон цэвэр хатуу түлшний технологийг хүртээмжтэй болгох үүднээс олон улсын хамтын ажиллагааг сайжруулж, эрчим хүчний дэд бүтэц, цэвэр эрчим хүчний технологид оруулах хөрөнгө оруулалтыг хөхүүлэн дэмжих

ХХБанкны 2019 онд хийгдсэн холбогдох ажлууд

Сэргээгдэх эрчим хүчний салбарт оруулсан хөрөнгө оруулалт 724 сая төгрөг.

Сэргээгдэх эрчим хүч үйлдвэрлэгчдийн холбоонд элссэн анхны гишүүн банк боллоо.

Дэлхий нийтээрээ байгаль орчны асуудлуудыг харгалзан үзэж улс орнууд уламжлалт эрчим хүчнээс илүүтэйгээр сэргээгдэх эрчим хүчийг илүү онцлох болсон. Тийм ч учраас банк, санхүүгийн байгууллагууд хүрээлэн буй орчинд сөрөг нөлөөтэй төслүүдэд хөрөнгө оруулалт хийхээс татгалзаж цэвэр эрчим хүчний эх үүсвэрүүд болох ус, нар, салхи, био энерги, газрын гүний дулааныг ашиглан эрчим хүчний хэрэглээгээ хангах төслүүдэд илүүтэй анхаарал хандуулан дэмжин ажиллаж байна.

8 ЗОХИСТОЙ ХӨДӨЛМӨР
БА ЭДИЙН ЗАСГИЙН
ӨСӨЛТИЙГ ДЭМЖИХ

ЗОРИЛГО 8

ЗОХИСТОЙ ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТ БА ЭДИЙН ЗАСГИЙГ ДЭМЖИХ

Зорилт

Зорилт 8.10 Хүн бүрт банк, даатгал, санхүүгийн үйлчилгээний хүртээмжийг хүргэж өргөжүүлэх, түүнийг дэмжих дотоодын санхүүгийн институтийн чадавхыг бэхжүүлэх

ХХБанкны 2019 онд хийгдсэн холбогдох ажлууд

2020 оноос эхлэн хэрэгжиж эхлэх татварын шинэ багц хуулийн талаарх сургалт, мэдээллийг Төөгий такс ТМЗ ХХК-тай хамтран зорилтот 60 харилцагч байгууллагуудад өглөө.

Санхүүгийн үйлчилгээг хүртээмжтэй болгож TDB Online үйлчилгээгээ шинэчлэн хүргэлээ.

2019 онд Нарантуул салбарыг шинээр нээлээ.

Нийт салбаруудын 30 хувьд засвар үйлчилгээг хийж шинэчиллээ.

Харилцагч хүссэн үедээ банкны үйлчилгээг түргэн шуурхай, дараалалгүй авах боломжийг ханган 28 ширхэг орлого зарлагын ATM-ыг байрлууллаа.

Corporate Gateway үйлчилгээгээр дамжуулан хамгийн түгээмэл ашиглагддаг төлбөрийн систем нийлүүлэгч 25 байгууллагын үндсэн системтэй холбож банкны үйлчилгээний хүртээмжийг нэмлээ.

13 УУР АМЬСГАЛЫН
ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ҮР
НӨЛӨӨГ БАГАСГАХ

ЗОРИЛГО 13

УУР АМЬСГАЛЫН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ҮР НӨЛӨӨГ БАГАСГАХ**Зорилт**

Зорилт 13.3 Цаг уурын өөрчлөлтийг багасгах, цаг уурын өөрчлөлтөд дасан зохицох, цаг уурын өөрчлөлтийн нөлөөллийг бууруулах, урьдчилан сэрэмжлүүлэх талаарх ойлголт мэдлэгийг нэмэгдүүлж, хүмүүсийн болон институтийн чадавхыг сайжруулах

Зорилт 13.а Эрсдэлийг бууруулах үндсэн арга хэмжээ болон түүний хэрэгжилтийн талаарх ил тод байдлын хүрээнд хөгжиж буй орнуудын хэрэгцээ шаардлагыг хангах, Ногоон цаг уурын сангийн үйл ажиллагааг тус санд хуримтлагдсан хөрөнгийг ашиглан аль болох хурдан бүрэн эхлүүлэх зорилгоор бүх төрлийн эх үүсвэрээс 2020 он гэхэд жил бүр 100 тэрбум ам.долларыг хамтран бүрдүүлэх зорилтын үүднээс НҮБ-ын Уур амьсгалын өөрчлөлтийн суурь конвенцийг хэрэгжүүлэхээр хүлээсэн хөгжингүй улс орнуудын үүрэг амлалтыг биелүүлэх

ХХБанкны 2019 онд хийгдсэн холбогдох ажлууд

Green Hour - өдөр бүр 1 цаг гэрлээ унтрааж эрчим хүчээ хэмнэх аяныг хэрэгжүүлж байна.

Хаягдал зай хураагуур болон хуванцар савны зориулалтын хогийн сав байршуулав. Хураагдсан аюултай хог хаягдлыг “Монголын Хог хаягдлыг дахин боловсруулах үндэсний холбоо” болон “Цэнгэг усны нөөц, байгаль хамгаалах төв”-д хүргүүлсээр байна

ХХБанкны хамт олон жил бүр уур амьсгалын өөрчлөлт, цөлжилтийн эсрэг Төв аймгийн Эрдэнэ сумын мод үржүүлгийн талбайд нийт 6,000 гаруй модыг “Миний клуб” ТББ-тай хамтран усан арчилж цэвэр цэмцгэр ногоон ирээдүйн төлөө 5 дахь жилдээ нэгдлээ.

Уур амьсгалын ногоон сан (GCF)-ийн итгэмжлэгдсэн байгууллага болсноор уур амьсгалын өөрчлөлтийг сааруулах болон дасан зохицох чиглэлээр үндэсний төсөл, хөтөлбөрт хөнгөлттэй санхүүжилт олгох боломжтой боллоо.

Агаарын бохирдлыг бууруулахад 153.3 тэрбум төгрөгийн дүн бүхий орон сууцны зээлийг 1668 өрхөд олгов.

17 хөгжлийн төлөөх
түншлэлийг
бэхжүүлэх

ЗОРИЛГО 17

ХӨГЖЛИЙН ТӨЛӨӨХ ТҮНШЛЭЛИЙГ БЭХЖҮҮЛЭХ**Зорилт**

Зорилт 17.7 Харилцан тохиролцсоны үндсэн дээр таатай нөхцөлөөр, түүний дотор хөнгөлөлттэй нөхцөлөөр хөгжиж буй орнуудад байгаль орчинд ээлтэй технологийн хөгжүүлэх, шилжүүлэх, түгээх ажлыг хөхүүлэн дэмжих

Зорилт 17.3 Төрөл бүрийн эх үүсвэрээс хөгжиж буй орнуудад зориулан нэмэлт санхүүгийн хөрөнгө бүрдүүлэх

Зорилт 17.14 Тогтвортой хөгжлийн бодлогын уялдаа холбоог сайжруулах

Зорилт 17.17 Түншлэлийн хүрээнд олж авсан туршлага, хөрөнгө мөнгөө зарцуулсан бодлогод түшиглэн төр, төр-хувийн хэвшил болон иргэний нийгмийн үр дүнтэй түншлэлийг хөхүүлэн дэмжиж, төлөвшүүлэх

ХХБанкны 2019 онд хийгдсэн холбогдох ажлууд

Бүс ба зам санаачлагын хүрээнд Ногоон Хөрөнгө Оруулалтын зарчмуудад нэгдэн орлоо. Ногоон хөрөнгө оруулалтын зарчмуудыг хэрэгжүүлэх нь бүс нутгийн нүүрсхүчлийн хий ялгаруулалтыг бууруулах болон байгаль орчин, уур амьсгалын эрсдэлийн удирдлагын чадавхийг нэмэгдүүлэхэд гол түлхэц болох юм.

53 гадаадын банк, санхүүгийн байгууллагуудаас 772 сая ам. доллартай тэнцэхүйц хэмжээний зээлийн шугамыг батлууллаа.

Ахиллис Монгол олон улсын байгууллагатай гурван жилийн хамтын ажиллагааны гэрээнд гарын үсэг зурж тус байгууллагын зохион байгуулдаг хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд тамирчдыг дэмжих марафон гүйлтийг ивээн тэтгэж, хамтран зохион байгууллаа.

Монголын Хөлбөмбөгийн Холбоотой 3 жилийн хамтын ажиллагааны гэрээг үзэглэлээ. Тус хамтын ажиллагааны хүрээнд Улаанбаатар хотод Олон Улсын Хөлбөмбөгийн Холбоо (FIFA)-ны стандартын дагуу бүтээн байгуулагдаж буй хөлбөмбөгийн талбайн орчны тохижилт болоод Үндэсний шигшээ баг тамирчдын бэлтгэл сургуулилт, олон улсын тэмцээн уралдаанд оролцоход шаардлагатай хувцас хэрэглэлүүдэд зориулан нэг тэрбум төгрөгийн ивээн тэтгэлэг, санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэн хамтран ажиллахаар боллоо.

НҮБ-ын Хүүхдийн сан (UNICEF)-тэй өсвөр үеийн хүүхэд залууст зориулсан хөгжлийн хөтөлбөр дээр хамтран ажиллах суурийг тавихаар ажиллаж байна.

Дэлхийн Зөн Монгол олон улсын байгууллагатай нийгмийн эмзэг бүлгийн хүүхдүүдэд чиглэсэн ажлуудыг хийхээр бэлтгэл ажлуудыг хийж байна.

НИЙГМИЙН ХАРИУЦЛАГА

Номын Сан төсөл

Бид 2018 оноос эхлүүлэн хэрэгжүүлсэн номын сангийн төслөө үргэлжлүүлэн хүүхэд залуучуудын мэдлэг боловсролын оюуны үрийг тарих гэгээн үйлсэд хувь нэмрээ оруулан 2019 оны хувьд улсын хэмжээнд 17, нийтдээ 40-н ерөнхий боловсролын сургуулын номын санг тохижуулах мөн номоор баяжуулах сайн үйлсийн аяныг үргэлжлүүлэн хэрэгжүүллээ. Энэхүү төсөл хөтөлбөр нь улсын хэмжээнд үргэлжлэн 2019 онд нийтдээ 25 мянга гаруй сурагч хүүхдүүдийн мэдлэг боловсролд хувь нэмрээ оруулсан томоохон төсөл боллоо. Номын сонголтуудыг сургуулийн багш, номын санчдын хүсэлтийн дагуу хийсэн бөгөөд сурагчдын танин мэдэхүй, сэтгэхүйг хөгжүүлэх чухал, хэрэгцээтэй

ном товхимлуудаас гадна багш нарын мэдлэг чадварыг хөгжүүлэх номуудаар мялаалаа. Монгол улсын газрын зурагтай ижил хэлбэр дүрс бүхий номын тавиур нь “Ухаан саруул, оюун тунгалаг, мэдлэг, боловсролтой Монгол хүүхдүүдийг төлөвшүүлэн, бэлтгэх” бэлгэдэл агуулсан төдийгүй, сурагч хүүхдүүдийн сонирхлыг татсан сайхан бүтээл болж чадсан юм.

Түүнчлэн банкны ажилтнууд сайн дураараараа 20 хайрцаг буюу 900 гаруй номыг Чингэлтэй дүүргийн

Долоон буудалд эрүүл орчинд сурч хөгжих нөхцөл нь тааруу байгаа хүүхэд, залууст зориулан байгуулсан Beyond Book номын сангийн төсөл болон нийгмийн эмзэг бүлгийн хүүхдүүд, өсвөр үеийнхэнд хүрч ажилладаг Кристина Нобелын хүүхдийн сангийн дэргэд шинээр байгуулагдсан номын клубт цуглуулж хандивлалаа.

Save Angels төсөл

“JCI Mongolia” байгууллагатай хамтран Нярайн эндэгдлийг бууруулахад чиглэсэн “Save Angels” төсөлд 3 дахь жилдээ нэгдэн оролцож, Баянзүрх дүүргийн “АМГАЛАН АМАРЖИХ ТӨВ”-д ХХБанкны зүгээс 6 ширхэг нярайн инкубаторыг хандивлалаа. Уг төслийн хүрээнд мөн рентген аппарат, хэвлэгч аппарат, шарлалт хэмжигч, шарлалтын фото аппарат хандивлаж, эмчилгээний өрөөний тохижилтыг мөн хийж гүйцэтгэн хүлээлгэн өгсөн. Амгалан төрөх эмнэлэгт жилд дунджаар 200-300 нярай дутуу төрдөг бөгөөд 2018 онд гэхэд 21 нярай эндсэн гэсэн харамсалтай тоон мэдээлэл

Dream Corner төсөл

Хүүхдийн сурч боловсрох орчинг сайжруулах зорилгоор Найрамдал ротаракт клубтэй хамтран “МӨРӨӨДЛИЙН БУЛАН” төслийг дэмжин 25-р тусгай дунд сургууль, 186-р тусгай цэцэрлэгийн сургалтын өрөө мөн Сэтгэцийн эрүүл мэндийг хамгаалах үндэсний төвийн хүүхдийн өрөөг тохижууллаа. Энэхүү төсөл амжилттай хэрэгжсэнээр жилд 1,100 орчим хүүхдүүдэд сурч боловсроход нь дэмжлэг үзүүлэхүйц хүүхдэд ээлтэй, тохилог орчныг бүрдүүлж өглөө.

Солонгон бүрхүүл төсөл

Урлаг, өнгө, будгаар дамжуулан хүүхдүүдийн сэтгэл зүйг засах аливаа асуудлыг даван туулахад эерэгээр нөлөөлөх ач холбогдолтой арт терапи аргыг ашиглан гэр хорооллын 10 худаг дээр гэгээлэг зургуудыг Монголын шилдэг граффити уран бүтээлчид хамтран зурсан Солонгон бүрхүүл төслийг ивээн тэтгэн ажиллаа.

ABU Robocon 2019

ХХБанк Монгол Улсад анх удаа зохион байгуулагдсан 18 дахь удаагийн “ABU Robocon 2019” тэмцээний ерөнхий ивээн тэтгэгчээр ажиллаа. Энэхүү тэмцээн нь инженер, техник, технологийн чиглэлээр суралцаж буй оюутан, залуусын хичээлийн танхимаар олж авсан мэдлэгийг практик дээр туршдаг хамгийн том бөгөөд нэр хүндтэй тэмцээн юм. Түүнчлэн оюутан залуусыг бүтээлч сэтгэхүй, багаар ажиллах, ачаалал даах болон цаг барих чадварт зэрэг сургадгаараа өндөр ач холбогдолтой.

Энэхүү олон улсын чанартай тэмцээнийг дэмжин ерөнхий ивээн тэтгэгчээр оролцсоноор өөрийн брэндийг олон улсад таниулах мөн шинэчлэгдсэн TDB online үйлчилгээгээ сурталчлах боломжоор хангагдсан юм. Түүнчлэн тэмцээнд Монгол улсаа төлөөлж оролцсон 6 оюутан залууст ХХБанк-д ажиллах эрхийн бичгийг бэлэглэлээ.

Хадгаламжтай маамуу

Олон улсын хүүхдийн эрхийн өдрийг тохиолдуулан “Хадгаламжтай Маамуу” хүүхдийн баярыг Сүхбаатарын талбай дээр зохион байгууллаа. Уг баярт 30 гаруй мянган хүүхэд эцэг эхийн хамт оролцсон ба уг баярын онцлог нь хүүхэд бүрд нээлттэй, үнэ төлбөргүй байсан бөгөөд зөвхөн тоглоом, урлагийн тоглолт, хоол зуушнаас гадна хүүхдүүдийн нүд, харааны болон амны хөндийн эрүүл ахуй, шүдний үзлэг оношилгоог хийж өглөө. Түүнчлэн энэ баяр дээр Маамуу хүүхдийн картыг олон нийтэд танилцууллаа.

Улаанбаатар марафон

Нийслэлийн хэмжээнд 6 дахь жилдээ зохион байгуулагдаж буй “Улаанбаатар Марафон-2019” нийтийн биеийн тамирыг хөгжүүлэх, олон нийтэд идэвхтэй хөдөлгөөн, эрүүл амьдралын хэв маягийг сурталчлан таниулах арга хэмжээнд ХХБанк ажилтнуудынхаа санаачилгын хүрээнд нэгдэж ерөнхий боловсролын 61, 24, 117, 17, 49 дүгээр сургуулиудын 1,000 сурагчийн “Улаанбаатар марафон 2019” гүйлтэд оролцуулах боломжоор хангаж эрхийн бичгийг гардуулан өгч дэмжин ажиллаа.

Өсвөрийн хөлбөмбөгчдийг 5 дахь жилдээ дэмжлээ

Нийслэлийн засаг дарга буюу Улаанбаатар хотын захирагчийн нэрэмжит “Дуулиан-2020” заалны хөлбөмбөгийн тэмцээнд Улсын тэргүүний Үндэсний лаборатори 14 дүгээр сургуулийн хөл бөмбөгийн дөрвөн баг тамирчдыг тав дахь жилдээ, Нийслэлийн Засаг Даргын дэргэдэх “Хүүхэд-залуучуудын сургалт хүмүүжлийн тусгай цогцолбор”-ын гурван багийг гурав дахь жилдээ ивээн тэтгэж, дэмжлээ.

Тусгай сургалттай 29-р тусгай сургуулийн сурагчдыг 14 дэх жилдээ баярлууллаа

Сонсголын бэрхшээлтэй хүүхдүүд суралцдаг 29-ртусгай дунд сургуулийн сурагчдыг 15 дахь жилдээ шинэ жилийн баярыг тохиолдуулан инээд хөөр цалгисан нэг өдрийг хамтдаа өнгөрүүлж, 300 гаруй хүүхдэд баярын бэлгээ түгээлээ.

НИЙГМИЙН ХАРИУЦЛАГА

Монголын Хөлбөмбөгийн Холбоо болоод үндэсний шигшээ баг тамирчдаа дэмжин ажиллаа

Монголын хөлбөмбөгийн холбооны үүсгэн байгуулагдсаны 60-н жилийн ой энэ онд тохиож байна. Энэхүү түүхэн ойтой давхцан Монгол Улсын арилжааны ууган банк Худалдаа, хөгжлийн банк нь Монголын Хөлбөмбөгийн Холбоо болоод үндэсний шигшээ баг тамирчдаа дэмжин ажиллахаар болж өнөөдөр “Гурван жилийн хугацаанд хамтран ажиллах гэрээ”-г үзэглэлээ.

Тус хамтын ажиллагааны хүрээнд Улаанбаатар хотод Олон Улсын Хөлбөмбөгийн Холбоо (FIFA)-ны стандартын дагуу бүтээн байгуулагдаж буй хөлбөмбөгийн талбайн орчны тохижилт болоод Үндэсний шигшээ баг тамирчдын бэлтгэл сургуулилт, олон улсын тэмцээн уралдаанд оролцоход шаардлагатай хувцас хэрэглэлүүдэд зориулан нэг тэрбум төгрөгийн ивээн тэтгэлэг, санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэн хамтран ажиллахаар боллоо.

Яармагт баригдаж буй олон улсын стандартыг хангасан хөлбөмбөгийн талбай нь манай улсад баригдсан хамгийн том хэмжээтэй буюу 73 харьцах 115 метрийн талбайтай гэдгээрээ онцлогтой юм. Аливаа спортод тамирчдын бэлтгэл сургуулилт, сэтгэл зүй, хүч хөдөлмөрөөс гадна Үндэсний компаниудын дэмжлэг туслалцаа, үнэнч хөгжөөн дэмжигчид хамгийн чухал байдаг. Сүүлийн жилүүдэд манай улсад хөлбөмбөгийн спортын хөгжил хурдасч, Үндэсний шигшээ багийн үзүүлэх амжилтууд, чансаа нь жил ирэх тусам сайжирсаар байна. Мөн цаашид ч Монгол улсынхаа нэрийг олон улсад гаргах Үндэсний шигшээ багийнхаа амжилтыг бататган ахиулахын төлөө тоглолтын өмнөх бэлтгэл, сургуулилт болон тэмцээн уралдаануудад ХХБанк шигшээ баг тамирчдаа дэмжин, хамтран ажилласаар байна.

Итгэл, найдвар, боломж – Улаанбаатар 2019

ХХБанк нь олон улсын шуурхай мөнгөн гуйвуулгын MoneyGram үйлчилгээг үзүүлэгч тэргүүлэгч банкны хувьд Ахиллис Монгол ОУБ-тай гурван жилийн хамтын ажиллагааны гэрээнд гарын үсэг зурж тус байгууллагын зохион байгуулдаг хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд тамирчдыг дэмжих, тэдэнд урам зориг, эрч хүч, өөртөө итгэх итгэлийг өгөх зорилготой марафон гүйлтийг ивээн тэтгэж, хамтран зохион байгууллаа.

Энэ удаагийн бүх нийтийн марафонд зургаан насны ангилалд нийт 1,100 гаруй тамирчид оролцлоо. Үйл ажиллагаанаас цугларсан хандив, орлого нь хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд, тамирчдыг хөгжүүлэх, нийгэмшүүлэх, өөртөө итгэх итгэлийг нь нэмэгдүүлэх, тив дэлхийн олон улсын марафонд оролцох боломж бүрдүүлэхэд зориулагдах юм.

Дэлхийн хуримтлалын өдөр

Дэлхийн хуримтлалын өдрийг тохиолдуулан “Хандлагаа өөрчилъе, Хуримтлалаа өсгөө” гэх уриалгыг гаргаж социал сувгуудаараа дамжуулан иргэдийн санхүүгийн ойлголт, боловсролд хувь нэмэр оруулах нийтлэл болоод хуримтлалтай энхрий бяцхан үрсийнхээ дунд “Хандлагаа өөрчилъе, Хуримтлалаа өсгөө” фото зургийн уралдааныг зарлаж, хуримтлалын үр шимийг сурталчилж, Дэлхийн хуримтлалын өдрийн арга хэмжээнд бяцхан иргэддээ хадгаламжийн тухай мэдээлэл хүргэлээ.

Түүнчлэн нийт салбарууд дунд “Нэг салбар - Нэг сургууль, Нэг өрхийн эмнэлэг” аяныг 2 дахь жилдээ зохион байгуулсан бөгөөд банкны 52 салбараар дамжуулан нийт 57 өрхийн эмнэлэг, 52 ерөнхий боловсролын сургуулиар санхүүгийн боловсролын сургалт, хуримтлалыг таниулах арга хэмжээ амжилттай зохион байгуулж эрхийн бичгийг шинэ харилцагчдадаа гардуулан өглөө.

Бусдын төлөө цусаа өгч, амьдрал бэлэглэе аянд идэвхтэй оролцлоо

ХХБанк Цус Сэлбэлт Судлалын үндэсний төвтэй хамтарч, доноруудыг алдаршуулах болон цусаа хандивлах үйл ажиллагаанд банкны ажилтнууд дөрөв дэх жилдээ дараалан идэвхтэй оролцлоо.

Ногоон ирээдүйн төлөө нэгдлээ

ХХБанкны хамт олон жил бүр уур амьсгалын өөрчлөлт, цөлжилтийн эсрэг сайн дурын ажил хийдэг уламжлалтай. Төв аймгийн Эрдэнэ сумын мод үржүүлгийн талбайд нийт 6,000 гаруй моддыг “Миний клуб” ТББ-тай хамтран услан арчилж цэвэр цэмцгэр ногоон ирээдүйн төлөө тав дахь жилдээ нэгдлээ.

Сүүлийн жилүүдэд хур бороо бага орж байгаагаас ган гачиг ихээр тохиож, мод услах нь мод тарихаасаа илүүтэйгээр хэрэгцээтэй байгааг “Миний клуб” ТББ-ын хамт олон онцлон, энэхүү сайн дурын ажилд эх дэлхийнхээ төлөө нэгдэх хүн бүрийн оролцоо нэн чухал болохыг олон нийтэд таниулах, нэгдэхийг уриалж байлаа.

ХХБанк нь нийгмийн хариуцлагынхаа хүрээнд “Миний клуб”-тэй 2015 оноос хойш тасралтгүй хамтран, дэмжиж ажилласаар ирсэн ба хамтын ажиллагааны санамж бичигт мөн гарын үсэг зурсан юм. Энэхүү хугацаанд ХХБанкны ажилтнууд нийт 50 мянга гаруй модыг тарих, усжуулах ажилд оролцсон байна.

Бизнес эрхлэгч эмэгтэйчүүдэд зориулсан “Өсөлтийн менежмент ба эмэгтэйчүүдийн манлайлал” уулзалтыг ивээн тэтгэлээ

Монгол Улс дахь эмэгтэйчүүдийн оролцоог сайжруулах, манлайллыг дэмжихэд чиглэж буй уг арга хэмжээнд нийгэм, бизнес, улс төрийн салбаруудад удирдах албан тушаалд ажиллаж буй эмэгтэйчүүд мөн эдийн засагчид, бие даасан шинжээчид оролцож Монгол Улсад эмэгтэйчүүд бизнес эрхлэхэд тулгардаг асуудлуудыг хэрхэн шийдвэрлэх талаар зөвлөлдлөө. Бид бизнес эрхлэгч эмэгтэй харилцагчдаа дэмжин ажиллах урт хугацааны бодлогын хүрээнд арга хэмжээний ерөнхий ивээн тэтгэгчээр хамтран ажиллаж, дэмжин оролцлоо.

МУГТ М.Уранцэцэг нь “Team Visa” хөтөлбөрт орсон Монгол Улсын анхны тамирчин боллоо

Цахим төлбөр тооцооны тэргүүлэгч, Олимп, Паралимпын наадмын албан ёсны ивээн тэтгэгч Виза (Visa) болон ХХБанк хамтран Монгол улсын гавьяат тамирчин М.Уранцэцэгийг Токио-2020 олимпод оролцоход нь дэмжин нэр хүнд бүхий Виза багт (Team Visa) элсэн орсныг зарлалаа.

Виза Баг нь Олимпын наадмын төрлүүдийн талаарх ойлголтыг дээшлүүлэх, тамирчдыг дэмжих зорилго бүхий Олимп, Паралимпын тамирчид болон домогт дэлхийн хэмжээний тамирчдаас сонгогдож бүрдсэн нэр хүнд бүхий хөтөлбөр юм. Энэхүү олон улсын хөтөлбөрт тамирчдыг нарийн шалгуураар сонгон оролцуулдаг бөгөөд тухайн тамирчны нийгэмд үзүүлэх эерэг нөлөөлөл болон шударга, шаргуу хүмүүнлэг зан чанаруудыг судлан үзсэний үндсэн дээр сонгодог.

ХҮНИЙ НӨӨЦИЙН УДИРДЛАГА

Долоон мянга гаруй ажил горилогчид Худалдаа, хөгжлийн банканд орох хүсэлтээ ирүүлж, бид олон улсын жишигт нийцсэн сонгон шалгаруулалтын зарчмаар 450 шилдэг ажил горилогчдыг банкандаа авч, сургаж хөгжүүлэн, найдвартай ажлын байраар хангалаа. Ажилтнуудынхаа карьер хөгжлийг тасралтгүй, үр өгөөжтэй байлгах зорилгын дагуу 300 ажилтнаа босоо болон хөндлөн чиглэлд албан тушаал дэвшүүлэн томилохдоо ХХБанкны жендерийн эрх тэгш байдлын бодлогыг хэрэгжүүлэн, хүйсийн харьцааг тэнцвэртэй хангаж ажиллав.

Банкны салбарт ажиллах ирээдүйн залгамж халаа банкируудаа бэлтгэн, их дээд сургуулийн идэвх санаачлагатай 200 гаруй оюутан залуустаа мэдлэг мэдээллийг түгээн, сургажээ.

Сургалт, хөгжил

Монгол улсдаа төдийгүй олон улсад хүлээн зөвшөөрөгдсөн мэргэжилтнүүдийг бэлтгэх зорилгоор жил бүр ажилтнуудыг мэргэшсэн эрхийн зэрэг авах ажлуудыг өрнүүлсэн ба одоогоор мэргэшсэн эрхтэй ажилтнууд манай банкны нийт ажилтнуудын 10 хувийг эзэлж байна.

Өмнөх оны удирдлагын манлайллыг дэмжих Менежментийн таван модуль цогц хөтөлбөрт сургалтын 2-р хэсгийг 2019 онд зохион байгуулж, банкны дунд шатны менежерүүд болон тэдний удирдлагын багийг бүрэн хамрууллаа. Ингэснээр бүх түвшний захирал, ахлахуудын менежментийн арга барилыг олон улсын түвшинд хүргэхэд нэг шат урагшлууллаа.

2019 оны жилийн эцсийн байдлаар давхардсан тоогоор 7,800 гаруй ажилтнаа гадаадын болон дотоодын 140 төрлийн 273 удаагийн сургалтад хамруулж, ХХБанкны 1 ажилтан дунджаар 5 удаагийн сургалтад хамрагджээ.

Ажилтнуудын сурч хөгжих, гадаад хэлний мэдлэгээ нэмэгдүүлэх, мэргэшсэн эрх, боловсролын зэрэг цолоо ахиулахад банкны зүгээс дэмжлэг үзүүлж ажилладаг ба 2019 оны дэмжих хөтөлбөрийн төсвийг өнгөрсөн оноос 33 хувиар нэмэгдүүлж, нийт 67 ажилтны хүсэлтийг хүлээн авч шийдвэрлэж ажилласан.

ХХБанкны сургагч багш нарын чадварыг ахиулж, интерактив сургалтын арга барилыг нутагшуулан, 100 гаруй харилцааны менежерүүдийг чадваржуулж ажиллаа.

60 орчим ажилтнуудад төлбөрийн буцаалтыг олголоо. Түүнчлэн, гадаад улс оронд мэргэжил дээшлүүлж байгаа 3 ажилтанд сургалтын төлбөрийн тэтгэлгийг олголоо.

Олон улсын илтгэл тавих, харилцааны ур чадварыг хөгжүүлэх Toastmaster клубийн байгууллага дотроо үйл ажиллагаа явуулах албан ёсны эрхийг авч, банк санхүүгийн салбарт анх удаа “TDB Toastmaster клуб”-ыг бий болгож ажилтнуудаа хөгжүүлэн ажиллалаа.

ХҮНИЙ НӨӨЦ

2019 онд хөгжлийн шинэ шатыг алхах, амжилтыг түүчээлэх зорилго дэвшүүлэн, удирдах ажилтнуудын манлайллын ур чадварыг нэмэгдүүлж, ажилтнуудынхаа тогтвортой өсөлт хөгжлийг дэмжин, тэднийг мэргэшүүлэх, урамшуулах, нийгмийн асуудлуудыг шийдвэрлэх замаар сэтгэл ханамжийг тогтмол нэмэгдүүлж, бүтээмж өндөртэй ажиллах боломж, нөхцлөөр хангахад анхаарч ажиллаа.

Хөгжил, дэвшил

Олон улсын банк болох стратегийн хүрээнд дэлхийн өндөр хөгжилтэй орны дижиталчлагдсан банкуудаас сайн туршлага судлах зорилгоор банкны ажилтнуудад зориулсан бизнес аяллыг Япон улсад 5 хоногийн хугацаанд зохион байгууллаа. Үүнд ХХБанкны газар, хэлтсийн 22 ахлах ажилтнаа хамруулсан нь үйл ажиллагааны уялдаа холбоог сайжруулаад зогсохгүй, банкны залгамж халаа болсон ажилтнуудынхаа алсын харааг нэгэн зүгт чиглүүлж чадсан томоохон арга хэмжээ боллоо. Тус аяллын хөтөлбөрт Токио дахь төлөөлөгчийн газарт зочлох, корреспондент харилцаатай Японы томоохон банкуудын үйл ажиллагаатай танилцуулах, удирдлагуудтай уулзалт хийн, санал бодлоо чөлөөтэй солилцож, туршлага судлах, Япон улсын засгийн газрын ордон, Мөнгөний музейгээр зочлохдоо санхүүгийн салбарын түүх уламжлалтай танилцаж, харилцагчийн үйлчилгээний сургалтад хамрагдах зэрэг багтсан байлаа.

Ажилтнуудынхаа эрүүл мэнд, өсөлт хөгжил, нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэх, амьдралын хэв маягт дэмжлэг үзүүлэх зорилгоор нэмэлт цалинг бий болгон, сар бүр олгодог болсон нь тэдний идэвх, сэтгэл ханамж, бүтээмжид эерэг нөлөөлөл үзүүлж байна.

Бид ажилтнуудынхаа гэр бүл, бяцхан үрсэд зориулсан “TDB Family” хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж, тэдний сурч хөгжих боломжид өөрсдийн хувь нэмрээ оруулсан ба уламжлал болсон хүүхдийн баярын арга хэмжээг “Бяцхан Ти Ди Би-чүүд” уриан дор 1,400 гаруй хүүхдийг хамруулан ОУСАХүрээлэнд тэмдэглэсэн. Тус баярын үеэр хүүхдүүдийнхээ зурсан зургаар үзэсгэлэн гаргаж, футболкон дээр мөнхлөн бэлэглэлээ.

ХХБанкны ажилтнуудын дунд HR Volunteer Team-ийг бий болголоо. Ингэснээр банкны хэмжээнд зохиогдож байгаа сургалт, зөвлөгөөн, хурал, уулзалт, тэмдэглэлт үйл явдал, баяр ёслол зэрэг томоохон ажлуудын зохион байгуулалтад сайн дураараа туслалцаа үзүүлэх замаар олон нийтийн үйл ажиллагааны оролцоогоо нэмэгдүүлж, хамт олноосоо суралцах, танилын хүрээгээ тэлэх боломжийг олгодог.

Ажилтнуудынхаа чөлөөт цагийг зөв боловсон өнгөрүүлэх зорилгоор “Good readers” номын клубыг үүсгэн байгуулж, дотоод вэбдээ цахим номын сантай болсноор ажилтан бүр уншсан номын тэмдэглэлээ байршуулдаг болсон.

02

БИЗНЕСИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

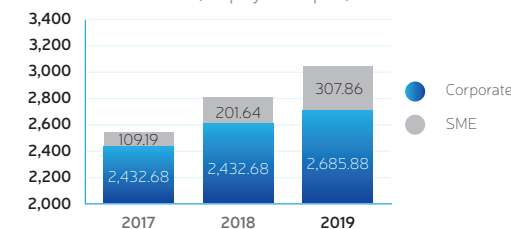

БАЙГУУЛЛАГЫН ЗАХ ЗЭЭЛ

Банкнаас байгууллагуудад зориулсан харилцах, хадгаламжийн данс, гадаад, дотоод шилжүүлэг, зээл, худалдааны санхүүжилт болон даатгал зуучлал зэрэг нийт 40 гаруй төрлийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээгээрээ 1,500 гаруй харилцагч байгууллагуудынхаа бизнесийн үйл ажиллагаа, хэрэгжүүлж буй төсөл хөтөлбөрийг нь дэмжин ажиллаж байна.

Бид тайлант онд уул уурхай, боловсруулах үйлдвэрлэл, барилга, худалдаа, үйлчилгээний салбаруудын томоохон төслүүдийг өөрийн болон гадны эх үүсвэрээр санхүүжүүлж, харилцагч байгууллагуудынхаа санхүүгийн найдвартай түнш нь байсаар ирсэн. 2019 онд зах зээл дээрх тэргүүлэгч байр сууриа хадгалж, амжилттай ажилласнаар банкны том болон жижиг, дунд сегментийн зээлийн багц 3.0 их наяд төгрөгт хүрч, өмнөх оноос 8.5 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байгаа нь нийт байгууллагын зах зээлийн 31.2 хувийг эзэлж байна.

Том болон жижиг, дунд зээлийн нийт үлдэгдэл /тэрбум төгрөг/

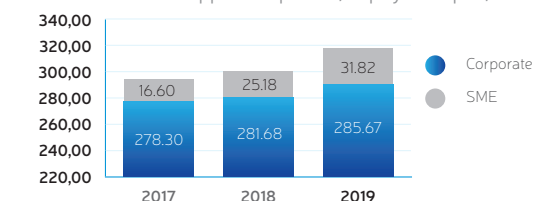

Улс орны хөгжил дэвшилд өндөр ач холбогдол бүхий төслүүдийг дэмжигч, төрийн бодлогыг амжилттай хамтран хэрэгжүүлэгч банкны хувьд 2019 онд Монгол Улсын Хөгжлийн Банкны хэрэгжүүлсэн “Ноолуур хөтөлбөр” болон Хүнс, Хөдөө, Аж Ахуй, Хөнгөн Үйлдвэрийн Яамны хэрэгжүүлсэн “Мах хөтөлбөр”-ийн хүрээнд нийт 34.5 тэрбум төгрөгийн дүнтэй хөнгөлөлттэй зээлүүдийг олгосноор харилцагчдаа бизнесийн тогтвортой үйл ажиллагаа явуулах, өргөжүүлэх болон ажлын байр нэмэгдүүлэхэд нь дэмжлэг боллоо.

Мөн онд томоохон компаниудын бэлтгэн нийлүүлэгчдийн санхүүгийн хэрэгцээг хангах зорилгоор банкны хэмжээнд нийт 40 гаруй бэлтгэн нийлүүлэгч аж ахуй нэгжүүдэд 137.3 тэрбум төгрөгийн дүнтэй авлага барьцаалсан зээлийн бүтээгдэхүүнийг хүргэж ажилласан байна.

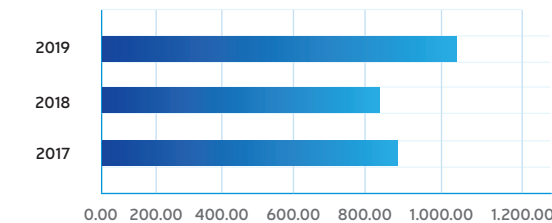
Банкны олон улсын болон дотоодын зах зээл дээрх нэр хүнд, харилцагч иргэд, аж ахуйн нэгжийн хамтын ажиллагаа, зөв зохистой удирдлага, багийн амжилттай ажиллагааны үр дүнд 2019 онд том болон жижиг, дунд харилцагчдаас олсон зээлийн хүүний орлого 317.5 тэрбум төгрөгт хүрч, өмнөх онтой харьцуулахад 3.5 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна.

Зээлийн хүүгийн орлого /тэрбум төгрөг/

Харилцагчдаа банкны бүтээгдэхүүн үйлчилгээний талаар нэгдсэн мэдээлэл өгөх зорилгоор бизнес эрхлэгчдэд зориулсан үзэсгэлэн, арга хэмжээнүүдэд оролцож, хэрэгцээнд нь нийцсэн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээнүүдийн талаар дэлгэрэнгүй мэдээлэл өгч ажилласны үр дүнд худалдааны санхүүжилтийн үйлчилгээг үзүүлэгч тэргүүлэгч банк гэдгээ нотлож 1,035 их наяд төгрөгийн аккредитив, баталгааг нээж, харилцагч байгууллагуудын худалдан авалт, үйл ажиллагаа, мөнгөн урсгалыг нь дэмжиж ажиллаа.

Худалдааны санхүүжилт

Түүнчлэн банктай урт хугацаанд хамтран ажилласан харилцагч байгууллагуудын эмэгтэй удирдлагуудын санал, бодлыг сонсох, цаашдын хамтын ажиллагааны цар хүрээг өргөжүүлэх зорилготой талархлын хүлээн авалтыг зохион байгуулаа. Мөн харилцагч байгууллагуудын ашиглалтанд оруулж буй барилгын явц, хийц, зохион байгуулалттай газар дээр нь очиж танилцах боломжийг олгох зорилготой автобус аяллыг амжилттайгаар зохион байгуулсан. Цаашид харилцагчдынхаа амжилттай хэрэгжүүлж буй төслүүдийг түгээн дэлгэрүүлэх, тэдгээрийн үйл ажиллагааг дэмжих арга хэмжээнүүдийг тогтмол зохион байгуулахаар төлөвлөж байна.

2020 онд харилцагч төвтэй банк байх зорилтынхоо хүрээнд харилцагчиддаа уян хатан, тааламжит нөхцөлөөр бүх төрлийн цогц бүтээгдэхүүн үйлчилгээ, үнэ цэнийг боломжит бүх сувгаар дамжуулан чанартай, түргэн шуурхай хүргэж, үйл ажиллагааг нь дэмжих хөтөлбөр, арга хэмжээнүүдийг тогтмол зохион байгуулан тэдний бизнесийн найдвартай түнш хэвээр байж, зах зээлд тэргүүлэгч байр сууриа бататган ажиллахаар зорьж байна.

ИРГЭДИЙН ЗАХ ЗЭЭЛ

Иргэдийн банкны салбарт харилцагчдынхаа эрэлт хэрэгцээнд нийцсэн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг хөгжүүлэн, банкны салбар, цахим сувгаар дамжуулан харилцагчдад хүргэн ажилладаг бөгөөд 2019 онд зайнаас үйлчилгээ үзүүлэх боломжит бүтээгдэхүүний нэр төрлийг нэмэгдүүлэхэд голлон анхаарч ажиллаа.

ТАТАН ТӨВЛӨРҮҮЛСЭН ХӨРӨНГӨ

Хадгаламжийн өсөлтийг дэмжих, түүний үр ашгийг харилцагчдад таниулах, санхүүгийн мэдлэгийг дээшлүүлэх төлөвлөгөөт үйл ажиллагааг зохион байгуулах, бүтээгдэхүүний нөхцөлийг өрсөлдөхүйц байлгахад чиглэж, харилцагч бүр хуримтлалтай болох үйл ажиллагааг идэвхжүүлэн, шимтгэл бууруулах, цахим үйлчилгээгээр харилцагч дансаа өөрөө нээх боломжийг нэмэгдүүлэх, харилцагчдын бүрдүүлэх бичиг баримтын шаардлагыг багасгах, давхардлыг арилгах, харилцагчдад таатай үйлчилгээ үзүүлэх, харилцагчийн сэтгэл ханамжийг нэмэгдүүлэх бодлого баримтлан ажиллаа.

ИРГЭДИЙН ЗЭЭЛ

Харилцагчдад зээлийн бүтээгдэхүүнийг түргэн шуурхай хүргэх, зээл авахад бүрдүүлэх баримт бичгийг багасгах зорилгоор дэвшилтэт технологид суурилсан шинэлэг бүтээгдэхүүн үйлчилгээг нэвтрүүлэх, зайнаас зээлийн үйлчилгээг хүргэхэд чиглэн ажилласан ба зах зээлээ тэлэх үүднээс зээлийн нөхцөл сайжруулах, хүүгийн хувь хэмжээг бууруулах бодлого баримтлан ажиллаа.

“ДАН” танилт нэвтрэлтийн системийг нэвтрүүлээ

Харилцагчийн цаг завьг хэмнэх, банкны бүтээгдэхүүн үйлчилгээг хялбар болгох үүднээс сүүлийн үеийн дэвшилтэт технологийг ашиглаж, Үндэсний Дата Төвтэй хамтран харилцагчийг цахим сувгаар зайнаас таньж, баталгаажуулснаар харилцагч банкны салбарт ирэхгүйгээр данс нээх боломжтой болсон. Цахимаар бүртгүүлж буй иргэдийн хувийн мэдээллийг төрийн байгууллага буюу баталгаатай эх сурвалжаас авч харилцагчийг таних (KYC) үйл ажиллагаанд ашигласнаар мэдээллийн найдвартай байдал хангагдаж байна.

“Junior customer”-уудаа 7 дахь жилдээ хүндэтгэн, хүлээн авлаа

18 нас хүрч буй харилцагчиддаа 7 дахь жилдээ хүндэтгэл үзүүлж, “Junior Customers” арга хэмжээгээ уламжлал ёсоор зохион байгуулсан. Энэ жилийн хүндэтгэлийн арга хэмжээнд 200 залуу харилцагч оролцсон бөгөөд зочноор СЭЗИС-ийн багш Б.Уянга, лектор С.Эрдэнэболд нар хүрэлцэн ирж, мэргэжил сонголтоо хэрхэн зөв хийх, өөрийгөө хөгжүүлэх, шинэ зүйлд суралцах зөв арга барил эзэмших зэрэг хувьд хүний хөгжлийн талаар илтгэл тавьж, дуучин Чойжоо ая дуугаа өргөлөө.

Бизнесийн бичил зээлийг нэвтрүүлээ

Бөөний болон жижиглэн худалдаа эрхлэгч, банкны пос, TDB Pay мерчант иргэд, аж ахуйн нэгжүүдэд гучин сая төгрөг хүртэл дүнтэй зээлийг бараа материал, дансны орлого, хөдлөх хөрөнгийн аль нэгийг барьцаалан олгох боломжтой болсон. Энэхүү зээл нь харилцагчаас үл хөдлөх хөрөнгийн барьцаа шаардахгүй гэдгээрээ онцлог юм.

“Бизнесийн зээлийн нээлттэй өдөрлөг” зохион байгууллаа

Зээлийн батлан даалтын сантай хамтран бизнес эрхлэгчдэд зориулсан “Бизнесийн зээлийн нээлттэй өдөрлөг”-ийг зохион байгуулсан. Тус өдөрлөгт оролцохыг хүссэн бизнес эрхлэгчдийг салбаруудаар бүртгэхээс гадна онлайнгаар бүртгэсэн ба нийтдээ 60 гаруй харилцагч хүрэлцэн ирж, бизнесийн болон төслийн зээлийн зөвлөгөө, Зээлийн батлан даалтын сангийн үйл ажиллагааны талаар мэдээлэл авсан.

“Маамуу” хүүхдийн хадгаламж

Хүүхэд бүрийг хуримтлалтай болгох зорилгоор “Олон улсын хүүхдийн эрхийн хамгаалах өдөр”-ийг угтан “Дэлхийн Зөн” ОУ-ын байгууллагатай хамтран СХД-ийн зорилтот бүлгийн 147-н хүүхдэд 20,000 төгрөгийн үлдэгдэл бүхий Маамуу хүүхдийн хадгаламжийн данс нээж, гарын бэлгийн хамт гардуулан өгсөн. Энэхүү үйл ажиллагааны үеэр хүүхдүүд Маамуу хүүхдийн хадгаламжийн дүрүүд болох Аами Таами-тай зураг авахуулж, хамтдаа дуулж бүжиглэн, нэгэн өдрийг хөгжилтэй өнгөрүүлсэн. Мөн хүүхдүүдийн эцэг эх, асран хамгаалагчид зориулан “Санхүүгийн боловсрол олгох” сургалтыг хийж, хуримтлалын ач холбогдол, хуримтлалаа цаашид нэмэгдүүлэх талаар зөвлөгөө өгч, нээлттэй ярилцлага хийсэн.

Мөн “Олон улсын хүүхдийн эрхийн хамгаалах өдөр”-ийг тохиолдуулан Маамуу хүүхдийн хадгаламж эзэмшигч хүүхдүүдийнхээ нас насанд нь тохирсон баярын бэлэг хүргүүлж, 3-6 настай хүүхдүүдэд зориулан “Маамуутай хүүхдийн баяр” арга хэмжээг зохион байгуулсан.

Тайланд улсын “Тайланд бат”-ын харилцах дансны бүтээгдэхүүнийг зах зээлд нэвтрүүлээ

Тайланд улсын мөнгөн тэмдэгт болох “Тайланд бат”-ын иргэн болон байгууллагын харилцах дансны бүтээгдэхүүнийг зах зээлд нэвтрүүлснээр Худалдаа, хөгжлийн банк нь хамгийн олон буюу 17-н төрлийн валютаар харилцах данс нээдэг боллоо.

Дэлхийн хуримтлалын өдрийг 8 дахь жилдээ тэмдэглэн өнгөрүүлээ

Монголбанк, Монголын Банкны Холбоо, ХБНГУ-ын Хадгаламжийн банкны олон улсын хамтын ажиллагааны сан, арилжааны банкууд хамтран 8 дахь жилдээ “Дэлхийн хадгаламжийн өдөр”-ийг 2019 оны 10-р сард тэмдэглэн өнгөрүүлээ. Тус арга хэмжээний хүрээнд хүүхдүүдийн санхүүгийн боловсролд хувь нэмэр оруулах, санхүүгийн сахилга баттай ирээдүйн иргэн болгон төлөвшүүлэх зорилготой “Таны хүүхэд мөнгөө хэрхэн хадгалдаг вэ?” сэдэвт фото зургийн уралдаан зохион байгуулж, уралдаанд бүтээлээ ирүүлсэн бүх хүүхдэд гарын бэлэг гардуулсан. “Дэлхийн хадгаламжийн өдөр” нээлттэй арга хэмжээний үеэр хүрэлцэн ирсэн хүүхдүүд “Маамуу” брэндийн баатрууд

болох Аами, Таамитай хамт зургаа авахуулж, хөгжилдөхийн зэрэгцээ хуримтлалын талаарх мэдлэгээ нэмэгдүүлсэн.

Ерөнхий боловсролын сургуулийн бага ангид “Өнөөдрийн хуримтлал-Маргаашийн ирээдүй” сэдэвт сургалтыг өмнөх жилүүдийн адил зохион байгууллаа. Сургалтаар бага ангийн сурагчдад мөнгөний үнэ цэнийг ойлгуулах, яагаад мөнгө хэрэгтэй болдог, яагаад мөнгийг аривлан хэмнэх, үр ашигтай зарцуулах хэрэгтэй талаар боловсрол олгож, ирээдүйд хуримтлалтай иргэн байхын ач холбогдол, хадгаламжийн үр ашгийг таниуллаа.

ТОКИО-2020 УРАМШУУЛАЛТ ХӨТӨЛБӨР ЭХЭЛЛЭЭ

Худалдаа хөгжлийн банк нь 2020 онд тохиох 30 жилийн ойгоо угтан 15 харилцагчаа дотнын хүний хамтаар буюу нийт 30 хүнийг хүн төрөлхтний эв найрамдлын бэлэг тэмдэг болсон Токио-2020 олимпын наадмыг үзүүлэх “Зүрхнээсээ дэмжье” урамшуулалт аяныг зарласан. Уг аянд харилцагчид шинээр карт авах, картаа ашиглан төлбөр тооцоо хийх, хадгаламж нээх болон хадгаламждаа тогтмол дүнгээр нэмсэн тохиолдолд урамшууллын эрхүүдийг цуглуулан шууд нэвтрүүлгээр гайхалтай сюрприз, дурсамж дүүрэн 6 шөнө, 7 өдрийн аяллын 15 эрхийн эзэн болох боломжтой.

Салбар, АТМ-ын хүртээмж

ХХБанк нь нийт харилцагчиддаа ая тухтай орчин үеийн банкны үйлчилгээг чанартай, шуурхай байдлаар хүргэх, ажилтнуудынхаа ажиллах орчныг сайжруулах зорилгоор 2019 онд нийт салбаруудынхаа 30 хувь буюу 20-д нь засвар, үйлчилгээг хийж, өнгө төрхийг олон улсын жишигт нийцүүлэн шинэчиллээ. Энэ нь өмнөх жилүүдтэй харьцуулахад хамгийн их тооны салбар нэгжүүддээ засвар, үйлчилгээ хийсэн жил байлаа.

ХХБанк нь Олон улсын “Нарантуул” худалдааны төвд үйл ажиллагаа явуулж буй бизнес эрхлэгч, нийт үйлчлүүлэгчиддээ өөрийн банкны үйлчилгээг улам бүр ойртуулах зорилгоор “Нарантуул” салбарыг 2020 оны 12-р сард шинээр нээв.

Тайлант онд бид харилцагчийн үйлчилгээг сайжруулах, хүртээмжийг нэмэгдүүлэх, салбаруудын үйлчилгээний ачааллыг бууруулах, харилцагчдад банкны үйлчилгээг түргэн шуурхай хүргэх, харилцагчдын цагийг хэмнэж, ойртох зорилгоор салбарын байранд болон ойр орчимд нийт 28 орлого, зарлагын АТМ-г байршууллаа. Үүний үр дүнд салбар дахь гүйлгээний тоо эрс буурч, харилцагчид илүү хурдан, шуурхай, тав тухтай үйлчлэх боломж нэмэгдсэн.

Харилцагч хүссэн үедээ банкны үйлчилгээг түргэн шуурхай, дараалалгүй авах боломжийг ханган, 365/24/7 зарчмын өөрөө өөртөө үйлчлэх хэд хэдэн хэсгүүдийг шинээр байгуулан банкны үйлчилгээг харилцагчиддаа ойртуулж, салбар сүлжээний цар хүрээг нэмэгдүүллээ.

ХХБанк нь үнэ цэнэтэй харилцагчиддаа банкны үйлчилгээг тав тухай орчинд хүргэх зорилгоор Энхтайван салбар, Зайсан, Шангри-Ла салбаруудын байршлыг өөрчлөн, Олон улсын стандартын дагуу VIP

үйлчилгээг хүргэхээр зорин ажиллаж байна. Мөн гадаад иргэдэдээ зориулан тусгайлан үйлчилгээ үзүүлэх, гадаад хэлний өндөр ур чадвартай, мэргэшсэн ажилтнуудыг ажиллуулан, харилцагчид өндөр төвшний үйлчилгээг хүргэх, харилцагчийн сэтгэл ханамжийг нэмэгдүүлэхээр Дипломат салбарыг байгуулахаар ажиллаж байна.

Дижитал банкны үйлчилгээ

ХХБанк тайлант онд харилцагчиддаа илүү нийцтэй, илүү хүртээмжтэй, харилцагч бүрийн хүсэл сонирхолд тохирсон байдлаар банкны үйлчилгээг хялбар, аюулгүйгээр хүргэхэд чиглэсэн технологи болон платформын шинэчлэлийг хийж, ирээдүйд илүү үр бүтээмжтэй ажиллах технологийн бааз суурийг бий болгон ажиллаа.

Corporate Gateway шийдлийг Монгол улсад түгээмэл ашигладаг систем нийлүүлэгч 25 байгууллагын төлбөрийн системтэй холбосноор уг системүүдийг ашиглагч байгууллагууд болон тэдний хэрэглэгчид банкны үйлчилгээг шуурхай, эрсдэлгүй авах боломж бүрдлээ.

Тайлант хугацаанд нийт харилцагчдын 92 хувийг дижитал харилцагчид бүрдүүлж байна. Банкны хэмжээнд нийт 40.9 сая ширхэг гүйлгээ хийгдсэний 10 хувь нь банкны салбарт хийгдсэн бэлэн болон бэлэн бус гүйлгээ байсан бол 90 хувь нь цахим суваг ашиглан хийгдсэн байгаа нь өмнөх оноос 2 хувиар нэмэгдсэн үзүүлэлтэй байна.

Ти Ди Би Онлайн

Банк өөрийн цахим суваг болох Ти Ди Би Онлайн үйлчилгээгээр дамжуулан санхүүгийн гурван тулгуур болох Банк санхүү, Даатгал, Үнэт цаасны үйлчилгээг шинэчлэж илүү хялбар болгон амжилттай хэрэгжүүлсээр байна. Ти Ди Би Онлайн үйлчилгээг шинэчилж, татвар төлөлт, билл төлбөр, онлайн зээлийг нэвтрүүлж, харилцагчдыг таних болон баталгуужуулах системээ сайжруулан хурууны хээ, Face ID – ыг ашиглаж эхэллээ. Түүнчлэн дэлхий даяар өөрчлөгдөж буй комплайнсын дүрэм журмын өөрчлөлтөд нийцүүлж гадаад төлбөр тооцооны шийдлийг өөрчилсөн. Мөн харилцагчдадаа зориулан мэдэгдлийн үйлчилгээг апп-аар үзүүлж эхэлсэнээр харилцагчид маань банкны бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ, мэдээллийн болон өөрийн гүйлгээ, дансны үлдэгдлийн мэдээллээ апп-аар хүлээн авах боломжийг нэвтрүүллээ. Банкны үйлчилгээ хүмүүсийн өдөр тутмын амьдралын нэг болгох, банкны үйлчилгээг бүхий л салбарт ойртуулах бодлогын хүрээнд банкны үйлчилгээг гуравдагч этгээдийн орчинд үзүүлэх боломжийг 150 гаруй микро үйлчилгээ бүхий API-аар дамжуулан үзүүлж байна. 2019 оны байдлаар нийт 60 үйлчилгээ үзүүлэгч байгууллагуудын системд банкны үйлчилгээг холбон, тэдгээрийн хэрэглэгчдэд банкны болоод төлбөр тооцооны үйлчилгээг үзүүлж байна. Мөн харилцан хамтран ажилладаг гуравдагч этгээдийн үйлчилгээг банкны апп-аар дамжуулан хүлээн авах, зөвхөн харилцагчийн банк санхүүгийн хэрэгцээг хангахаас илүүтэй бусад хэрэгцээг хангах үүднээс интернэт шоппинг, үзвэр үйлчилгээний тасалбар авах боломжийг нэвтрүүлээд байна.

Ти Ди Би Онлайн хэрэглэгчдийн тоо өмнөх онтой харьцуулахад 27 хувиар өссөн байна. Өмнөх онтой харьцуулахад банкны цахим сувгаар хийгдсэн гүйлгээний тоо 45 хувь, гүйлгээний дүн 113 хувиар тус тус нэмэгджээ.

Тайлант онд харилцагчийн хуваарьт төлбөр тооцоог гар утасны хуанлитай холбох, ингэснээр харилцагч банкны үйлчилгээнд нэвтрэхгүйгээр өөрийн хуваарьт төлбөр тооцооны мэдээллээ цаг алдалгүй харах, хянах боломжтой болж, харилцагч картгүйгээр мобайл апп –аа ашиглан дурын данснаасаа АТМ-ээс мөнгө авах QR cash үйлчилгээг тус тус нэвтрүүлж ажиллаа.

Карт, төлбөр тооцооны үйлчилгээ

Тайлант онд төлбөрийн карт хэрэглэгчдийн тоо 2018 оноос 6 хувиар нэмэгдэж, Монгол улсын Виза картаар гадаадад хийгдэж буй гүйлгээний 40-ээс дээш хувийг манай банкны картаар хийсэн үзүүлэлтэй байгаа нь Монгол улсад дахь хамгийн том, хамгийн найдвартай картын систем бүхий банк болохыг давхар илэрхийлж байна.

Тус онд банк нь 3 төрлийн брэндийн 40 гаруй төрлийн хамтарсан төлбөрийн картыг харилцагчдынхаа хүсэлд, нийцүүлэн гаргаж, таван төрлийн олон улсын картаар төлбөр тооцоо үзүүлэх үйлчилгээг Монголын аж ахуйн нэгж байгууллага, иргэдэд үзүүлсээр байна

ЮнионПэй “Diamond” кредит картыг нэвтрүүлэх хэлцэлийг амжилттай хийлээ

ЮнионПэй брэндийн дээд зэрэглэлийн “Diamond” кредит карт нь олон улсын 800 гаруй нисэх буудлын VIP лоунжад нэвтрэх эрхтэй, дэлхийн 177 улсад ашиглах боломжтой VIP тусгайлсан үйлчилгээ, хөнгөлөлтүүдийг багтаасан карт бөгөөд Монгол улсаас анхлан энэхүү Картыг нэвтрүүлэхээр ХХБанк ажиллаж, БНХАУ-ын Шанхай хотод зохион байгуулагдсан Зүүн өмнөд, хойд Ази болон Ази Номхон далайн орнуудын банк, санхүүгийн салбарын голлох найман байгууллагыг оролцуулсан бизнес зөвлөгөөний үеэр карт нэвтрүүлэх ёслолыг амжилттай зохион байгууллаа.

Хамтарсан карт

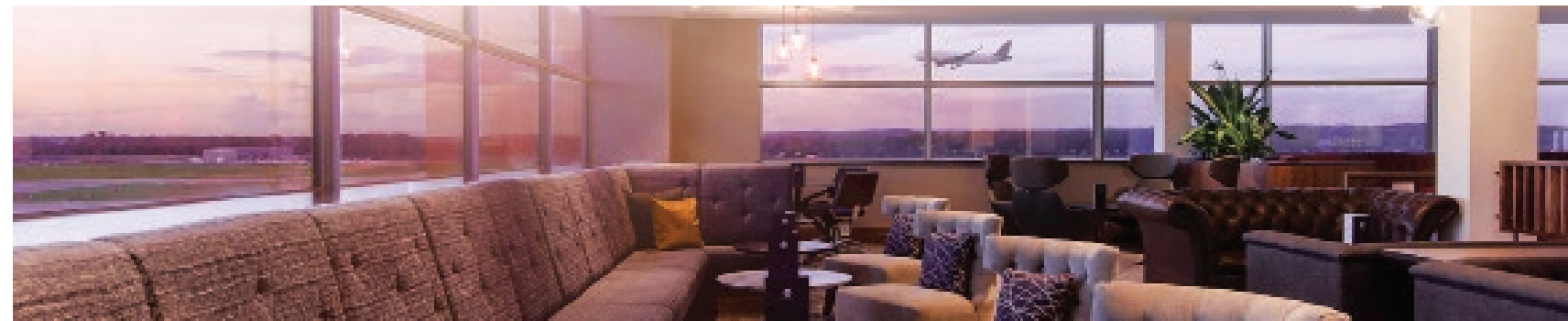
ХХБанк нь зорилтот харилцагчдынхаа эрэлт хэрэгцээнд тулгуурлан хамтарсан картыг харилцагчдын бөгөөд 15 жилийн турш харилцагч байгууллагуудтайгаа хамтран хамтарсан брэнд картуудыг зах зээлд амжилттай нэвтрүүлж байна. Үүний хүрээнд ирээдүйн харилцагч болсон хүүхдүүддээ зориулан хүүхэд бүрийг хуримтлалтай болгох нэрийн дор урамшуулал, хөнгөлөлт бүхий хамтарсан “Мааму Лоялти” картыг Монгол улсад анх удаа нэвтрүүлж, ирээдүй хойч болсон хүүхдүүдийнхээ банк санхүүгийн боловсролыг нэмэгдүүлэхэд ихээхэн анхаарч ажиллаж байна. Мөн тус онд залуучуудад зориулсан клубын гишүүнчлэлийн хамтарсан картыг мөн нэвтрүүлээ.

Lounge key үйлчилгээг нэвтрүүллээ

Виза Платинум болон Алтан кредит картын эзэмшигчдийнхээ хэрэгцээ, шаардлагад нийцүүлэн өндөр зэрэглэлийн эрх бүхий "Lounge key" үйлчилгээг зах зээлд нэвтрүүллээ. Энэхүү үйлчилгээг нэвтрүүлснээр харилцагчид маань Авиа компани болон нислэгийн зэрэглэлээс үл хамааран нислэгийн цагаа хүлээх зураа нисэх буудлуудын VIP lounge-д нэвтэрч ая тухтай орчинд амрах боломжтой боллоо.

Тайлант онд ПОС терминалын тоог 40 хувиар нэмэгдүүллээ

Харилцагчдын эрэлт хэрэгцээнд тулгуурлан ПОС терминалыг харилцагчдад түргэн шуурхай чирэгдэлгүйгээр олгоход бүрдүүлэх баримт бичгийг багасган, сүүлийн үеийн шинэлэг бүтээгдэхүүн үйлчилгээг нэвтрүүлэх зорилгоор байгууллагын кассын программтай холбогдсон ПОС терминалыг үйл ажиллагаанд нэвтрүүлэн, харилцагчдаа халамжлах, урамшуулах зорилгоор 400-аад топ мерчантууд, хамтран ажилладаг финтек байгууллагууд, Виза Интернэшнл-тэй хамтран Мерчантын 10-р зөвлөгөөнийг амжилттай зохион байгуулж ажиллаа.

Мерчантуудын бизнесийг өргөжүүлэх зорилгоор урамшуулалт аяныг оны туршид тасралтгүй зохион байгууллаа. Үнэ цэнэтэй, үнэнч, шилдэг мерчантуудын ажилтнуудыг гадаад аялах аялалын эрхээр урамшуулан мөн мерчантуудын ажилтнуудыг үнэ бүхий зүйлсээр урамшуулан харилцагчаа халамжлах бодлого баримтлан ажилласанаар мерчантын гүйлгээ 2018 онтой харьцуулсанаар 32.4 хувиар нэмэгдсэн байна.

Мөн тус онд мерчант байгууллагуудынхаа богино хугацааны санхүүгийн эрэлт хэрэгцээнд зориулан барьцаагүй, тусгай нөхцөлтэй мерчантын зээлийн үйлчилгээг нэвтрүүллээ.

Тайлант онд АТМ-ын тоог 17.3 хувиар нэмэгдүүлсэн бөгөөд орлогын АТМ-ыг тоог нэмэгдүүлсэнээр салбарын ачааллыг 14.5 хувиар бууруулж, харилцагчдын сонголтыг цахим, өөрөө өөртөө үйлчлэх төвүүд рүү чиглүүлэхэд анхаарч ажиллав.

ХХБАНК НЬ АРИЛЖААНЫ БАНКНЫ САЛБАРААС АНХНЫ "КЛИРИНГ"-ИЙН БАНК БОЛЛОО

ХХБанк нь банкны салбараас анх удаа, шинээр батлагдсан Үндэсний төлбөрийн системийн тухай хууль болон холбогдох журмын дагуу "Клирингийн системийн оператор"-ын болон "Төлбөрийн картын процессор"-ын зөвшөөрлийг 11-р сарын 13-ны өдөр Монголбанкнаас хүлээн авлаа. Тайлант онд клирингийн системд нийт 13 арилжааны банкуудаас есөн банк холбогдож, өөрсдийн картын бизнесийн болон технологийн үйлчилгээнд ашиглаж байна.

Манай банкны клирингийн системээр секундад зургаан гүйлгээ боловсруулагдаж, өмнөх оноос 23 хувиар өссөн байна. 2019 онд клирингийн системд шинээр гурван банк холбогдож Үндэсний Цахим Гүйлгээний Төв болон Виза Интернэшнл, ЮнионПэй Интернэшл байгууллагын төлбөрийн картуудыг спонсор үйл ажиллагааны дор нэвтрүүлсэн байна.

"Клирингийн системийн оператор"-ын зөвшөөрөл болон "Төлбөрийн картын процессор"-ын зөвшөөрлийг авснаар арилжааны банкнуудын төлбөрийн систем, техник программ хангамж, системийн аюулгүй байдлын найдвартай үйл ажиллагаа зэргийг хангахтай холбогдон гардаг их хэмжээний хөрөнгө оруулалтын давхардсан зардлууд болон хураамж, шимтгэлийг бууруулах боломж бүрдэх онцгой ач холбогдолтой бөгөөд цаашлаад арилжааны банкнуудаас гадна ББСБ-ууд болон финтек компаниуд энэхүү дундын үйлчилгээг ашиглах хямд төсөр зардлаар харилцагчиддаа найдвартай бүтээгдэхүүн, үйлчилгээгээ хүргэх боломжийг давхар бий болгосон чухал ач холбогдолтой юм.

БНСУ-аас мөнгөн гуйвуулга хүлээн авах ухаалаг утасны “VRemit” үйлчилгээг нэвтрүүлээ

БНСУ-ын финтек “VP” компанитай хамтран тус улсаас мөнгөн гуйвуулга хүлээн авах “VRemit” үйлчилгээг зах зээлд нэвтрүүлээ. Тус үйлчилгээгээр харилцагч БНСУ-ын аль ч банкны данснаас Монгол Улсын бүх банкны данс руу гүйлгээг бодит цагаар түргэн шуурхай гүйцэтгэх боломжтой юм. Мөн гүйлгээний дүнгээс үл хамааран бага шимтгэлтэйгээр хэзээд хаанаас ч гүйлгээ хийх боломжтой болсон.

Хадгаламж барьцаалсан зээлийг орон зай, цаг хугацаанаас үл хамааран цахимаар авах боломжтой боллоо

Харилцагчдын цаг завьг хэмнэх, банкны бүтээгдэхүүн үйлчилгээг хялбар, таатай болгох зорилгын хүрээнд харилцагч өөрийн хадгаламжаа барьцаалан ТиДиБи Онлайн үйлчилгээгээр хэзээ ч, хаанаас ч зээлийг 1 минут хүртэлх хугацаанд авах боломжтой болсон.

“ХУР” төрийн мэдээлэл солилцооны системийг үйл ажиллагаандаа нэвтрүүлээ

“Үндэсний Дата Төв” УТҮГ-тай хамтран “ХУР” төрийн мэдээлэл солилцооны системийг зээл олгох үйл ажиллагаандаа нэвтрүүлснээр харилцагч нь зөвхөн иргэний үнэмлэхтэйгээ банкны салбарт ирж хурууны хээгээ уншуулснаар олон төрлийн баримт бичиг бүрдүүлэхгүйгээр зээлээ хялбар, хурдан авах боломжтой болсон.

Corporate Gateway үйлчилгээг хүргэж буй байгууллага болон хамтран хөгжүүлэгчдийнхээ тоог нэмлээ

Систем хоорондын интеграцлал хийх замаар үйл ажиллагааны процессыг хялбарчлах, автоматжуулах зорилго бүхий Corporate Gateway үйлчилгээг ашиглагч болон хамтран хөгжүүлэлт хийж буй хөгжүүлэгч байгууллагынхаа тоог энэ онд нэмлээ.

Энэхүү үйлчилгээ нь банкны бүхий л үйлчилгээг API хэлбэрээр дамжуулан системийн холболт хийх замаар харилцагч байгууллагын гараар хийгдэж буй механик үйл ажиллагааг автоматжуулж үйл ажиллагааны шат дарааллыг багасгах, хөнгөвчлөх цаг хугацаа, зардал хэмнэх зэргээр бизнесийн хурдасгуур болсон цахим банкны дараагийн шат болсон үйлчилгээ билээ.

Тус үйлчилгээг ЛэндМН ББСБ, Мобиком ХХК, Гэрэгэ Системс ХХК, Шоппи ХХК, Скайтел ХХК зэрэг технологийн тэргүүлэгч шийдэл бүхий 13 байгууллага ашиглаж байна.

Дижитал эрсдэл

Дижитал техник, технологи нэвтрэхийн хирээр дэлхий дахинаа дижитал эрсдэлийн хэмжээ нэмэгдэж байгаатай уялдан ХХБанк нь харилцагчдынхаа аюулгүй найдвартай байдалд анхаарч ажиллаа.

Тайлант онд луйврын хэмжээг хамгийн бага түвшинд хүргэх зорилтын дагуу ажилласанаар олон улсын зэрэглэл (стандарт 0.1-ээс ихгүй)-ээр үнэлдэг луйврын түвшинг 0.01 нэгжид хүргэн нийт картын гүйлгээнд эзлэх луйврын хэмжээг хамгийн бага үзүүлэлтэд хүргэж ажиллаа.

Түүнчлэн луйврын тохиолдлыг илрүүлэх түвшинг нэмэгдүүлэх зорилгын хүрээнд тайлант онд луйврын тохиолдлыг илрүүлэх түвшинг өмнөх оноос 19 хувиар нэмэгдүүлж 89 хувийг системээр илрүүлж ажиллажээ.

Мөн тус онд Visa Worldwide (Visa Inc.) байгууллагатай хамтран Виза карт эзэмшигчдийнхээ гүйлгээнд хиймэл оюун ухаанд суурилсан VAA/VRM буюу аливаа эрсдлээс хамгаалах дэвшилтэд системийг амжилттай нэвтрүүлээ.

Даатгал зуучлалын чиглэлд

Бид даатгал зуучлалын үйлчилгээндээ харилцагчийн эрх ашиг бүрэн хамгаалагдаж, гэрээний дагуу даатгалын хамгаалалтаа авч байх зарчмыг нэн түрүүнд баримталж ажилладаг ба энэ хүрээндээ өнгөрөгч онд харилцагч, даатгуулагчдаа нийт 1.35 тэрбум төгрөгийн нөхөн төлбөрийг олгуулсан байна. Түүнчлэн зуучлалын үйлчилгээний гол зорилго нь талуудын эрх ашгийг харилцан эрх тэгш байлгахад оршдог ба бид хамтран ажиллагч даатгалын компаниуддаа нийт 5.25 тэрбум төгрөгийн хураамжийн орлого төвлөрүүлж, банкны даатгал зуучлалын салбарыг тэргүүлсэн амжилттайгаар өнгөрөгч оноо үдэж байна.

Ирж буй 2020 ондоо бид санхүүгийн салбарын олон улсын чиг хандлага болох финтекийг үйл ажиллагаандаа ашиглаж, банкны даатгал зуучлалын үйлчилгээнд технологийн дэвшлийг бүрэн нэвтрүүлэх зорилгыг тавин ажиллаж байна.

ГАДААД ХАРИЛЦАА, ОЛОН УЛСЫН БАНКНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

ГАДААД ХАРИЛЦАА, ОЛОН УЛСЫН БАНКНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

2019 оны зорилго, зорилтууд:

- Харилцагч байгууллагуудтай явуулж буй хамтын ажиллагааг бүх талаар өргөжүүлэх;
- Татан төвлөрүүлсэн хөрөнгийн хэмжээг нэмэгдүүлэх;
- Харилцагчийн хэрэгцээ шаардлага, олон улсын жишигт нийцүүлэн шинэ бүтээгдэхүүн үйлчилгээг нэвтрүүлэх;

Монголын Мянганы Сорилтын Сангийн “Банк санхүүгийн үйлчилгээ үзүүлэгч сонгон шалгаруулах тендер”-т ялалт байгуулав.

Монгол Улсын Засгийн газар болон АНУ-ын Мянганы сорилтын корпораци 2018 оны 7 дугаар сарын 27-ны өдөр, эдийн засгийн өсөлтийг хангах замаар ядуурлыг бууруулах зорилго бүхий Мянганы сорилтын Компакт гэрээнд гарыг үсэг зурсан. Компакт гэрээний дагуу Улаанбаатар хотын нийт усан хангамжийг сайжруулах цогц хөтөлбөр хэрэгжүүлэхэд зориулан АНУ-ын Засгийн газраас 350 сая ам.долларын буцалтгүй тусламж үзүүлэх бөгөөд уг хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг Монголын Мянганы сорилтын сан (Монголын МСС) хариуцан, зохион байгуулах юм.

Монголын МСС-гаас зарласан “Банк санхүүгийн үйлчилгээ үзүүлэгч сонгон шалгаруулах тендер”-т ХХБанк шалгарч, хамтран ажиллахаар гэрээнд гарын үсэг зурсанаар хөтөлбөр хэрэгжих хугацааны туршид банк санхүүгийн цогц үйлчилгээ үзүүлж Монгол Улсын нийгэм эдийн засагт чухал үр өгөөжтэй уг цогц төсөлд өөрсдийн хувь нэмрийг оруулахаар боллоо.

Төлбөр тооцооны дэвшилтэт шийдэл UFF үйлчилгээг нэвтрүүлэв.

Бид Нэгдсэн Үндэсний Байгууллагын хөгжлийн хөтөлбөртэй 2013 оноос эхлэн хамтран ажиллаж банкны цогц үйлчилгээг үзүүлж байна. Харилцагчийн хэрэгцээ шаардлагад нийцүүлэн UFF форматаар багц төлбөрийн даалгавар хүлээн авч гүйцэтгэх үйлчилгээг шинээр нэвтрүүллээ. Уг үйлчилгээ нэвтэрсэнээр харилцагч ханган нийлүүлэгч байгууллагуудынхаа төлбөрийг хурдан шуурхай, эрсдэлгүй гүйцэтгэх шинэ боломж нэмэгдэж байна.

Корреспондент харилцаанд гаргасан ололт амжилт

- Гадаадын банк, санхүүгийн байгууллагаас татах эх үүсвэрийг нэмэгдүүлэх
- Гадаад гуйвуулгын төлбөр тооцоог саадгүй явуулахын үүднээс, ностро болон лоро дансдыг шинээр нээх
- Уур амьсгалын ногоон сангийн (Green Climate Fund) итгэмжлэл авах

Гадаадын банк, санхүүгийн байгууллагаас татах эх үүсвэрийг нэмэгдүүлэх зорилгын хүрээнд:

Гадаад харилцаа, олон улсын банкны үйл ажиллагаагаар зах зээлд тэргүүлэгч ХХБанк нь олон улсад нэр хүнд бүхий 200 гаруй банк, санхүүгийн байгууллагатай корреспондент харилцаатай бөгөөд өдгөө Монгол улсын гадаад төлбөр тооцооны 80 гаруй хувийг дангаараа гүйцэтгэж, нийтдээ 53 гадаадын банк, санхүүгийн байгууллагуудаас 772

сая ам. доллартай тэнцэхүйц хэмжээний зээлийн шугамыг батлуулаад байна. Үүнээс, 2019 онд:

- 2019 оны 6-р сард ХХБ нь Олон Улсын Хөрөнгө Оруулалтын Банкнаас баталсан 20 сая ам.долларын зээлийн шугамын хүрээнд Бельгийн вант улсын ING банктай хамтран нийт 20 сая ам.долларын баталгааг амжилттайгаар гарган, харилцагчийнхаа үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүнийг олон улсад борлуулахад голлох үүргийг гүйцэтгэлээ. Тус банкнаас ХХБанкыг “2019 оны шилдэг худалдааны санхүүжилтийн банк”-аар өргөмжилсөн.
- 2019 оны 8-р сард Япон улсын SMBC Bank-наас худалдааны санхүүжилтийг дэмжих зорилгоор ХХБанканд нийтдээ 45 сая ам.долларын зээлийн шугамыг баталсан ба уг зээлийн шугамын хүрээнд TT refinance буюу шууд төлбөрийн нөхцөлтэй санхүүжилтийг хийх боломжтой боллоо. Энэхүү үйлчилгээг ашигласнаар ХХБанкны харилцагчид нь өртөг багатай санхүүжилт авч, экспортлогч талд төлбөрийг хурдан шуурхай гүйцэтгэх боломжтой болох юм.
- 2019 оны 8-р сард ХХБанк, БНХАУ-ын Хөдөө Аж Ахуйн банктай хоёр орны гадаад худалдааг дэмжих зорилгоор “Хоёр улсын хооронд юанийн арилжаа хийх” санамж бичигт гарын үсэг зурлаа. Монгол Улсын анхны юанийн төлбөр тооцооны гэрээг 2002 онд ХХБанк, БНХАУ-ын Хөдөө Аж Ахуйн банктай хийж, хоёр улсын арилжааны банкуудын хамтын ажиллагааны үндэс суурийг тавьж байсан түүхтэй. Үүнээс хойш Монгол Улс юанийн төлбөр тооцоог саадгүй шуурхай хийдэг болсноор иргэдийн худалдаа, эдийн засгийн харилцаанд тулгарч байсан хүндрэлтэй асуудлуудыг

шийдэж байсан. Энэ удаагийн санамж бичигт гарын үсэг зурснаар хоёр улсын иргэд, байгууллагуудын гадаад худалдааны эргэлт улам нэмэгдэж, ХХБанкны харилцагчид бизнесийн өндөр үр ашиг авах боломжтой болох юм.

- ХХБ нь 2019 оны 9-р сард БНХАУ-ын Анхуй мужийн Хуйшанг банктай хамтран ажиллаж, 120 сая юанийн банк хоорондын зээлийн эх үүсвэрийг амжилттай татлаа. Хоёр улсын хооронд хийгдэж буй худалдаа, эдийн засгийн харилцааг эрчимжүүлэхийн тулд ХХБ нь Хятадын орон нутгийн банкуудтай идэвхтэй харилцан ажиллаж байна.
- 2019 оны 12-р сард Монгол Улсын Ерөнхий сайд Ухнаагийн Хүрэлсүхийн ОХУ-д хийсэн айлчлалын үеэр ХХБ нь ОХУ-ын Экспортын төвтэй “Хамтын ажиллагааны санамж бичиг”-ийг үзэглэн, нийт зээлийн шугамын хэмжээгээ 70 сая ам.доллараас 110 сая ам.доллар хүртэл амжилттайгаар өсгөж чадсан бөгөөд тус шугамын хүрээнд ОХУ-аас бараа, бүтээгдэхүүн импортлож буй харилцагчиддаа өртөг багатай санхүүжилт олгох нөхцлийг бүрдүүлж чадлаа.
- 2017 оны 12-р сард ОХУ-ын ВТБ банктай байгуулсан 3 жилийн хугацаатай 70 сая ам.долларын санхүүжилтийн гэрээний хүрээнд тус эх үүсвэрийг дахин 3 жил ашиглахаар амжилттайгаар сунгаж, хоёр банкны хооронд хийгдэж буй хамтын ажиллагааг улам батжуулж чадлаа. Тус санхүүжилтийг харилцагч нартаа олгосноор, ОХУ-аас нефть импортолж буй дотоодын томоохон харилцагч байгууллагууддаа өртөг багатай санхүүжилт олгох нөхцлийг бүрдүүлж чадлаа.

Гадаад гуйвуулгын төлбөр тооцоог саадгүй явуулахын үүднээс, ностро болон лоро дансыг шинээр нээх зорилгын хүрээнд:

2019 оны байдлаар 18 орны топ зэрэглэлийн 27 банкинд 58 ностро дансаар дамжуулан харилцагчийн гадаад төлбөр тооцоог хурдан шуурхай, найдвартай гүйцэтгэж байна. 2019 онд шинээр KASIKORNBANK-нд ам.доллар болон Тайланд бат, PROMSVYAZBANK-д ам.долларын ностро дансыг тус тус шинээр нээсэн байна. ХХБ Монгол улсад анхлан Тайланд улсын мөнгөн тэмдэгийг гадаад төлбөр тооцоондоо нэвтрүүлээ.

2019 оны байдлаар ХХБанкнд 4 орны 10 банкны 3 төрлийн валютын 14 лоро данс байна. 2019 онд шинээр Промсвязьбанк төгрөгийн лоро данс нээв.

Уур амьсгалын ногоон сангийн (Green Climate Fund) итгэмжлэл авах зорилгын хүрээнд:

ХХБ нь хүлэмжийн хийн ялгарал (ХХЯ)-ыг бууруулах, уур амьсгалын өөрчлөлтөнд дасан зохицох үйл ажиллагаанд санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх зорилгоор Уур амьсгалын ногоон сангийн (Green Climate Fund) итгэмжлэл авах ажлын хүрээнд дараахи бодлогуудыг банкны хэмжээнд батлуулаан мөрдөж байна.

- ХХБанк нь Уур амьсгалын ногоон сангийн итгэмжлэл авах ажлын хүрээнд банкны хэмжээнд шинээр “ХХБанкны Жендэрийн эрх тэгш байдлын бодлого”, “Уур амьсгалын санхүүжилттэй төсөл, хөтөлбөрийн байгаль орчин нийгмийн удирдлагын заавар”

болон “Уур амьсгалын санхүүжилттэй төсөл, хөтөлбөрийн мэдээллийг олон нийтэд нээлттэй мэдээлэх бодлого” зэргийг батлууллаа. Түүнчлэн, ХХБанкны Жендэрийн эрх тэгш байдлын бодлогын хүрээнд ХХБанкны Жендэрийн хороо, Жендэр нетворк клубыг байгуулж тус бодлогыг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний дагуу жендэрийн мэдрэмжтэй механизмыг бүрдүүлэхээр ажиллаж байна.

- 2019 оны 04-р сард ХХБанк нь Бүс ба зам санаачлагын хүрээнд Ногоон Хөрөнгө Оруулалтын зарчмуудад нэгдэн орлоо. Ногоон хөрөнгө оруулалтын зарчмуудыг хэрэгжүүлэх нь бүс нутгийн нүүрсхүчлийн хий ялгаруулалтыг бууруулах болон байгаль орчин, уур амьсгалын эрсдэлийн удирдлагын чадавхийг нэмэгдүүлэхэд гол түлхэц болох юм.
- 2019 оны 11-р сард ХХБанк нь Сэргээгдэх эрчим хүч үйлдвэрлэгчдийн холбоонд элссэн анхны гишүүн банк боллоо. Дэлхий нийтээрээ байгаль орчны асуудлуудыг харгалзан үзэж улс орнууд уламжлалт эрчим хүчнээс илүүтэйгээр сэргээгдэх эрчим хүчийг илүү онцлох болсон энэ цаг үед учраас банк, санхүүгийн байгууллагууд хүрээлэн буй орчинд сөрөг нөлөөтэй төслүүдэд хөрөнгө оруулалт хийхээс татгалзаж цэвэр эрчим хүчний эх үүсвэрүүд болох ус, нар, салхи, био энерги, газрын гүний дулааныг ашиглан эрчим хүчний хэрэглээгээ хангах төслүүдэд илүүтэй анхаарлаа хандуулаад байна. Иймд тус холбоонд гишүүнээр элссэнээр бид сэргээгдэх эрчим хүчний шинэлэг технологи, дэвшилтэт шийдлүүдийг нэвтрүүлж буй томоохон мега төслүүдтэй хамтран ажиллах, үүд хаалга нээгдэх боломжтой юм.

ТОКИО ДАХЬ ТӨЛӨӨЛӨГЧИЙН ГАЗРЫН 2019 ОНЫ АЖЛЫН ҮР ДҮН:

2019 оны зорилго, зорилтууд:

- Банкны брэнд имиджийг Японы зах зээлд таниулах
- Харилцагч нараа Японы зэх зээлтэй холбох

Монгол улсыг дэлхийтэй холбох санхүүгийн гүүр Худалдаа, хөгжлийн банк нь үйл ажиллагаагаа өргөжүүлэн тэлж, олон улс дахь анхны төлөөлөгчийн газраа 2014 онд Япон улсын нийслэл Токио хотноо нээж байсан билээ. 2019 онд энэхүү төлөөлөгчийн газрын таван жилийн ой тохиож Япон улсын улс төр, эдийн засаг, банкны салбарын томоохон төлөөлөгчид оролцон амжилттай тэмдэглэж өнгөрүүллээ. Токио дахь төлөөлөгчийн газрын 2019 оны онцлох ажлуудаас дурдвал:

- 2019 онд Японы долоон компани Монгол улсад шинээр хуулийн этгээд байгуулсан бөгөөд дийлэнх нь мэдээллийн технологи, программ хангамжийн салбарт үйл ажиллагаа явуулж байна.
- 2019 онд иенийн хугацаатай, хугацаагүй хадгаламж, зайнаас данс нээх англи хэл дээрх E-account үйлчилгээг танилцуулж зах зээлд гаргав.
- 2019 онд Япон улсын Краудкредит компаниас 2.2 тэрбум төгрөгийн эх үүсвэр татан төвлөрүүлсэн.
- 2019 оны 06 сард Чита банктай хамтран Монгол-Японы бизнес түншлэлийн уулзалт, үзэсгэлэн болон бизнес семинарыг амжилттай зохион байгуулсан. Япон улсаас нийт 10 компани оролцож, Монгол талаас ХХБанкны харилцагч 17 компани оролцсон.
- 2019 оны 09 сард Mizuho банкны Хоккайдо муж дахь Обихиро хотын салбартай хамтран Монгол-Японы бизнес түншлэлийн уулзалт болон бизнес семинарыг амжилттай зохион байгуулсан. Япон улсаас нийт 13 компани оролцсон ба Монгол талаас ХХБанкны харилцагч 15 компани оролцсон.
- 2018 оны 11 сарын 27-ны өдөр Chuo Business School болон ХХБанк хамтын ажиллагааны санамж бичиг байгуулж, ХХБанкаас 1.5 сая иенийн хандивыг олгосон ба 2019 оноос эхэлж тус сургуульд банкны нэрэмжит “Хөгжиж буй улсын бизнесийн стратеги”, “Бизнесийн эко систем”, “Field work in Mongolia” зэрэг хичээлийг шинээр эхлүүлсэн. Энэхүү хичээл нь Chuo University MBA ангид суралцдаг эрүүл мэнд, дэд бүтэц, ложистик, санхүү, инженеринг гэх мэт төрөл бүрийн бизнесийн салбарын хүмүүст Монгол улсыг

таниулж, хөрөнгө оруулалт татах, цаашид хоёр улсын харилцаанд хувь нэмэр оруулахуйц мэргэжилтэн бэлтгэх зорилготой юм. Мөн энэ хичээлийн дагуу 2019 оны 8 сарын 4-9 өдрийн хооронд тус хичээлийг сонсдог 13 суралцагч тав хоногийн хугацаатай Монголд ирж, ХХБанктай танилцаж, ХХБанкны харилцагч байгууллагууд дээр очиж танилцах сургалт хийсэн болно.

- 2019 оны 10 сард Токио дахь төлөөлөгчийн газрын таван жилийн ойг амжилттай зохион байгуулж, Япон Улсын Эдийн засаг, үйлдвэр, худалдааны яам, Монгол улсын элчин сайдын яам, SMBC, Mizuho Bank, MUFG зэрэг газруудаас нэр хүнд бүхий 105 зочид төлөөлөгчид цугларч, баяр хүргэв. Мөн ХХБанкны удирдлагууд болон Япон улсын 3 мера банк болох SMBC, Mizuho Bank, MUFG болон Merrill Lynch Japan Securities, Tokyo Star Bank-уудын удирдлагуудтай бизнес уулзалт хийж, хамтын ажиллагаагаа шинэ шатанд гаргав.
- 2019 онд, Японы бизнес санхүүгийн төв гудамж болох Маруноүчи гудамжны голлох төвүүдээр банкны брэнд сурталчилгааг гаргаж, Монголын зах зээл болон банкны үйл ажиллагааны тухай Японы зах зээлд таниулав.

ХӨРӨНГӨ ЗОХИЦУУЛАЛТЫН УДИРДЛАГА

Валютын зах зээл

Валютын зах зээлд тэргүүлэгч банкны хувьд манай банк нь Монгол улсад үйл ажиллагаа явуулж буй бүхий л томоохон аж ахуйн нэгж байгууллага, төрийн өмчит аж ахуйн нэгжүүд, иргэд, бизнес эрхлэгчдийн гадаад валютын хэрэгцээг хангах хариуцлагатай үүргийг гүйцэтгэдэг билээ. Тайлант онд зах зээлд оролцогчдын хүлээлтээс бий болсон зах зээлийн гэнэтийн шокоос үүдэлтэй валютын хомсдолын үед банк нь позицын удирдлагыг амжилттай хэрэгжүүлж, дотоодын зах зээл дэх гадаад валютын хэрэгцээг тасралтгүй хангаснаар үндэсний мөнгөн тэмдэгт төгрөгийн тогтвортой байдлыг хадгалахад томоохон үүрэг гүйцэтгэлээ.

Харилцагч аж ахуйн нэгж, байгууллагууд болон иргэдийн эрэлт хэрэгцээг түргэн шуурхай, тасралтгүй биелүүлэх талаар идэвхийлэн ажиллаж, ханшийн уян хатан бодлого хэрэгжүүлсэний үр дүнд арилжааны ашгийг өмнөх оноос нэмэгдүүлсэн.

Түүнчлэн, харилцагчдын эрэлт хэрэгцээнд үндэслэн 2019 оны 10 дугаар сараас Тайланд батын арилжааг шинээр нэвтрүүлж хамгийн олон буюу 17 төрлийн гадаад валютаар ханш зарлаж, арилжаа гүйцэтгэх эхэлсэн зэрэг олон амжилт, ололтоор зах зээлд тэргүүлэгчийн байр сууриа бататгалаа.

Мөнгөний зах зээл

Тайлант онд Монголбанкаас тогтоосон заавал байлгах нөөцийн шаардлагыг тасралтгүй хангахын зэрэгцээ мөнгөний зах зээлд эзлэх хувиа 1.7 хувиар нэмэгдүүлж, 26.2 хувьд хүргэн дотоодын мөнгөний зах зээлд тэргүүлэх байр сууриа бататгалаа.

Мөн гадаад валютаарх нөөцийн удирдлагыг идэвхижүүлж, олон улсын хөрөнгийн зах зээл дээрх бондын арилжаанд үр ашигтай оролцсон бөгөөд бондын арилжааны хэмжээ 2019 онд өмнөх оноос 10 дахин өсөж, арилжааны идэвхи энэ хэмжээгээр нэмэгдсэн.

Банк нь өөрийн сул чөлөөтэй нөөц хөрөнгөөр дотоод, гадаадын үнэт цаасны арилжаанд оролцохын зэрэгцээ дотоодын бусад банк, санхүүгийн байгууллагуудад үнэт цаас зуучлан борлуулах үйл ажиллагааг амжилттай эрхэлж зуучлалын үүргээ тасралтгүй биелүүлэн ажилсан байна.

Актив пассивын удирдлага

Тайлант онд банк нь активын чанарыг нэмэгдүүлж, балансын зохистой бүтцийг хангахын зэрэгцээ тогтвортой өсөлт хийх зорилготой ажилласны үр дүнд нийт актив 7.1 хувь, цэвэр зээл 6.5 хувь, харилцагчаас татан төвлөрүүлсэн хөрөнгө 6.2 хувиар тус тус өслөө.

Олон улсын зохицуулагч байгууллагууд, шинжээчдийн өргөн ашигладаг банкны өөрийн хөрөнгө, актив, удирдлагын үйл ажиллагаа, татан төвлөрүүлсэн хөрөнгө, зах зээлийн мэдрэмжийг нэгтгэн харуулдаг шинжилгээний загварыг дотоод үйл ажиллагаандаа нэвтрүүлж, банкны актив, пассивын удирдлагын үйл ажиллагааг шат ахиулан чанаржууллаа.

Цаашид банкны балансын зохистой бүтцийн удирдлага, хуваарилалт, үр ашгийг нэмэгдүүлэх олон тооцоолол, аргачлалуудыг үргэлжлүүлэн хийж, сайжруулах замаар харилцагч, хадгаламж эзэмшигчдийн хөрөнгийг өсгөх, хамгаалах, банкны эрсдэл даах чадварыг нэмэгдүүлэх чиглэлд шат дараалсан олон арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр ажиллаж байна.

Кастодиан үйлчилгээ

Банкны кастодиан үйлчилгээний бизнес өнгөрөгч онд амжилт, ахиц дэвшлээр арвин байлаа. Тэдгээрийн заримаас дурдвал ICBC Asia банктай дэд кастодиан гэрээ байгуулж өөрийн харилцагчдын onshore болон offshore бүс дэх юаны бондыг хадгалах, ICBC Asia банканд зах зээлийн дунджаас өндөр хүүтэйгээр мөнгөн хадгаламж байршуулах боломжийг бүрдүүлсэн. Мөн, гадаадын хөрөнгө оруулалтын аж ахуйн нэгжүүдийн байгуулсан хөрөнгө оруулалтын сангуудад кастодиан үйлчилгээ үзүүлж хамтран ажиллах гэрээ байгуулсан.

Клиринг үйлчилгээний хувьд дотоодын үнэт цаасны арилжаанд тэргүүлэх ҮЦК-уудтай хамтран ажиллаж, нийт 89.7 тэрбум төгрөгийн буюу нийт зах зээл дэх гүйлгээний 45 хувийг дангаар хийж гүйцэтгэлээ.

Түүнчлэн хөрөнгийн зах зээл, хөрөнгө оруулалтын сангийн хөгжилд чухал ач холбогдолтой салбарын зохицуулалт, хууль, журмуудад санал өгч, зохицуулагч байгууллагууд болох Сангийн яам, Санхүүгийн зохицуулах хороотой идэвхитэй хамтран ажиллаа.

ЭРСДЭЛИЙН УДИРДЛАГА

Бид Байгууллагын Эрсдэлийн удирдлага (Enterprise Risk Management, цаашид ERM)-ын зохистой засаглалыг мөрдлөг болгон ажилладаг. ERM нь эрсдэлийн орчныг тасралтгүй хянах боломжийг бий болгож, эрсдэлийн талаарх ойлголт, мэдлэг, найдвартай ажиллагаа, стратеги шийдвэр гаргах зэрэг үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлдэг байна. Банкны хувь нийлүүлэгчдийн хурлаас банкны стратегийн шийдвэрүүдийг гаргах бөгөөд уг стратегид тулгуурлан банкны эрсдэлийн засаглалыг хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлагыг хэрэгжүүлэх үүрэг бүхий хамгийн дээд нэгж нь ТУЗ юм.

ТУЗ-ийн зүгээс баталсан эрсдэлийн зохистой засаглал, эрсдэлийн аппетит (банкны хүлээн зөвшөөрөх эрсдэлийн дээд хэмжээ) зэрэг эрсдэлийн бодлогын баримт бичгийг тодорхойлох бөгөөд Эрсдэл хариуцасан гүйцэтгэх захирлын орлогч нь банкны өдөр тутмын эрсдэлийн удирдлагын үйл ажиллагаанд хяналт тавьж, ТУЗ болон түүний дэргэдэх Эрсдэлийн Удирдлагын Хороонд тайлагнадаг. ЭХГЗО нь эрсдэлийн хамгаалалтын 2-р шат болох эрсдэлийн удирдлагыг гол ажил үүрэг болгон өдөр тутамдаа хэрэгжүүлж буй газар нэгжүүд болох Эрсдэлийн Удирдлагын Газар, Зээлийн эрсдэлийн удирдлагын хэлтэс, Зах зээлийн эрсдэлийн удирдлагын хэлтэс, Үйл ажиллагааны эрсдэлийн удирдлагын хэлтэс, Комплайнсын хэлтэс нь шууд удирдлага доор нь ажилладаг. Мөн ЭХГЗО нь банкны гол шийдвэр гаргалтын хороод болох Зээлийн хороо, Зээлийн дэд хороо, Актив пассивын хороодод “вето” эрхтэй гишүүнээр, Тендерийн хороо, Чанаргүй активын хороодод даргаар ажилладаг.

Эрсдэлийн хамгаалалтын 2-р шат болох эдгээр газар нэгжүүд нь банкны эрсдэлийн удирдлагын арга хэмжээнүүд болох өдөр тутмын эрсдэлтэй үйл ажиллагаанд хяналт тавих (risk monitoring), эрсдэлийг хэмжих (risk assessment), лимитүүдийн биелэлтийг мэдээлэх (risk reporting), тухай бүрт эрсдэлийг бууруулах арга хэмжээг авах (risk mitigation), эрсдэлийн олж ирлүүлэх (risk identification), эрсдэлийн удирдлагыг сайжруулах (risk management improvement) арга хэмжээг тасралтгүй хийсээр байна. Эрсдэлийн хамгаалалтын 1-р шат болох бизнесийн нэгжүүд нь өөрт олгогдсон эрхийн хүрээнд эрсдэлийн удирдлагыг хэрэгжүүлдэг бол 3-р шат нь Дотоод аудитын нэгжийн үүрэг байдаг.

Зээлийн эрсдэлийн удирдлага

Тайлант онд Банк нь Монголбанкнаас батлан мөрдүүлж буй “Активыг ангилах, активын эрсдэлийн сан байгуулах, зарцуулах журам”-д нийцүүлэн холбогдох зээлийн ангилал, эрсдэлийн санг байгуулж, Монголбанкнаас тогтоосон зохистой харьцааны шалгуур үзүүлэлтүүдийг бүрэн хангаж ажиллаа.

Зээлийн эрсдэлийн хүлээн зөвшөөрөх түвшинд (зээлийн эрсдэлийн аппетит) нийцүүлэн эрсдэлийг удирдахын сацуу нэн тэргүүнд зээлийн багцын чанарыг сайжруулах, улмаар Банкны богино болон урт хугацааны тогтвортой байдлыг хангахад чиглэсэн бодлогуудыг хэрэгжүүлэн ажилласан байна. Үүний хүрээнд Банк нь зээлийн чанар муудах болон асуудалтай зээлүүд дээр ажиллах, түүнийг эрт илрүүлж залруулах тогтолцоотой байх үүднээс тайлант онд “Чанаргүй активын удирдлага, үйл ажиллагааны журам”-ыг шинээр боловсруулан дотооддоо мөрдөж эхэллээ. Уг журмаар Банкны чанаргүй активтай ажиллах удирдлага, бүтэц, зохион байгуулалт, чанаргүй активт авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээ, хяналт, тайлагнал нь иж бүрэн, цогц байдлаар зохицуулагдсан. Улмаар Тусгай активын бүтцийн өөрчлөлтийн газар, Чанаргүй активын хороог шинээр байгуулан чанаргүй зээлтэй ажиллах үйл явцыг эрчимжүүллээ.

- Базел II-ын бүлэг II (Pillar 2) дахь гол бүрэлдэхүүн хэсэг болох эрсдэлийн хүлээн зөвшөөрөх түвшин (зээлийн эрсдэлийн аппетит) болон хязгаарлалтуудыг илүү өргөн хүрээнд олон улсын ахисан

түвшиний арга, аргачлалд тулгуурлан гол эрсдэлүүд тус бүрээр шинэчлэн тодорхойлж, эрсдэлийн аппетитын тунхаг бичгийг (RAS) боловсруулан гаргалаа.

- Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандарт СТОУС 9 (IFRS9)-г нэвтрүүлэхтэй холбоотой зээлийн эрсдэлийн үнэлгээ, зээлийн багцын үнэ цэнийн бууралтыг тооцох аргачлал, заавар журмыг боловсруулаа.
- Банкны түүхэн өгөгдөлд үндэслэсэн харилцагчийн зээлжих зэрэглэлийг (Credit rating/Credit scoring) тогтоох загварыг Machine learning algorithms and statistical models-д үндэслэн ахисан түвшинд хөгжүүлж үйл ажиллагаанд нэвтрүүлэхэд бэлэн боллоо. Энэ нь зээл судлах, шийдвэрлэх процессийг илүү түргэн шуурхай, оновчтой болгож тухайн харилцагчийн зан төлөвт илүү тохирсон зээлийн нөхцлийг санал болгох боломж бүрдэх юм.
- Барьцаа хөрөнгийн бодлого, журам болон үнэлгээний арга аргачлалыг боловсронгуй болгох, барьцаа хөрөнгийн үнэлгээнд олон улсын стандартыг нэвтрүүлэх чиглэлээр онцгой анхаарч олон улсын үнэлгээний стандартыг “International Valuation Standards (IVS)” дотооддоо нэвтрүүлээ.

Зээлийн эрсдэлийн удирдлагын хэлтэс нь эрсдэлийн удирдлагын тогтолцоог хөгжүүлэх зорилтын хүрээнд олон улсын болон дотоодын зохицуулагч байгууллагын гаргасан эрсдэлийн удирдлагын стандарт, зөвлөмжийг банкны үйл ажиллагаанд нийцүүлэн нэвтрүүлдэг. Үүний хүрээнд дараах ажлуудыг хэрэгжүүлэн ажилласан байна. Үүнд:

Зах зээлийн эрсдэлийн удирдлага

Зах зээлийн эрсдэлийн удирдлагын хэлтэс нь банкны гол, гол эрсдэлүүдийг үнэлэх арга аргачлал, загварыг судлан сайжруулах, хөгжүүлэх, нэвтрүүлэх улмаар банкны хүлээж болзошгүй эрсдэлд дүгнэлт гарган тайлан мэдээ бэлтгэх, мөн зах зээлийн судалгааг дотоодын болон олон улсын хэмжээнд өргөн хүрээтэй хийж банкны бизнесийн орчин бусад үйл ажиллагаанд нөлөөлөх нөлөөллийг тогтоож, банкны удирдлагуудад мэдээллийг тухай бүрт хүргүүлж ажиллаа. Үүнд:

- Эдийн засгийн голлох салбаруудаар судалгаа хийж, эрсдэлийг судлан шийдвэр гаргах нэгжүүдэд тогтмол хүргүүлсэн.
- Банкны хөрвөх чадварын эрсдэлийг мөнгөн урсгалын behavioural GAP тайлан, Базелийн LCR, NSFR харьцаанууд, төвлөрлийн үзүүлэлтүүдээр 7 хоног бүр хэмжин, тайлагнаж, тухай бүр дүгнэлт зөвлөмжийг өгсөн.
- Банкны зах зээлийн эрсдэлийг Value at Risk аргачлалаар өдөр бүр хэмжиж, удирдлагыг хэрэгжүүлсэн.
- Хүүгийн эрсдэлийг (IRRBB) cap бүр банкны Duration gap тооцоололд үндэслэн хэмжиж, тайлагнасан.
- Харилцагч тал, улс орны эрсдэлийг харилцагч тал бүрээр зээлжих зэрэглэлд үндэслэн, зээлжих зэрэглэлгүй бол дотооддоо хөгжүүлсэн загварт суурилан settlement, pre-settlement лимитийг тавьж ажиллаа.

Байгаль орчин, нийгмийн эрсдэлийн удирдлага

Монгол улсын тэргүүлэх арилжааны банкны хувьд манай банк бусад банкууддаа үлгэр жишээ байж, туршлагаасаа хуваалцан, байгаль орчин, нийгэмдээ ээлтэй банк байхыг зорин ажилладаг билээ.

Банк нь Байгаль орчин, нийгмийн эрсдэлийн менежментийнхээ хүрээнд харилцагчиддаа олгох санхүүжилтээрээ дамжуулан, зээлийн эрсдэлийг үнэлэх, бууруулах үйл явцтай адил зарчмаар харилцагчдынхаа байгаль орчин, нийгэмд учирч болзошгүй эрсдэлийг тодорхойлж, үнэлэх улмаар тэдгээр эрсдэлээс үүсч болох санхүүгийн хор хохирлоос харилцагчийг хамгаалах, нийгмийн хариуцлагаа хэрэгжүүлэх чиглэлээр хамтран ажилладаг.

Цаашлаад банк нь үйл ажиллагаа, бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний хүрээнд Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангаж ажиллах зорилгын хүрээнд банкнаас олгох санхүүжилтийг жендэрийн мэдрэмжээр үнэлэх, зөвлөгөө өгөх, жендерийн эрх тэгш байдлыг дэмжихэд хувь нэмэр оруулан ажиллахаар зорьж байна.

Бид Тогтвортой санхүүжилт (ТОС)-ийн хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхдээ нийт банкны ажилтнууд тэр дундаа зээлийн ажилтнуудаа сургах, эрсдэлийн шинжээч нарыг мэргэшүүлж үйл ажиллагааны бүхий л шатанд тогтвортой санхүүжилтийн зарчмуудыг хэрэгжүүлэхэд анхаарч ажилласан бөгөөд үүний үр дүнд 2019 онд давхардсан тоогоор нийтдээ 538 ажилтнуудаа байгаль орчин, нийгмийн эрсдэлийн менежментийн системийн сургалтад хамрууллаа.

Худалдаа, хөгжлийн банк нь агаарын бохирдол бууруулах, сэргээгдэх

эрчим хүч, эко машин, ус, эрчим хүчний хэмнэлтийг бий болгох, хог хаягдал бууруулах гэх зэрэг ангиллуудад багтах нийт 1006 ногоон зээлийг тайлант онд олгосон бөгөөд цаашид ногоон зээлийн бүтээгдэхүүний хөгжүүлэлт, ногоон зээлийн өсөлтийг дэмжихээр төлөвлөн ажиллаж байна.

ХХБанк Бүс ба зам санаачилгын Ногоон хөрөнгө оруулалтын зарчмууд (GIP) -д нэгдэв

2019 оны 3-р сард БНХАУ-ын Ногоон санхүүгийн зөвлөл болон Лондон хотын захиргааны Ногоон санхүүгийн санаачлагаас хамтран гаргасан Ногоон хөрөнгө оруулалтын зарчмуудад нэгдлээ. ХХБанк Ногоон хөрөнгө оруулалтын зарчмуудын гишүүн байгууллагуудын анхны уулзалтад оролцон тус зарчмуудын хүрээнд

- Ногоон санхүүгийн бүтээгдэхүүний инноваци
- Байгаль орчин, уур амьсгалын эрсдэлийн хэмжилт зэрэг ажлын хэсгүүдэд оролцон ажиллаж байна.

Бүгд Найрамдах Киргиз улсын Бай Тушум банкны төлөөллийг хүлээн авлаа.

ХХБанк Киргиз улсын Бай Тушум банкны төлөөллийг хүлээн авч, Байгаль орчин, нийгмийн эрсдэлийн менежментийн системийг өөрийн үйл ажиллагаанд нэвтрүүлсэн туршлагаа хуваалцлаа.

“Шилдэг ТоС Банк”-аар 3 дахь удаагаа шалгарлаа

Монгол Улсад банкны салбар үүсэж хөгжсөний 95 жилийн ойг тохиолдуулан банкны салбарын эрсдэлийн удирдлагын тогтолцоог боловсронгуй болгох, байгаль орчин, нийгэмд ээлтэй олон улсад

мөрдөж буй тогтвортой санхүүжилтийн нийтлэг зарчим, шилдэг туршлагыг санхүүгийн системд нэвтрүүлэх зорилготойгоор жил бүр уламжлал болгон зохион байгуулдаг “Шилдэг ТоС Банк” уралдааныг Монголбанк, Монголын Тогтвортой санхүүжилт (ТоС)-ийн Холбоо хамтран зохион байгууллаа. Тус уралдаанд ХХБанк нь тус уралдааны бүх төрөлд нийлбэр дүнгээр 1 дүгээрт шалгарч “Шилдэг ТоС Банк”-аар 3 дахь удаагаа шалгарлаа.

Ногоон санаачилгууд:

Эрчим хүчний хэмнэлтийг бий болгох үүднээс Green Hour буюу өдөр бүр 12:30 цагаас 13:30 цаг хүртэл 1 цагийн хугацаанд гэрлээ унтраах аяныг эхлүүлж, төв байрны бүх газар, нэгжүүдийг уриалан хэрэгжүүлсээр байна.

Орчны бохирдолд хог хаягдлаас үүдэн гарах хортой сөрөг нөлөөллийн бууруулах зорилгоор банкнаас гарч буй хог хаягдлыг үе шаттайгаар ангилан хаяж эхэллээ. Энэ хүрээнд хаягдал зай хураагуур болон хуванцар савны зориулалтын хогийн сав байршуулав. Хураагдсан аюултай хог хаягдлыг “Монголын Хог хаягдлыг дахин боловсруулах үндэсний холбоо” болон “Цэнгэг усны нөөц, байгаль хамгаалах төв”-д хүргүүлсээр байна.

МЭДЭЭЛЛИЙН ТЕХНОЛОГИ

ХХБанкны мэдээллийн технологийн үйл ажиллагаа нь олон улсын стандарт шаардлагад нийцсэн мэдээллийн технологийн дэвшилтэд техник, арга хэрэгсэлд тулгуурлан банкны үйл ажиллагааны тасралтгүй, найдвартай байдлыг хангах, ажилтнуудын хөдөлмөрийн бүтээмжийг дээшлүүлж, харилцагчдын хэрэгцээ шаардлагад нийцсэн бүтээгдэхүүн үйлчилгээг хүргэхэд онцгойлон анхаарч, мэдээллийн технологийн сүүлийн үеийн техник, программ хангамжийн технологиудыг өргөн ашиглаж байна.

Банкны үйлчилгээ харилцагчдад ойр, хялбар болсоор байна

ХХБ нь тайлант онд харилцагчид банкны үйлчилгээг улам ойртуулах, өөрт шаардлагатай мэдээллийг интернетээр авах, төлбөр тооцоог хялбар гүйцэтгэх программ хангамж, технологийн боломжийг хангах мэдээллийн технологийн төсөл, хөтөлбөрүүдийг хэрэгжүүлж ажилласан байна. Эдгээрээс дурдвал:

Онлайн зээл авах боломжийг бүрдүүлж төрийн үйлчилгээний ХУР болон ДАН системтэй бүрэн интеграци хийсэн байна. Үүний үр дүнд харилцагчид зээлийн үйлчилгээ болон банкны бусад үйлчилгээг онлайн байдлаар авах, төрийн мэдээллээс лавлагаа тодорхойлолтыг банкны салбараас авах, зайнаас банкны харилцагч болох боломжтой болсон.

Банкны мэдээллийн системийн шуурхай найдвартай ажиллагааг хангах чиглэлээр техник болон программ хангамжийн томоохон шинэчлэлт, шийдлүүдийг хэрэгжүүлэв.

Банкны үйл ажиллагаанд ашиглаж байгаа программ хангамж, систем, мэдээллийн сан, сүлжээ, холбоо, сервер, тоног төхөөрөмжүүд

болон тэдгээрийн үйлдлийн систем, мэдээллийн аюулгүй байдал, ажилтны үйл ажиллагааг төлбөрийн картын системийн нууцлал, аюулгүй байдлыг хангах стандарт PCI-DSS (Payment Card Industry Data Security Standard)-ыг дахин баталгаажууллаа.

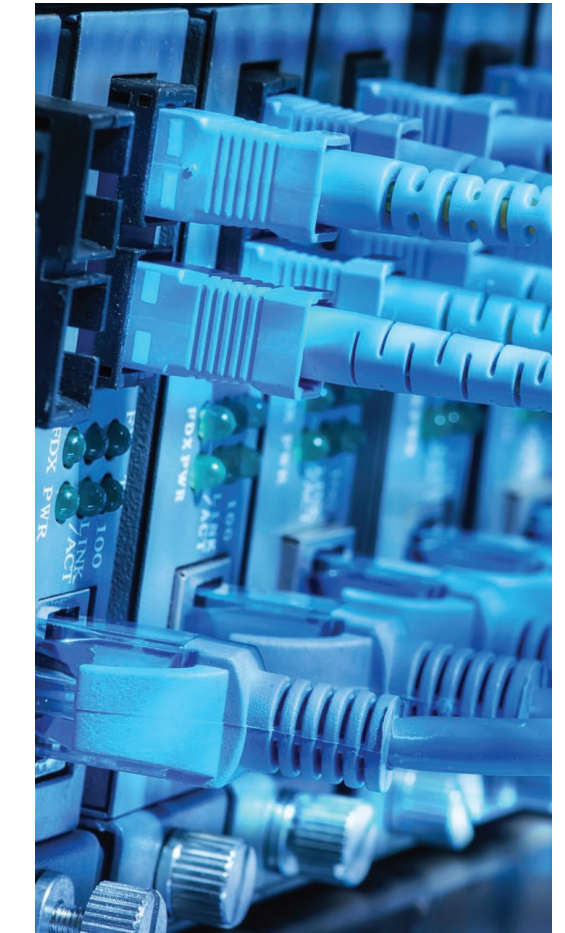
“Төлбөрийн системийн шинэчлэл” төслийн хүрээд банк хоорондын бага дүнтэй гүйлгээний АСН системийн холбогдох өөрчлөлтүүдийг амжилттай нэвтрүүлснээр банк хоорондын бага дүнтэй гүйлгээний үйл ажиллагаа улам найдвартай боллоо.

Хөрөнгийн зах зээлийн үйлчилгээг харилцагчид улам ойртуулж бүх төрлийн мэдээлэл, анхдагч болон хоёрдогч зах зээлийн арилжааг онлайн гүйцэтгэх, бодит цагийн горимоор ханш арилжааны биелэлтийг хүлээн авах, захиалгын сангийн мэдээллийг онлайн авах, данснаас мөнгө хүсэх өргөдлийг илгээх боломжийг нэмж бүрдүүлсэн.

Бэлэн мөнгөний орлого, зарлага хийх боломж бүхий Diebold Nixdorf төрлийн АТМ-ыг зах зээлд олон тоогоор нэмэгдүүлж ашиглаж эхлэв.

Банкны үйлчилгээг харилцагчдад ойр байлгах зорилтын хүрээнд харилцагч

цахим банкны үйлчилгээг ашиглан QR кодоор АТМ-ээс бэлэн мөнгө авах, мөн захиалсан картаа шуудангаар хүргүүлэн авах боломжтой болов.

НОСТРО ДАНСТАЙ БАНКУУД

Валют	№	Корреспондент банк	SWIFT CODE
USD	1	KOREA EXCHANGE BANK	KOEXKRSE
	2	KOOKMIN BANK	CZNBKRSE
	3	CHINA CONSTRUCTION BANK CORPORATION, ERLIANHAOTE SUB BRANCH	PCBCCNBJNME
	4	INDUSTRIAL AND COMMERCIAL BANK OF CHINA	ICBKCNBJNMA
	5	BAOSHANG BANK	BTCBCNBJ
	6	BANK OF INNER MONGOLIA	HSSYCNBH001
	7	AO UNICREDIT BANK	IMBKRUUM
	8	SBERBANK (HEAD OFFICE)	SABRRUMM
	9	RUSSIAN AGRICULTURAL BANK	RUAGRUMM
	10	AO JSC VTB Bank	VTBRRUMM
	11	TRANSKAPITALBANK, RUSSIA	TJSCRUMM
	12	EXIM BANK OF RUSSIA	EXIRRUMM
	13	OVERSEA-CHINESE BANKING CORPORATION LIMITED	OCBCSGSG
	14	COMMERZBANK AG	COBADEFF
	15	BANK OF CHINA (HONG KONG) LIMITED	BKCHHKHH
	16	KASIKORNBANK PUBLIC COMPANY LIMITED	KASITHBK
EUR	17	NOVICOMBANK, RUSSIA	CNOVRUMM
	18	COMMERZBANK AG	COBADEFF
	19	EXIM BANK OF RUSSIA	EXIRRUMM
	20	TRANSKAPITALBANK	TJSCRUMM
JPY	21	BAYERISCHE LANDESBANK	BYLADEMM
	22	MITSUBISHI UFJ, LTD.,	BOTKJPJT
	23	MIZUHO CORPORATE BANK, LTD.	MHCBJPJT
GBP	24	SUMITOMO MITSUI BANKING CORPORATION	SMBCJPJT
	25	FRANKFURT, GERMANY	COBADEFF
	26	MITSUBISHI UFJ, LTD	BOTKGB2L
	27	COMMERZBANK AG	COBADEFF
	28	TRANSKAPITALBANK, RUSSIA	TJSCRUMM

CHF	29	COMMERZBANK AG	COBADEFF
AUD	30	AUSTRALIA AND NEW ZEALAND BANKING GROUP LIMITED	ANZBAU3M
	31	COMMERZBANK AG	COBADEFF
KRW	32	KEB HANA BANK	KOEXKRSE
	33	KOOKMIN BANK	CZNBKRSE
CNY	34	AGRICULTURAL BANK OF CHINA, HUHEHAOTE, INNER MONGOLIA	ABOCCNBJ050
	35	CHINA CONSTRUCTION BANK CORPORATION, ERLIANHAOTE SUB BRANCH	PCBCCNBJNME
	36	INDUSTRIAL AND COMMERCIAL BANK OF CHINA	ICBKCNBJNMA
	37	BAOSHANG BANK	BTCBCNBJ
	38	SHANGHAI PUDONG DEVELOPMENT BANK	SPDBCNSH
	39	BANK OF CHINA (HONG KONG) LIMITED	BKCHHKHH
	40	BANK OF CHINA INNER MONGOLIA BRANCH	BKCHCNBJ880
	41	BANK OF INNER MONGOLIA	HSSYCNBH001
CAD	42	COMMERZBANK AG	COBADEFF
	43	BANQUE NATIONALE DU CANADA	BNDCCAMMINT
RUB	44	AO UNICREDIT BANK	IMBKRUUM
	45	SBERBANK (BAIKALSKY HEAD OFFICE)	SABRRU66
	46	RUSSIAN AGRICULTURAL BANK	RUAGRUMM
	47	AO JSC VTB Bank	VTBRRUMM
	48	EXIM BANK OF RUSSIA	EXIRRUMM
	49	TRANSKAPITALBANK, RUSSIA	TJSCRUMM
	50	PROMSVYAZBANK, RUSSIA	PRMSRUMM
	51	NOVICOMBANK, RUSSIA	CNOVRUMM
NZD	52	AUSTRALIA AND NEW ZEALAND BANKING GROUP LIMITED	ANZBNZ22
	53	COMMERZBANK AG	COBADEFF
HKD	54	MITSUBISHI UFJ, LTD., THE	BOTKHKHH
	55	COMMERZBANK AG	COBADEFF
SGD	56	OVERSEA-CHINESE BANKING CORPORATION LIMITED	OCBCSGSG
	57	COMMERZBANK AG	COBADEFF
SEK	58	NORDEA Bank AB (PUBL)	NDEASESS
	59	COMMERZBANK AG	COBADEFF
TRY	60	TURKIYE IS BANKASI	ISBKTRIS
	61	KASIKORNBANK PUBLIC COMPANY LIMITED	KASITHBK

Утас: +976 1900-1977

И-мэйл: info@tdbm.mn

Вэб хаяг: www.tdbm.mn

/// бахдал.эрдэнэс.мэдрэгч